

Ministerie van Financiën

uiterlijk 28-5-13

29/5-13

30/5

TER BESPREKING

Aan
de Staatssecretaris

Directie Internationale
Fiscale Zaken

Inlichtingen

5.1.2.e
T 070 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl
5.1.2.e
T 070 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl

notitie

Belastingverdrag met Duitsland

Datum

24 mei 2013

Notitienummer

IFZ/2013/350 N

Rubriek

Bilaterale verdragen

Auteur

5.1.2.e

Van

5.1.2.e International
Fiscale zaken 24/5 5.1.2.e

Kopie aan

de Minister
25/5
AFP
Communicatie

Bijlagen

buiten verzoek

Paraaf
de Staatssecretaris

5.1.2.e 24/5

Via

5.1.2.e

5.1.2.e 24/5

Medeparaaf

5.1.2.e

Fiscale Zaken

afweg

Medeparaaf
5.1.2.e Bel Fiscaliteit

24/5

Aanleiding

Op 12 april 2012 is het hernieuwde belastingverdrag met Duitsland gesloten. Het belastingverdrag en de Memorie van Toelichting liggen nu bij de Tweede Kamer. We verwachten uiterlijk 5 juni 2013 een reactie van de Tweede Kamer.

Bij ons hebben zich twee groepen belastingplichtigen gemeld die nadeel ondervinden van het hernieuwde belastingverdrag: Nederlandse verkeersvliegers die in Duitsland actief zijn en inwoners van Duitsland met een Nederlands pensioen. Wij verwachten Kamervragen met betrekking tot de gevolgen van het nieuwe belastingverdrag voor deze groepen. Tevens verwachten wij dat Kamerleden zullen verzoeken om meer begeleiding bij de uitvoering. Vooruitlopend hierop vragen we uw akkoord op een te onderhandelen protocol.

Advies

Voor de verkeersvliegers is er sprake van een onbedoeld nadeel. Wij adviseren u om een protocol te sluiten met Duitsland waarin de belastingheffing voor de verkeersvliegers vanaf 1 januari 2015 wordt teruggedraaid naar de staat waar de feitelijke leiding van de luchtvaartonderneming is gelegen.

5.1.2.e

Bij de gepensioneerden is geen sprake van een onbedoeld nadeel, maar is de situatie waarin (zeer) weinig belasting werd betaald, rechtgetrokken. Dat leidt in veel gevallen op individueel niveau tot grote inkomenseffecten. Wij adviseren u in een overgangsregeling voor tien jaar te voorzien in een protocol.

kan hier een precedent meting van zijn voor andere groepen?

buiten verzoek

Toelichting

1. Verkeersvliegers

Voor een groep in Nederland wonend vliegend personeel (piloten en stewardessen) van met name Lufthansa (maar ook German Wings en Air Berlin) vindt belastingheffing onder het nieuwe verdrag niet langer plaats in Duitsland, maar in Nederland (dit geldt ook voor personeel werkzaam aan boord van schepen). Onder het oude verdrag vond belastingheffing plaats in de staat waar de feitelijke leiding van de luchtvaartmaatschappij is gelegen, dit is Duitsland. In het nieuwe verdrag wordt belasting geheven van de verkeersvliegers door de woonstaat van de verkeersvliegers, dit is Nederland.

Uit verschillende voorbeelden van de Stichting Nederlandse verkeersvliegers Duitsland ('SNVD') blijkt dat de inkomensachteruitgang voor een groep van minimaal 100 piloten 7-25% is. Dhr. Koolmees (D66) heeft al eerder kort dit probleem genoemd¹, u verwees toen naar de Kamerbehandeling van het verdrag met Duitsland. De verkeersvliegers hebben eveneens hun ongenoegen over de inkomensachteruitgang geuit bij dhr. Omtzigt (CDA) en recentelijk tevens bij de Europese Commissie.

De inkomensachteruitgang voor verkeersvliegers – waarvan de impact uiteraard mede afhankelijk is van de persoonlijke en gezinssituatie – heeft verschillende oorzaken:

- In Duitsland is de inkomstenbelasting lager en is er minder progressie dan in Nederland;
- In Duitsland worden bepaalde onregelmatigheidstoelagen niet in de belastinggrondslag betrokken. In Nederland zitten deze onregelmatigheidstoelagen wel in de grondslag;
- De verkeersvliegers blijven in Duitsland verzekerd voor hun werknemersverzekeringen. De totale premies in Duitsland zijn voor deze verkeersvliegers veel hoger dan dat deze in Nederland zouden zijn.

Wij adviseren u voor deze groep een oplossing te bieden, omdat de inkomensachteruitgang substantieel is.

Er zijn verschillende oplossingen mogelijk voor de verkeersvliegers. Wij adviseren om een aanvullend protocol op te nemen in het verdrag met Duitsland. In dit protocol zou het heffingsrecht over het loon van de verkeersvliegers weer, zoals onder het oude verdrag, komen te liggen bij de staat waar de feitelijke leiding van de luchtvaartmaatschappij is gelegen.

5.1.2a

5.1.2a

In verband met de verkiezingen in Duitsland in september 2013, zou 1 januari 2015 een reële datum zijn waarop een eventueel protocol in werking zou kunnen treden. Voor het jaar 2014 kunnen de verkeersvliegers gebruik maken van de *grandfathering* in het belastingverdrag met Duitsland; ze kunnen ervoor kiezen om het oude verdrag nog een jaar van toepassing te laten zijn op hun situatie.

Er zijn ook andere oplossingen mogelijk. Wij adviseren u om **niet** te kiezen voor een van de volgende oplossingen:

- Een overgangsregeling opnemen in de nationale wet of in het verdrag met Duitsland. Dit is voor de verkeersvliegers 'uitstel van executie'. De inkomensgevolgen voor de verkeersvliegers zijn dusdanig substantieel, dat 'wennen' aan het nieuwe belastingverdrag met Duitsland geen echte oplossing is;
- Op nationaal niveau een uitzondering formuleren voor de verkeersvliegers in de vorm van een beperking van de grondslag. Deze oplossing is onwenselijk, omdat een beperking van de grondslag

¹ AO Belastingdienst, 27 maart 2013, Kamerstuk nog niet beschikbaar.

exclusief voor deze groep mogelijk in strijd zou kunnen zijn met het gelijkheidsbeginsel uit artikel 1 van de Grondwet;

- Overeenkomen met Duitsland dat betrokkenen sociale zekerheidspremies in Nederland betalen in plaats van in Duitsland. Deze oplossing is mogelijk in strijd met Europese sociale zekerheidsverdragen en kan in ieder geval alleen voor een beperkte tijd worden overeengekomen. Voor de verkeersvliegers is dit derhalve niet een echte oplossing.

buiten verzoek

Ministerie van Financiën

20/2

TER INFORMATIE

Aan

de Staatssecretaris

5.1.2.e

Directie Internationale Fiscale Zaken

Inlichtingen

5.1.2.e
T 070- 5.1.2.e
F 070- 5.1.2.e
5.1.2.e@minfin.nl

notitie

Kort verslag verdragsonderhandelingen Nederland-Ierland

Datum

12 februari 2014

Notitienummer

IFZ/2014/128

Rubriek

Totstandkoming verdragen\Directe belastingen/Europa:
ALB; BEL; BER; BRD; BUL; CYP;
DEN; EST; FIN; FRA; GEO; GRB;
GRI; HON; IER; IJS; ITA; JOE;
KRO; LET; LIT; LUX; MAC; MLT;
MOL; NOR; OEK; OST; POL;
POR; ROE; RUF; RUS; SLO;
SLW; S

Auteur

5.1.2.e

Van

5.1.2.e
Fiscale zaken

5.1.2.e

Kopie aan

Minister 5.1.2.e, Minister 5.1.2.e

Bijlagen

Toetsschema NFV 2011

Paraaf

de Staatssecretaris

Via

de secretaris-generaal

5.1.2.e

Via

5.1.2.e
Fiscale Zaken

Inleiding

Op vrijdag 7 februari hebben Nederland en Ierland ambtelijke overeenstemming bereikt over een nieuw belastingverdrag met Ierland. Het bestaande verdrag stamt uit 1969. Dat verdrag is verouderd ten opzichte van het Nederlandse en het Ierse verdragsbeleid, en ten opzichte van het Modelverdrag dat doorlopend in OESO-verband wordt ontwikkeld. In drie onderhandelingsronden is een compromis bereikt dat recht doet aan het verdragsbeleid van beide landen.

Verder proces

Op basis van e-mailwisseling zal de verdragstekst klaargemaakt worden voor ondertekening. In Nederland geschiedt ondertekening na goedkeuring van de MR, waarvoor het verdrag in de komende maanden zal worden geagendeerd. Idealiter geschiedt ondertekening nog voor de zomer (op niveau van ambassadeur of bewindslieden in Dublin of Den Haag). Afhankelijk van de voortvarendheid van het Nederlandse parlement kan het verdrag dan per 1 januari 2015 in werking treden, en anders per 1 januari 2016.

Kernpunten verdrag

In de bijlage is het ingevulde toetsschema bij het nieuwe verdrag opgenomen. Dit toetsschema geeft globaal weer welke onderdelen punten uit de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011 zijn verwezenlijkt in dit verdrag. Nederland heeft de meeste van deze punten kunnen verwezenlijken.

In het verdrag zijn afspraken neergelegd over administratieve samenwerking en over de verdeling van heffingsrechten per inkomstencategorie. Bepalingen zijn opgenomen die de juridische basis geven voor fiscale-informatie-uitwisseling en bijstand bij de invordering van belastingsschulden (deze zullen bestaan naast Europese afspraken). Nederland heeft ook de wens uitgesproken om afspraken te maken over hulp bij de invordering van onterecht verleende toeslagen.

5.1.2a

5.1.2a

goed!

De heffingsverdeling voor de belangrijkste inkomstencategorieën¹ kan als volgt worden weergegeven:

Inkomen	Heffingsverdeling	Opmerking
Alle inkomen in relatie tot BES eilanden	Geen heffingsverdeling in het verdrag.	Op verzoek van Ierland is het afwijkende stelsel voor de BES buiten het verdrag gehouden.
Winsten buitenlandse vaste inrichtingen (filialen)	Aan de hand van moderne OESO-standaarden.	Verdrag is hiermee helemaal up-to-date.
Portfoliodividenden	Woonland: geheel; bronland max. 15%.	Conform NL tarief.
Intra-company dividenden		
Interest	Geen bronheffing	Antimisbruikbepaling opgenomen.
Royalty's		
Exitheffing grootaandeelhouders	Woonstaat, maar ook heffingsrecht voor voormalige woonstaat.	Nederland kan zijn exitheffing voor aanmerkelijkbelanghouders effectueren.
Pensioenen	- Bronstaat, behalve indien totaal pensioen onder drempel van €25.000. - Bestaande gepensioneerden kunnen kiezen het oude verdrag (woonstaatheffing) voort te zetten.	Oude verdrag voorziet in woonstaatheffing gepensioneerde. Overstap naar bronstaatheffing voor substantiële pensioenen is een werkbaar compromis voor beide landen

5.1.2a

5.1.2a

Om kleinere pensioenen te ontzien is een drempel van €25.000 (totaal pensioen incl. AOW) overeengekomen. Tevens kunnen belastingplichtigen die al een pensioen ontvangen ervoor kiezen om toch nog het oude verdrag toe te passen. In onder meer de relatie met het VK en Noorwegen is Nederland ook akkoord gegaan met vergelijkbare overgangsregelingen.

Nieuw is ook de opname van een anti-misbruikbepaling in relatie tot dividenden, interest en royalty's. Nederland wilde een dergelijke bepaling opnemen voor dividenden, omdat het Ierse fiscale stelsel zich zou kunnen lenen voor onbelaste doorstroom van dividenden via Ierland. Omgekeerd zag Ierland een vergelijkbaar risico voor intereststromen. Uiteindelijk wilde Ierland (met name vanwege consistentie) ook een anti-misbruikbepaling opnemen in de relatie tot royalty's.

5.1.5

Nederland kan bij de ondertekening van het nieuwe belastingverdrag aan de buitenwereld laten zien dat het oprecht meewerkt aan internationale inspanningen om belastingontwijking tegen te gaan.

5.1.5

5.1.5

OK, dus er was wel ontwijking!

¹ Belastingverdragen bestrijken vooral dubbele heffing over inkomen van natuurlijke personen (inkomstenbelasting/loonbelasting) en vennootschappen (vennootschapsbelasting/dividendbelasting). Belastingverdragen zien niet op indirecte belastingen, zoals btw, accijnzen of douanekwesties.

Toetschema Standaardcriteria Fiscaal Verdragsbeleid 2011

NFV 2011	Inzet	Ja	Deels	Nee	N.v.t.	Zie par.
-------------	-------	----	-------	-----	--------	-------------

Algemeen

IV	Gloabel beslistschema voor het aangaan van verdragsrelietjes gevolgd					
1.2.6	Bijzonder regime geheel of gedeeltelijk uitgezonderd van verdragsvoordelen in gevallen waarin het risico op verdragsmisbruik bestaat					
1.3.5	Bronstaat verlaant ook verdragsvoordelen aan in Nederland gelegen vaste inrichting die zich in dezelfde situatie bevindt als inwoners van Nederland					
III	Dubbele belastingheffing in relatie tot BES alanden geaddressaard					
Specifieke elementen						
<i>Verdragstoegang en -voordelen</i>						
2.2.1	Vastgelegd is dat een lichaam wordt geacht aan belasting in een verdragstuf-tande staat onderworpen te zijn, indien dat lichaam wordt beheerst door de wetten van die staat of zijn plaats van leiding in die staat heeft					
2.2.1	De vbi komt voor sommige verdragsvoordelen niet in aanmerking ¹					
2.2.1 /II.2	Duidelijkheid is gegeven over de verdragstoegang van een aanspraak op ver-dragsvoordelen door pansioen- en overheidsfondsen					
2.2.2	Corporate taksbreker op basis van plaats van werkelijke leiding opgenomen					
2.3	Regeling voor oplossing dubbele heffing en vrijstelling ten aanzien van hybride (rechts)vormen opgenomen					
2.4	Overeenstemming over fiscale behandeling besloten FGR's als asset pooling-instrument					
2.5	Afgezonderde Particuliere Vermogens tijdens onderhandelingen besproken en zo nodig geaddressaard in het verdrag					

Ondernemingswinsten

2.6.2	Definitie 'vaste inrichting' in overeenstemming met OESO-beginselen					
2.6.3	Specifieke bepaling in artikel inzake 'vaste inrichting' ter behoud van heffings-recht over winsten behaald met werkzaamheden buitengaats opgenomen					
2.6.4	Winsttoerekening vaste inrichtingen conform artikel 7 OESO-modelverdrag					
2.6.4	Toegang tot onderlingoverlegprocedure en arbitrage in kwesties over winst-toerekening en verrekamprijzen					
2.6.5	Toekenning heffingsrecht schepen- en luchtvaartwinsten behaald in het inter-nationale verkeer aan de staat van de werkelijke leiding van de onderneming					
2.6.5	Terugvaloptie: Bepaalde bronstatisheffing schepen- en luchtvaartwinsten					
2.6.5	Vrijwaring van heffing over de omzet behaald met passagiers- en vracht-vervoer					

Vermogensinkomsten en -winsten

2.7.1	Uitsluitende woonschiktheffing voor deelnemingsdividenden					
2.7.2	Tarief portfoliodividenden t.a.v. Nederland niet lager dan 15%					
2.8.1	Uitsluitende woonschiktheffing interest & royalty's					
2.8.1	Terugvaloptie: Uitzonderingen bronheffingsrecht					
2.9.3	Aanmerkelijkbelangvoorbehoud opgenomen					
2.9.3	Zo nodig: Uitbreiding aanmerkelijkbelangvoorbehoud indien verdrags-partner waardeaanvoel niet belast					
2.9.4	Zo nodig: Heffingsmogelijkheid bronstaat indien verdragspartner door Nederlands lichaam belaste dividend effectief niet belast					
2.9.5	Bepaling dat inkoop van aandelen en liquidatie worden bestraft door het dividendartikel					

¹ Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 13

Arbeid

2.10	183-dagenbepaling opgenomen voor inkomsten uit dienstbetrekking	
2.11.1	Bronstaathetfing voor gefaciliteerd opgebouwde pensioenen, onafhankelijk van de behandeling van de pensioenen in de woonstaat	
2.11.2	Indien Ja: Geen splitsing particuliere en privaatrechtelijke pensioenen indien bronstaathetfing	
2.11.1	Terugvaloptie: Beperkt bronheffingsrecht	
2.11.5	Regeling voortgezette pensioenpremieafrek in of bij non-discriminatieartikel	
2.12	Inkomsten sporters & artiesten vallen onder bepalingen inkomsten uit onderneming of dienstverband	
2.12	Risico dubbele vrijstelling sporters & artiesten geadresseerd	
2.13	Specifieke bepaling (hoog)leraren achterwege gelaten	

Voorkomingsmethodiek

2.15.1	Nederlandse voorkomingsmethodiek opgenomen	
2.15.2	Geen tax sparing credit opgenomen	

Administratieve samenwerking en overig

2.16.1	Verdargaande informatie-uitwisseling mogelijk dan uitwisseling op verzoek	
2.16.2	Invoederingsbepaling opgenomen	
2.17.1	Arbitragemogelijkheid opgenomen	
2.17.1	Arbitrage ook mogelijk in gevallen waarin definitieve gerechtelijke uitspraak is gedaan	
2.21	Terug- en overnamedeausule opgenomen in geval regeling nog niet was overeengekomen	

Instrumentarium voorkomen verdragsmisbruik

2.20.1	Indien aansluiting is gezocht bij nationale anti-misbruikreestukken is consultatie en/of onderlingoverlegmogelijkheid overeengekomen	
2.20.2	Verdragsvoordeelbeperkende bepalingen opgenomen waar interactie tussen betrokken stelsels verdragsmisbruik meebrengen	

Ontwikkelingslanden

2.6.2	Uitgebreidere definitie 'vaste inrichting'	
2.7.1	Bronbelasting op deelnemingsdividenden toegestaan	
2.8.1	Bronbelasting op interest & royalty's toegestaan	
	Risico's verdragsmisbruik tijdens onderhandelingen op initiatief van Nederland besproken en zo nodig geadresseerd in het verdrag	
II.2	Overige onderdelen van het VN-model geaccepteerd ter ondersteuning van de fiscale ontwikkeling van het ontwikkelingsland	

Toelichting

In bovenstaand toetsschema met standaardcriteria voor het sluiten van belastingverdragen zijn de standaardcriteria opgenomen zoals geformuleerd en toegelicht in de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011.² Dit schema biedt tevens uitvoering aan de motie-Van Vliet³ en zal gevoegd worden bij elke toelichting bij nieuwe belastingverdragen. Per onderdeel zal worden aangegeven of de inzet geconcretiseerd is in het verdrag en zal worden verwezen naar de relevante passage in de toelichting.

² Bijlage bij Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 7

³ Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 8 (Van Vliet, PVV)

SVP archiveren

1

5.1.2e

Ministerie van Financiën

18/3

TER BEHANDELING EN TER BESPREKING

Aan

de Staatssecretaris

200-20

Digitaal beschikbaar

Directie Internationale
Fiscale Zaken

Inlichtingen

5.1.2.e

070

5.1.2.e

5.1.2.e @minfin.nl

Datum

12 maart 2014

Notitienummer

IFZ/2014/132

Rubriek

Belastingverdragen EUR:
Duitsland

Auteur

5.1.2.e

Van

5.1.2.e Intern
Fiscale zaken

5.1.2.e

Kopie aan

5.1.2.e

5.1.2.e, Min, 5.1.2.e(?)

Bijlagen

1. Concept nota naar aanleiding
van het nader verslag, met
aanbiedingsbrief

notitie

Nota naar aanleiding van het nader verslag Duitsland

Paraaf
de Staatssecretaris

5.1.2.e

16/3

Via

5.1.2.e

5.1.2.e

Via

5.1.2.e

Fiscale Zaken 5.1.2.e

18/3

Medeparaaf
de Staatssecretaris

5.1.2.e

5.1.2.e

18/3

Medeparaaf
Communicatie

5.1.2.e

5.1.2.e

18/3

Aanleiding

Op 12 april 2012 is het nieuwe belastingverdrag met Duitsland ondertekend. Dit verdrag moet nog worden goedgekeurd door het parlement. In Duitsland is de ratificatieprocedure inmiddels afgerond.

Thans bevinden we onze in de fase dat een tweede ronde schriftelijke vragen moet worden beantwoord, zoals die door Tweede Kamer fracties zijn gesteld in het nader verslag. Hierbij treft u ter beantwoording van deze vragen een concept Nota naar aanleiding van het nader verslag (hierna: "Nota nav Nader Verslag") aan.

Beslispunten

- Indien u akkoord gaat met de inhoud van het concept, verzoeken wij u het document en de aanbiedingsbrief te ondertekenen.

buiten verzoek

buiten verzoek

Verkeersvliegers

In het nieuwe Verdrag is voor het inkomen genoten door personeel aan boord van luchtvaartuigen (zoals piloten en stewardessen) en door zeevarenden een woonstaatheffing afgesproken. Onder het huidige Verdrag wordt belasting geheven door de staat waar de feitelijke leiding van de lucht- of scheepvaartonderneming is gelegen. Voor de minimaal 100 in Nederland wonende piloten die werken voor Duitse luchtvaartmaatschappijen leidt de woonstaatheffing van het nieuwe Verdrag tot een inkomensachteruitgang van ca. 7-25%. Dit wordt veroorzaakt door:

- De verhouding tussen de premieheffing en belastingheffing in Duitsland en Nederland. Voor piloten met een hoog inkomen is in Duitsland de premieheffing hoger dan in Nederland, maar de belasting voor deze

- piloten is juist lager in Duitsland dan in Nederland. Piloten hebben daardoor te maken met de hogere Duitse premieheffing en de hogere Nederlandse belastingen;
- Bepaalde onregelmatigheidstoelagen worden in Duitsland niet in de belastinggrondslag betrokken.

Omdat deze inkomensachteruitgang voorzien noch bedoeld is, en in casu er per saldo weinig dwingende redenen zijn voor een woonstaatheffing, is Duitsland benaderd voor een wijzigingsprotocol waarin het desbetreffende verdragsartikel het heffingsrecht weer toewijst aan de staat waar de feitelijke leiding van de luchtvaartmaatschappij is gelegen.

De fracties van VVD, PvdA, D66 en CDA vragen in het verslag naar de stand van zaken omtrent de verkeersvliegers. Samengevat is deze dat Duitsland op ambtelijk niveau heeft aangegeven akkoord te kunnen gaan met het voorgestelde wijzigingsprotocol; een formeel akkoord hopen we binnenkort te ontvangen. In de Nota naar aanleiding van het verslag is reeds melding gemaakt van het voorgestelde wijzigingsprotocol en dat het voorstel aan Duitse zijde in principe op instemming kon rekenen, maar dat dit nog niet formeel is bevestigd. Dit wordt in de Nota nav Nader Verslag herhaald. Mocht Duitsland alsnog tijdig formeel uitsluitel geven, dan zal de Nota op dat punt uiteraard nog worden aangevuld.

Zeevarenden

Het aan te passen artikel 14, vierde lid, van het nieuwe Verdrag, ziet echter niet alleen op verkeersvliegers (en ander personeel aan boord van luchtvaartuigen), maar ook op zeevarenden. Voor het salaris van verkeersvliegers en zeevarenden wordt immers dezelfde verdeling van heffingsrechten neergelegd, in lijn met het internationale gebruik. Met het voorgestelde wijzigingsprotocol zou derhalve ook voor de zeevarenden het heffingsrecht opnieuw worden toegekend aan de staat waar de feitelijke leiding van de (scheepvaart)onderneming is gelegen.

Naar aanleiding van de aankondiging in de nota naar aanleiding van het verslag dat op grond van een voorgesteld wijzigingsprotocol de heffing alsnog zou worden toegewezen aan de staat van de feitelijke leiding van de onderneming (een continuering van de huidige situatie), hebben de PVV en de PvdA aangegeven dat zeevarenden hier nadeel van zouden ondervinden, omdat alsdan in Nederland geen gebruik zou kunnen worden gemaakt van de afdrachtvermindering zeevaart. In de concept Nota nav Nader Verslag is het antwoord gegeven dat voor deze groep het heffingsrecht door het nieuwe Verdrag niet verschuift, zodat er in principe voor hen niets verandert.

buiten verzoek

5.1.2e

Reeds openbaar

Sespaal

Retour 10 juni

buiten verzoek

Ministerie van Financiën

(3) Verkeersvliegers (202 blz 6)

Vb 10/6 08.00
debat 11/6 16.00

buiten verzoek

Aan

Secretaris

buiten verzoek

Directie Internationale Zaken
en Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

5.1.2.e

T 070- 5.1.2.e

F 070- 5.1.2.e

5.1.2.e

minfin.nl

Datum

5 juni 2014

Notitienummer

IZV/2014/122

Rubriek

Totstandkoming
verdragen\Directe
belastingen_Europa: BRD

Auteur

5.1.2.e

Van

5.1.2.e Internationa
Zaken en Verbruiksbelas

5.1.2.e

Kopie aan

de Minister, 5.1.2.e

5.1.2.e Algemene Fiscale
Politiek

Bijlagen

- voorbereidingsdossier
- concept (tweede) nota van
wijziging overgangsregeling
pensioenen
- verslagje hoorzitting 5 juni

12V/2014/529

notitie

plenaire behandeling (TK) v.h. nieuwe belastingverdrag
met Duitsland

Paraaf
de Staatssecretaris

Via loco

5.1.2.e

5.1.2.e

Via

5.1.2.e

Fiscale Zaken

spoedshalve cc
6/6

Medeparaaf
5.1.2.e Belastingdienst, cluster
Fiscaliteit

5.1.2.e

Medeparaaf
5.1.2.e Communicatie

spoedshalve cc
6/6

Aanleiding

- In de Pinksterweek van 8 juni 2014 staat volgens de lange termijnagenda van de Kamer het plenaire debat geagendeerd betreffende de goedkeuring van het op 12 april 2012 ondertekende nieuwe belastingverdrag tussen NL en Duitsland. Het is op dit moment nog niet zeker of het debat in die week inderdaad doorgaat. → gepland woe 11 juni
- In deze notitie wordt u geïnformeerd over de onderwerpen die tijdens dit debat naar verwachting aan de orde zullen komen (buiten verzoek). Ook **verkeersvliegers** zullen vermoedelijk de meeste aandacht krijgen). Ook wordt kort verslag gedaan van de hoorzitting van 5 juni 2014 in de TK (bijl.).
- Bij deze notitie treft u voorts een voorbereidingsdossier aan met relevante Kamerstukken en aanvullende bijlagen (buiten verzoek).

buiten verzoek

Kernpunt met het oog op het debat

- Duitsland heeft op ambtelijk niveau aangegeven akkoord te kunnen gaan met het wijzigingsprotocol dat NL met het oog op de **verkeersvliegers** had voorgesteld. Dat is ook aan de Kamer gemeld.

5.1.2a

5.1.2a

buiten verzoek

Korte inhoud nieuwe verdrag:

buiten verzoek

- Ter zake van het salaris van personeel werkzaam aan boord van vliegtuigen en schepen in internationaal verkeer (waaronder **verkeersvliegers**) verschuift het heffingsrecht van het land waarin de feitelijke leiding van de internationale lucht- of scheepvaartonderneming is gelegen (huidige verdrag) naar het woonland van de werknemer (nieuwe verdrag).
- In verband met de negatieve inkomensconsequenties voor m.n. verkeersvliegers heeft uw ambtsvoorganger echter beslist deze verschuiving van het heffingsrecht terug te draaien door Duitsland een wijzigingsprotocol voor te stellen. Hierover méér in het vervolg van deze notitie.

• Nederlanden
die bij Luftansa
werkt
• Duitsland bij KLM

buiten verzoek

buiten verzoek

Belangrijkste onderwerpen voor het debat

Op een aantal onderwerpen wordt nader ingegaan waarvan de verwachting bestaat dat deze in het debat (veel) aandacht zullen krijgen, namelijk:

buiten verzoek

2. verkeersvliegers c.a.;

buiten verzoek

Verhuusvlugers

- Svaraza tav tarydhaara??
 - Waarom tarydhaara als ook schuim gemaakt kan worden van pensioensregeling?
-

- ~~Sta~~ Simate na protocol
& wordt zoals in huidig
simate
& belast in woonland
"werkland"

- Zeelarenden willen het andersom,
vooral uit oogpunt van
IAL (protest tegen woning protocol
komt van reders).

Zij willen liever belastingen overlaten
aan woonland, maar ze doen het
nu ook in werkland

Ad 2. Verkeersvliegers (incl. zeevarenden)

- In het nieuwe Verdrag is voor het inkomen genoten door personeel aan boord van luchtvaartuigen (zoals **piloten** en stewardessen) en door zeevarenden een woonstaathelling afgesproken.
- Belastingheffing vindt onder het *nieuwe* Verdrag plaats in het land waar het personeel aan boord van lucht- en scheepvaartuigen inwoner is.
- Onder het *huidige* Verdrag wordt belasting geheven door de staat waar de feitelijke leiding van de lucht- of scheepvaartmaatschappij is gelegen. Voor de minimaal 100 in Nederland wonende piloten die werken voor Duitse luchtvaartmaatschappijen leidt de woonstaathelling van het nieuwe Verdrag veelal tot een inkomensachteruitgang, die ca. 7-25% kan bedragen.
- Dit wordt veroorzaakt door:
 - de verhouding tussen de premieheffing en belastingheffing in Duitsland en Nederland. Voor piloten met een hoog inkomen is in Duitsland de premieheffing hoger dan in Nederland, maar is de belasting juist lager in Duitsland dan in Nederland; men heeft dus te maken met de hogere Duitse premieheffing én de hogere NL belastingen;
 - bepaalde onregelmatigheidstoelagen die in Duitsland niet in de belastinggrondslag betrokken, maar in Nederland wel worden belast.
- De piloten hebben contact met een aantal fracties in de Kamer (in ieder geval D66, CDA). De VVD, D66, het CDA en de PvdA hebben gevraagd naar de mogelijkheid om het verdragsartikel weer terug te draaien naar de 'oude' situatie, zodat heffing weer plaatsvindt in de staat waar de feitelijke leiding van de luchtvaartmaatschappij is.
- Omdat deze inkomensachteruitgang voorzien noch bedoeld was, en in casu er per saldo weinig dwingende redenen zijn voor een woonstaathelling, is - na overleg met de Stichting Nederlandse Verkeersvliegers Duitsland - de Duitse delegatieleider benaderd voor een wijzigingsprotocol waarin het desbetreffende verdragsartikel het heffingsrecht weer toewijst aan de staat waar de feitelijke leiding van de luchtvaartmaatschappij is gelegen.
- Voor het lucht- en scheepvaartpersoneel heeft de nieuwe verdeling van de heffingsbevoegdheid (zonder wijzigingsprotocol) overigens vooralsnog geen gevolgen: men kan in het eerste jaar dat het nieuwe verdrag toepassing vindt (in beginsel 2015) nog het huidige Verdrag toepassen op grond van de algemene overgangsregeling van één jaar ("grandfathering").

Tweespalt in de kring van verkeersvliegers?

- Recent is een brief ontvangen van een jonge(re) verkeersvlieger die juist voordeel zou hebben van de wijziging van het heffingsrecht. Studieschulden van - met name jonge(re) - verkeersvliegers - zouden alleen in Nederland tot een fiscale aftrekpost leiden. Betoogd wordt dat de groep voor wie het wijzigingsprotocol is voorgesteld een kleine groep van (goed verdienende) verkeersvliegers betreft, van wie de studieschulden al zijn afbetaald.
- Onze lijn van beantwoording zou zijn dat niemand financieel nadeel ondervindt, omdat de relevante regels - na inwerkingtreding van het beoogde wijzigingsprotocol - niet wijzigen in vgl. met het huidige verdrag.
- Bovendien kunnen de in Nederland wonende verkeersvliegers - net als andere grensarbeiders - in de toekomst een beroep doen op de Nederlandse compensatieregeling, zodat men per saldo niet meer belasting betaalt dan wanneer de diensbetrekking met een Nederlandse luchtvaartmaatschappij was aangegaan. Zie hierna onder "grensarbeidersregeling" voor een uitleg.
- Het relevante aan te passen verdragsartikel ziet niet alleen op personeel aan boord van luchtvaartuigen, maar betreft ook **zeevarenden**. Voor het salaris van verkeersvliegers en zeevarenden wordt immers dezelfde verdeling van

nadeel van wat?

Waar hebben we dat wijzigingsprotocol dan van nodig?

heffingsrechten gehanteerd, cf. het internationale gebruik. Met het voorgestelde wijzigingsprotocol zou dus ook voor de zeevarenden het heffingsrecht opnieuw worden toegekend aan de staat waar de feitelijke leiding van de onderneming is.

- Naar aanleiding van de aankondiging aan de Kamer dat op grond van een voor te stellen wijzigingsprotocol de heffing alsnog zou kunnen worden toegewezen aan de staat van de feitelijke leiding van de onderneming (een continuering, in zoverre, van het huidige verdrag), hebben de PVV en de PvdA in het nader verslag aangegeven dat zeevarenden hier nadeel van zouden ondervinden, omdat dan in Nederland geen gebruik zou kunnen worden gemaakt van de afdrachtvermindering zeevaart. Dat lijkt echter een onterechte zorg. Immers, voor zeevarenden verschuift het heffingsrecht door het nieuwe Verdrag niet, zodat er in principe voor hen niets verandert.
- Tijdens de rondetafel in de Tweede Kamer op 5 juni heeft de Koninklijke Nederlandse Vereniging van Reders toegelicht dat heffing in het woonland de voorkeur heeft van de reders vanuit het oogpunt van vermeende lagere administratieve lasten. Nederlandse belastingheffing in het geval van niet in Nederland wonende zeevarenden lijkt echter veelal niet aan de orde³, zodat het met die administratieve lasten wel lijkt mee te vallen.

buiten verzoek

³ Namelijk indien de zeevarende zijn dienstbetrekking nagenoeg geheel buiten Nederland verricht en diens woonland ter voorkoming van dubbele belasting de zogeheten verrekeningsmethode toepast.

Ministerie van Financiën

uiterlijk 5/9 Retour

Retour van Minister/Stas
d.d. 4/9
Reeds cc aan:

TER BESLISSING

Aan

de Staatssecretaris

Directie Internationale Zaken
en Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

mw. 5.1.2.e
T 070- 5.1.2.e
F 070- 5.1.2.e
5.1.2.e @minfin.nl

Datum

1 september 2014

Notitienummer

IZV/2014/368

Rubriek

Belastingverdragen EUR; BRD

Auteur

5.1.2.e

Van

5.1.2.e Intern
Zaken en Verbruiks 5.1.2.e

Kopie aan

Minister 5.1.2.e
5.1.2.e (IZV)
5.1.2.e (DGBel)

Bijlagen

1. Brief aan Tweede Kamer
2. Cijfers belastingdruk gepensioneerden
3. Artikelen gepensioneerden FD

notitie

Brief aan Tweede Kamer n.a.v. debat 11 juni 2014
belastingverdrag Duitsland

Paraaf
de Staatssecretaris

Via

5.1.2.e

V

5.1.2.e

-generaal
Zaken

5.1.2.e

Medeparaaf
5.1.2.e DGBel

telef. akk.
29/8

Medeparaaf
5.1.2.e

Communicatie
spoedshalie cc
2/9

Aanleiding

Op 11 juni 2014 vond de plenaire behandeling voor de goedkeuring van het nieuwe belastingverdrag met Duitsland (2012) plaats. In het debat zijn vragen gesteld door het CDA, de PVV, de VVD, de PvdA en de SP. Een deel van de vragen is door u beantwoord tijdens het debat. Voor de nog openstaande vragen is een brief toegezegd aan de Tweede Kamer. Ook wordt de Kamer in de brief op de hoogte gesteld van het feit dat in juli van dit jaar ambtelijke overeenstemming is bereikt over het wijzigingsprotocol dat aan Duitsland is voorgesteld om de pilotenkwestie op te lossen. Deze notitie dient tevens als beknopt verslag van deze onderhandelingsronde.

Kern

Indien u akkoord gaat met de inhoud van de brief, wilt u deze dan ondertekenen?

Toelichting

In de brief wordt antwoord gegeven op de vragen die tijdens de plenaire behandeling niet zijn beantwoord. Het betreft de volgende onderwerpen: de positie van verkeersvliegers (het belangrijkste onderwerp van het wijzigingsprotocol),

buiten verzoek

buiten verzoek

Positie van verkeersvliegers en zeevarenden

- Tijdens de plenaire behandeling was veel aandacht voor het aangekondigde wijzigingsprotocol voor verkeersvliegers (piloten) en zeevarenden;
- In juli 2014 is na een constructief overleg in Berlijn ambtelijk overeenstemming bereikt over dit wijzigingsprotocol;
- Het wijzigingsprotocol draait de verdeling van de heffingsbevoegdheid met betrekking tot piloten en zeevarenden weer terug (zie de toelichting hierna), en regelt verder enkele technische aangelegenheden, waaronder ook enkele Duitse wensen;
- De regeling voor piloten en zeevarenden in het wijzigingsprotocol stemt overeen met de tekst van het OESO-modelverdrag: piloten en zeevarenden worden door dit wijzigingsprotocol weer belast in de staat waar de werkelijke leiding van de lucht- of scheepvaartonderneming is gelegen. In grote lijnen stemt dit overeen met het huidige (oude) Verdrag (uit 1959). Daarmee zullen ze in de toekomst niet worden belast in de staat waarvan ze inwoner zijn (woonstaathemming), zoals oorspronkelijk in het nieuwe Verdrag was opgenomen;
- De KVN (reders) heeft aangegeven dat heffing in de staat waar de scheepvaartonderneming is gelegen grotere administratieve lasten met zich brengt dan de woonstaathemming;
- De KVN heeft aangegeven de bepaling uit het huidige Verdrag met Duitsland uit 1959 te prefereren boven de bepaling in het OESO-modelverdrag, die is opgenomen in het wijzigingsprotocol. Dit omdat volgens de KVN vanwege een 'escape' in de tekst van het huidige Verdrag (1959) 'Duitse' zeevarenden alsnog in de woonstaat (dus Nederland) belast zouden zijn);
- De tekst in het huidige Verdrag (1959) wijkt echter sterk af van de moderne internationale standaard, en is bovendien in zijn praktische uitwerking niet helemaal duidelijk. In het wijzigingsprotocol is daarom de actuele tekst van het OESO-modelverdrag opgenomen, de internationale standaard die ook in lijn is met het Duitse fiscale verdragsbeleid;
- Op 23 mei en op 20 juni jl. hebben vertegenwoordigers van de KVN hun standpunt mondeling toegelicht. De argumenten van de reders zijn niet overtuigend. In de praktijk is kennelijk sprake van een zeer klein aantal zeevarenden dat in Duitsland woont en vaart voor in Nederland gevestigde reders. Bovendien is mogelijk een belastingvrijstelling in de Nederlandse loonbelasting van toepassing voor deze zeer kleine groep zeevarenden;
- Hierover moet ook Duitsland nog meer duidelijkheid verschaffen, omdat de toepassing van de Nederlandse belastingvrijstelling mede afhankelijk is van de vraag hoe Duitsland het in het Verdrag opgenomen onderworpenheidsvereiste in de Duitse voorkoming van dubbele belasting toepast op de in Duitsland wonende zeevarenden.

buiten verzoek

Reeds openbaar

Ministerie van Financiën

vb di 14/10-09.00
do 16/10-12.00

Retour van Ministerklas
d.d. 17/10
Reeds cc aan:

TER BESPREKING

Aan

de Staatssecretaris

Directie Internationale Zaken
en Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

5.1.2.e
T 070 5.1.2.e
F 070 5.1.2.e
5.1.2.e@minfin.nl

Datum

13 oktober 2014

Notitienummer

IZV/2014/529

Rubriek

notitie

Plenaire behandeling belastingverdrag Duitsland 16 oktober 2014

Paraaf
de Staatssecretaris

Via
de secretaris-generaal

Via 13/10

5.1.2.e

Auteur

5.1.2.e

Van

5.1.2.e Internationale
zaken en verbruiksbelastingen

Kopie aan

Minister

5.1.2.e

5.1.2.e

Medeparaaf
5.1.2.e Belastingdienst

5.1.2.e

Medeparaaf
5.1.2.e Communicatie

spoedshaloe cc

Aanleiding

Op 16 oktober (12.00u) wordt de plenaire behandeling van de goedkeuring van het nieuwe belastingverdrag met Duitsland (ondertekend in 2012) voortgezet.

Leeswijzer

In deze notitie worden de volgende punten verder toegelicht:

- I. Samenvatting belangrijkste punten debat;
- II. Het parlementaire goedkeuringsproces tot dusver;
- III. Een samenvatting van de inhoud van de brief van 5 september;
- IV. Dossier met factsheets (inclusief eerdere parlementaire stukken).

I. SAMENVATTING BELANGRIJKSTE PUNTEN DEBAT

Op 5 september 2014 hebt u een brief aan de Tweede Kamer gestuurd (zie bijlage) waarin u bent ingegaan op vragen die werden gesteld tijdens de eerste plenaire behandeling van 11 juni 2014. Daarbij is in de brief ook gemeld dat over het wijzigingsprotocol (naar aanleiding van de "pilotenkwestie") inmiddels ambtelijk overeenstemming is bereikt, zodat de Kamer nu in principe over het nieuwe verdrag moet kunnen stemmen. Tijdens de plenaire behandeling komen de hieronder toegelichte onderwerpen waarschijnlijk aan bod.

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

2. Piloten en zeevarenden;

buiten verzoek

Bijlagen

1. Brief aan TK 5 september
2. Artikelen FD gepensioneerd

12V/2014/122

buiten verzoek

2. Piloten en zeevarenden

- Tijdens de plenaire behandeling op 11 juni was veel aandacht voor het aangekondigde wijzigingsprotocol voor verkeersvliegers (piloten) en zeevarenden;
- In de brief van 5 september is aangegeven dat in juli 2014 in Berlijn ambtelijk overeenstemming is bereikt over dit wijzigingsprotocol;
- Het wijzigingsprotocol draait de verdeling van de heffingsbevoegdheid met betrekking tot piloten en zeevarenden weer terug (zie de toelichting hierna),

en regelt verder enkele technische aangelegenheden, waaronder ook enkele Duitse wensen;

- De regeling voor piloten en zeevarenden in het wijzigingsprotocol stemt overeen met de tekst van het OESO-modelverdrag: piloten en zeevarenden worden door dit wijzigingsprotocol weer belast in de staat waar de werkelijke leiding van de lucht- of scheepvaartonderneming is gelegen. In grote lijnen stemt dit overeen met het huidige (oude) Verdrag (uit 1959). Daarmee zullen ze in de toekomst niet worden belast in de staat waarvan ze inwoner zijn (woonstaatheffing), zoals oorspronkelijk in het nieuwe Verdrag was opgenomen;
- De KVN R (reders) heeft aangegeven dat heffing in de staat waar de scheepvaartonderneming is gelegen grotere **administratieve lasten** met zich brengt dan de woonstaatheffing;
- De KVN R heeft aangegeven de bepaling uit het huidige Verdrag met Duitsland uit 1959 te prefereren boven de bepaling in het OESO-modelverdrag, die is opgenomen in het wijzigingsprotocol. Dit omdat volgens de KVN R vanwege een 'escape' in de tekst van het huidige Verdrag (1959) 'Duitse' zeevarenden alsnog in de woonstaat (dus Nederland) belast zouden zijn);
- De tekst in het huidige Verdrag (1959) wijkt echter sterk af van de moderne internationale standaard, en is bovendien in zijn praktische uitwerking niet helemaal duidelijk. In het wijzigingsprotocol is daarom de actuele tekst van het OESO-modelverdrag opgenomen, de internationale standaard die ook in lijn is met het Duitse fiscale verdragsbeleid;
- Op 23 mei en op 20 juni jl. hebben vertegenwoordigers van de KVN R hun standpunt mondeling toegelicht. De argumenten van de reders zijn niet overtuigend. In de praktijk is kennelijk sprake van een zeer klein aantal zeevarenden dat in Duitsland woont en vaart voor in Nederland gevestigde reders. Bovendien is mogelijk een belastingvrijstelling in de Nederlandse loonbelasting van toepassing voor deze zeer kleine groep zeevarenden;
- Hierover moet ook Duitsland nog meer duidelijkheid verschaffen, omdat de toepassing van de Nederlandse belastingvrijstelling mede afhankelijk is van de vraag hoe Duitsland het in het Verdrag opgenomen onderworpenheidsvereiste in de Duitse voorkoming van dubbele belasting toepast op de in Duitsland wonende zeevarenden.

5.1.2a

buiten verzoek

•	
•	
•	buiten verzoek
•	
•	

II. HET PARLEMENTAIRE GOEDKEURINGSPROCES TOT DUSVER

24 april 2013	Ter goedkeuring voorgelegd aan Kamer
12 juni 2013	Verslag
27 november 2013	Nota n.a.v. het verslag, inclusief nota van wijziging (= overgangsregeling gepensioneerden)
20 januari 2014	Nader verslag
10 april 2014	Nota n.a.v. het nader verslag
5 juni 2014	Rondetafelgesprek/hoorzitting TK
11 juni 2014	Eerste plenaire behandeling
5 september 2014	Brief aan TK n.a.v. eerste parlementaire behandeling
16 oktober 2014	Tweede plenaire behandeling

III. SAMENVATTING BRIEF 5 SEPTEMBER

Bij de hiervoor beschreven onderwerpen is de brief ook al toegelicht. Hierna volgt een samenvatting van de belangrijkste onderwerpen uit de brief:

- Gemeld is, allereerst, dat in juli jl. ambtelijke overeenstemming is bereikt over het **wijzigingsprotocol** in verband met de kwestie rond de **piloten** en verzoek

•	
•	buiten verzoek
•	

buiten verzoek

IV. DOSSIER MET FACTSHEETS

- Ten behoeve van de plenaire behandeling, treft u in het dossier factsheets van de volgende onderwerpen aan:

buiten verzoek

- Piloten en zeevarenden

buiten verzoek

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Platen & Zee varenden

① Huidyd verpael is in lijn met:

* OESO - model verdrag

* Duitse fiscale verdrag beleid

(dus belasting in land waar onderneming gevestigd is opv. voorland)

② Regelz. totmogtoe u

* ncht sterk af van int'l standaard

* en is in praktische uitwerking met belasting duidelijk

③ Jaat om zeer klein # zeevarenden die in D wonen en voor NL reder vaart.

Die lopen trouwens vooral aan tgen. manier waarop D de tonnagegeld toepast, die is in strijd met EU recht, en met aan dit verdrag.

PILOTEN EN ZEEVARENDEN

- Tijdens de plenaire behandeling was veel aandacht voor het aangekondigde wijzigingsprotocol voor piloten en zeevarenden;
- In **juli 2014** is na een constructief overleg in Berlijn ambtelijk overeenstemming bereikt over dit wijzigingsprotocol;
- Het wijzigingsprotocol draait onder meer de verdeling van de heffingsbevoegdheid met betrekking tot piloten en zeevarenden weer terug;
- Piloten en zeevaren worden door dit wijzigingsprotocol weer belast in de staat waar de werkelijke leiding van de lucht- of scheepvaartonderneming is gelegen. In grote lijnen stemt dit overeen met het huidige (oude) Verdrag (uit 1959). Daarmee zullen ze in de toekomst niet worden belast in de staat waarvan ze inwoner zijn (woonstaatheffing), zoals oorspronkelijk in het nieuwe Verdrag was opgenomen;

Reders

- De KVNRR (reders) heeft aangegeven dat heffing in de staat waar de scheepvaartonderneming is gelegen grotere administratieve lasten met zich brengt dan de woonstaatheffing;
- De KVNRR heeft aangegeven de bepaling uit het huidige Verdrag met Duitsland uit 1959 te prefereren boven de bepaling in het OESO-modelverdrag, die is opgenomen in het wijzigingsprotocol. Dit omdat volgens de KVNRR vanwege een 'escape' in de tekst van het huidige Verdrag (1959) 'Duitse' zeevarenden alsnog in de woonstaat (dus Nederland) belast zouden zijn);
- De tekst in het huidige Verdrag (1959) wijkt echter sterk af van de moderne internationale standaard, en is bovendien in zijn praktische uitwerking niet helemaal duidelijk. In het wijzigingsprotocol is daarom de actuele tekst van het OESO-modelverdrag opgenomen, de internationale standaard die ook in lijn is met het Duitse fiscale verdragsbeleid;
- Op 23 mei en op 20 juni jl. hebben vertegenwoordigers van de KVNRR hun standpunt mondeling toegelicht. De argumenten van de reders zijn niet overtuigend. In de praktijk is kennelijk sprake van een zeer klein aantal zeevarenden dat in Duitsland woont en vaart voor in Nederland gevestigde reders. Bovendien is mogelijk een belastingvrijstelling in de Nederlandse loonbelasting van toepassing voor deze zeer kleine groep zeevarenden;
- Hierover moet ook Duitsland nog meer duidelijkheid verschaffen, omdat de toepassing van de Nederlandse belastingvrijstelling mede afhankelijk is van de vraag hoe Duitsland het in het Verdrag opgenomen onderworpenheidsvereiste in de Duitse voorkoming van dubbele belasting toepast op de in Duitsland wonende zeevarenden.

→ 20,20

Piloten en zeelovenden

- Mr worden piloten belast in wakland.
- Verdrag stelt nomland, maar Wrijngprotocol maakt daan wee wakland van → verzoek TK
- En beandert dus niks, na het protocol
- Reders hadden het leer omgedraaid, maar voor hen verstichtert de situatie niet.
- Wg hierover niet principeel -

Verkeersvliegers
Reders
pilote
zeelovende.

5.1.2i

Staraza — pilotenregelij

- We hadden geloopt er uit te zijn —
- Tot twee weken geleden dachten we er uit te zijn
- Van Duitse zijde enkele aanvullende eisen / complications ingebracht.
- Zaki legt bij u de vraag op tafel of u er nu over wilt stemmen of zodra we overeenstemming hebben over wijzigingsprotocol

5.1.2i

T.B.V. MR 9/10, AGENDAPUNT 3A

Aan

de Minister

de Staatssecretaris

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

5.1.2.e

T 070

5.1.2.e

F 070

5.1.2.e @minfin.nl

notitie

Wijzigingsprotocol belastingverdrag Duitsland,
MR 9 oktober

Datum

7 oktober 2015

Notitienummer

IZV/2015/839

Rubriek

Ministerraadstukken

Auteur

5.1.2.e

Van

5.1.2.e

Zaken en Ver

5.1.2.e onale
lastingen

Kopie aan

5.1.2.e Communicatie

Paraaf

MINISTER

Paraaf

Staatssecretaris

Via

5.1.2.e

Via

5.1.2.e

Fiscale Za

5.1.2.e

5.1.2.e

Aanleiding

In de MR ligt het wijzigingsprotocol voor het belastingverdrag met Duitsland uit 2012¹.

Kern

De belangrijkste wijziging die met dit wijzigingsprotocol wordt overeengekomen, betreft de herziening van het heffingsrecht voor onder andere piloten die in Nederland wonen en voor een Duitse luchtvaartmaatschappij werken. Deze wijziging is naar aanleiding van de parlementaire behandeling en contact met piloten met Duitsland overeengekomen. Er worden geen opmerkingen verwacht in de MR.

Advies

Wij adviseren u geen opmerkingen te maken in de MR.

Toelichting

Belangrijkste wijziging: piloten

Het belastingverdrag met Duitsland uit 2012 dat wordt gewijzigd met dit wijzigingsprotocol is nog niet in werking getreden, maar heeft een beoogde inwerkingstredingsdatum van 1 januari 2016. De belangrijkste inhoudelijke wijziging die met het wijzigingsprotocol wordt overeengekomen, is de herziening van het heffingsrecht ter zake van inkomsten genoten door werknemers die werkzaam zijn aan boord van een schip of luchtvaartuig in het internationale

¹ Voluit: Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Bondsrepubliek Duitsland tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, ondertekend te Berlijn op 12 april 2012.

verkeer (zeevarenden en piloten). Tijdens de parlementaire behandeling van het belastingverdrag uit 2012 bleek dat als gevolg van dit verdrag piloten die in Nederland wonen en in dienst zijn van een Duitse luchtvaartmaatschappij substantiële negatieve inkomensgevolgen zouden hebben. De PvdA, D66 en het CDA hebben hier vragen over gesteld. Tevens is er geregeld contact geweest met (vertegenwoordigers) van de Nederlandse piloten. Naar aanleiding daarvan is met Duitsland overeenstemming bereikt over een wijzigingsprotocol.

Het belastingverdrag uit 2012 wijst heffingrechten over het inkomen van de piloten toe aan de woonstaat (Nederland). Met dit wijzigingsprotocol vindt belastingheffing plaats in het land waar de feitelijke leiding van de luchtvaartmaatschappij is gelegen (Duitsland). Daarmee wordt nagenoeg geheel teruggekeerd naar de heffingstoedeling onder het belastingverdrag uit 1959 (dit verdrag is gedurende dit jaar nog in werking en is de voorloper van het verdrag uit 2012). De negatieve inkomensgevolgen die het belastingverdrag uit 2012 met zich zou brengen voor piloten, worden met deze wijziging voorkomen.

Overig

Daarnaast zijn enkele technische en verduidelijkende wijzigingen aangebracht met dit wijzigingsprotocol.

pl. 3a

MINISTERRAAD/ONDERRAAD

Met eventuele gecoördineerde opmerkingen uiterlijk retour:

woensdag 7/10 voor 16.00 uur

X	DGRB
	IRF

"	BFB
	FM
	FIN

"	BJZ
	AFEP

"	DGFZ

	DGBel

Ontvangen d.d.: 5-10-2015

Behandelende afd./bureau: IMB2

Behandelend medewerker: 5.1.2e

Medeparaaf: 5.1.2e

Geen opmerkingen ☒

Zie bijgevoegde nota ☐ → IZU039

	datum	paraaf
behandelend medewerker	5/10	5.1.2.e
hoofd bureau/sectie	5/10	
hoofd afdeling		
plv. Directeur		
Directeur		
plv. DG		
DG		

*) Nota met kopieën aanleveren bij 5.1.2e en de WORD-versie mailen.

DGFZ/DGBEL: aanwezigheid staatssecretaris in MR/OR wenselijk voor dit stuk? JA / NEE

Geen gem

5/10 IMB2

MR 9/10
pt. 32

Handtekening bewindspersoon

5.1.2.e

Minister van Buitenlandse Zaken

Rijksoverheid

Aanbiedingsformulier voor Ministerraad

Aanbieding

Van 1 *

Minister van Buitenlandse Zaken

Mede namens 1

Staatssecretaris van Financiën

Type voorstel *

Verdrag

Titel en inhoud

Titel *

Protocol tot wijziging van het Verdrag van 12 april 2012 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen

Inhoud en doelstelling van het voorstel *

Het Protocol voorziet in de wijziging van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen van 12 april 2012 (Trb. 2012, 123).

De belangrijkste wijziging betreft een herziening van de toewijzing van het heffingsrecht ter zake van inkomsten genoten door werknemers die hun dienstbetrekking uitoefenen aan boord van een schip of luchtvaartuig in het internationale verkeer. De overige wijzigingen zijn voornamelijk van technische of verduidelijkende aard.

Aanleiding voor de onderhandelingen die tot het Protocol hebben geleid, was de constatering dat bij een deel van de werknemers die werkzaam zijn aan boord van luchtvaartuigen die in het internationale verkeer worden geëxploiteerd - en die inwoners zijn van Nederland, in dienst van in Duitsland gevestigde luchtvaartmaatschappijen - als gevolg van het Verdrag aanzienlijke negatieve inkomenseffecten zouden kunnen optreden.

Voorgesteld besluit *

Anders nl.

Eigen formulering

Akkoord met ondertekening en toezending van het Protocol met het oog op stilzwijgende goedkeuring, om advies aan de Afdeling advisering van de Raad van State. De Ministerraad stelt vast dat het Protocol niet zal gelden voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten, en deze landen evenmin anderszins raakt in de zin van artikel 2, tweede lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen.

Behandeltraject

Datum aanbieding *

1 oktober 2015

Kenmerk *

MINBUZA-2015.548132

Hamerstuk *

☐ Ja ☒ Nee

Voorgaande behandeling *

☐ Ja ☒ Nee

Gevolgen en juridisch kader

- Gevolgen rijksbegroting * ☐ Ja ☒ Nee
- Gevolgen voor regeldruk * ☐ Ja ☒ Nee
- Overeenstemming met VenJ inzake wetgevingstoets en effectenanalyse * ☐ Ja ☐ Nee, met bijlage ☐ Nee, zonder bijlage ☒ N.v.t.
- Overeenstemming met VenJ inzake fouten- en misbruiksignalering * ☐ Ja ☐ Nee, met bijlage ☐ Nee, zonder bijlage ☒ N.v.t.
- Aan EU Notificatie voldaan * ☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.
- Verplichting int. verdragen en/of Europese regelgeving* ☐ Ja ☒ Nee

Interdepartementale afstemming

- Overeenstemming BZK inzake beoordelingskader financiële/ bestuurlijke consequenties decentrale overheden en/of Caribisch Nederland * ☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.
- Overeenstemming Aruba, Curaçao en Sint Maarten * ☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.
- Ambtelijk afgestemd * ☒ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t. in schriftelijke CoRIA
- Overeenstemming bereikt op ambtelijk niveau * ☒ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t.
- Overeenstemming bereikt met ☒ AZ ☒ BZK ☒ EZ ☒ IenM ☒ SZW ☒ VWS ☒ W&R
☒ BZ ☒ Def ☒ Fin ☒ OCW ☒ VenJ ☒ BH&OS
- Omschrijving geschilpunten n.v.t.

Contactpersonen

	Contactpersoon 1	Contactpersoon 2
Naam *	5.1.2.e	5.1.2.e
Afdeling *	MinFIN/IZV/IZ	MinBZ Afdeling Verdragen (DJZ-VE)
Telefoonnummer *	5.1.2.e	5.1.2.e
E-mailadres *	5.1.2.e @minfin.nl	5.1.2.e @minbuza.nl

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

25/1 0

TER BESLISSING

Aan
de Staatssecretaris

notitie

Ondertekening Toelichtende Nota Wijzigingsprotocol
DuitslandParaaf
de Staatssecretaris

5.1.2.e

Via
5.1.2.e
5.1.2.eVia
5.1.2.e
Fiscale Zaken 5.1.2.e 22/1

Aanleiding

Op 11 januari is het wijzigingsprotocol voor het belastingverdrag met Duitsland ondertekend in Duitsland. Het wijzigingsprotocol + toelichtende nota kunnen nu voor advies aan de Afdeling advisering van de Raad van State worden voorgelegd.

Beslispunt

- Gaat u akkoord met verzending van de Toelichtende Nota aan de afdeling advisering van de Raad van State? Wilt u deze Toelichtende Nota dan in tweevoud ondertekenen?
- Gaat u akkoord met vertrouwelijke toezending van de aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer? Wilt u deze aanbiedingsbrief dan ondertekenen?

Toelichting

Met dit wijzigingsprotocol wordt het in 2012 ondertekende belastingverdrag tussen Nederland en Duitsland, dat per 1 januari 2016 van toepassing is geworden, aangepast. De voornaamste wijziging is dat niet langer de woonstaat het heffingsrecht heeft over het inkomen van - in het bijzonder - piloten en zeevaardenden, maar dat de staat waar de feitelijke leiding van de lucht- en zeevaartonderneming is gelegen dit heffingsrecht heeft. De Tweede Kamer wilde alleen instemmen met het in 2012 ondertekende belastingverdrag indien deze wijziging van heffingsrechten voor piloten en zeevaardenden bij wijzigingsprotocol zou worden geregeld. Dat een akkoord is bereikt over deze wijziging van heffingsrechten in dit wijzigingsprotocol, heeft u reeds aangekondigd in een brief die op 5 september 2014 naar de Tweede Kamer is verzonden. De ondertekening liet vanwege discussies over enkele technische punten en vanwege problemen aan Duitse zijde echter nog even op zich wachten.

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

5.1.2.e

T 070
F 070

5.1.2.e

5.1.2.e @minfin.nl

5.1.2.e

T 070
F 070

5.1.2.e

5.1.2.e @minfin.nl

Datum

21 januari 2016

Notitienummer

IZV/2016/62 ✓

Rubriek

Verdragen algemeen (Notitie
verdragsbeleid)

Auteur

5.1.2.e

Van

5.1.2.e

5.1.2.e

Zaken en Ver

nale

stingen

Kopie aan

5.1.2.e (DGBel)

Communicatie

5.1.2.e

Bijlagen

Toelichtende Nota 2x

Aanbiedingsbrief aan TK

Daarnaast dient conform een toezegging aan de Kamer het belastingverdrag ook ter vertrouwelijke kennisneming aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te worden gezonden.¹ Deze procedure stelt de Kamer in de gelegenheid om, voordat het verdrag officieel ter goedkeuring wordt voorgelegd, vragen te stellen c.q. overleg te voeren zonder de stilzwijgende goedkeuring te hoeven doorbreken.

¹ Kamerstukken II 1986/87, 19 614, nr. 6.

Dubbel met pagina 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina 9-16 van ID 1702328

TER BESLISSING

Aan
de Staatssecretaris

notitie

Mandaat onderhandelingen wijzigingsprotocol
belastingverdrag Nederland – Zwitserland, 22 – 24
februari 2016, Bern

Paraaf
Staatssecretaris

Via
de secretaris-generaal

Via
5.1.2e

Fiscale Zaken

5.1.2e

spoedshalve

5.1.2e

9/12

Aanleiding

Van 22 tot en met 24 februari 2016 zullen in Bern (Zwitserland) onderhandelingen plaatsvinden met het oog op de totstandkoming van een wijzigingsprotocol bij het belastingverdrag tussen Nederland en Zwitserland uit 2010 (hierna: "verdrag").

Kern

- Op 10 en 11 september 2015 is met de Zwitserse bevoegde autoriteit gesproken over de positie van beleggingsinstellingen en pensioenfondsen in het verdrag. Er bestaat behoefte – ook in de uitvoeringspraktijk – dit in het verdrag beter te regelen.
- In het wijzigingsprotocol zal het inwonerschap van voor de vennootschapsbelasting vrijgestelde lichamen worden aangepast. Voor de uitwerking wordt aangesloten bij een Zwitsers voorstel en niet bij de in de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011 uiteengezette aanpak. Maar de uitkomst is wél in lijn met het Nederlandse verdragsbeleid.
- Ook zal in lijn met BEPS een *principal purposes test* worden opgenomen in het verdrag.
- Daarnaast zal met Zwitserland gesproken worden over een drietal Competent Authority Agreements (hierna: "CAA's") die de positie van beleggingsinstellingen en pensioenfondsen onder het huidige verdrag verduidelijken. Zie notitie IZV/2016/130, bijgevoegd als bijlage 1

Beslispunt 1

Gaat u akkoord met het mandaat zoals hieronder beschreven?

Directie Internationale Zaken en Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

mw. 5.1.2e
T 070 5.1.2e
F 070 5.1.2e
5.1.2e @minfin.nl

Datum

15 februari 2016

Notitienummer

IZV/2016/151

Rubriek

Onderhandelingen

Auteur

5.1.2e

Van

5.1.2e intern
Zaken en Verbruik

5.1.2e

6/12

Kopie aan

de Minister
5.1.2e
Communicatie

Bijlage

1. Notitie IZV/2016/130
2. Wijzigingsprotocol

on

Mandaat

1. Positie van pensioen- en beleggingsfondsen en andere vrijgestelde entiteiten

In het verdrag is een vrijstelling voor dividendbelasting voor pensioenfondsen opgenomen. Verder kunnen naar de letter van het verdrag ook Nederlandse fiscale beleggingsinstellingen (hierna: "FBI's") - onbedoeld - van een vrijstelling voor Zwitserse bronbelasting op (deelnemings)dividenden profiteren. Aan de andere kant weerhoudt het verdrag Nederland van het belasten van dividenduitkeringen van vrijgestelde beleggingsinstellingen (hierna: "VBI's").

Omdat in het verdrag met Zwitserland een pensioenfonds uitdrukkelijk als verdragsinwoner wordt gezien, zijn voor Nederland (op basis van de jurisprudentie) andere vrijgestelde entiteiten (zoals charitatieve instellingen en de VBI) in beginsel géén inwoner voor het verdrag. Deze vrijgestelde entiteiten komen daardoor niet in aanmerking voor de verdragsvoordelen.

Nederland en Zwitserland delen de opvatting dat een pensioenfonds vrijgesteld moet zijn van bronbelasting op dividenden en ook dat een vrijstelling van vennootschapsbelasting *in zijn algemeenheid* niet de toegang tot het verdrag moet blokkeren. Maar *in het bijzonder* wil Nederland wél de VBI uitsluiten van verdragsvoordelen (conform een motie van Omtzigt en Van Vliet).

Tegelijkertijd willen Nederland en Zwitserland, ingeval zij als bronland fungeren, waarborgen dat ze de uitkeringen van de VBI (voor Nederland) en van de min of meer vergelijkbare SICAV en de FCP (voor Zwitserland) kunnen belasten. Maar omdat deze entiteiten nu geen verdragsinwoner zijn, komt dit niet goed uit de verf.

Om op deze punten tot een gewenste verdragstoepassing te komen, is tijdens de bespreking van 10 en 11 september 2015 met de bevoegde autoriteit van Zwitserland overeengekomen om het onderworpenheidscriterium nader uit te werken. In een wijzigingsprotocol zullen vrijgestelde charitatieve instellingen en pensioenfondsen specifiek als inwoner worden aangemerkt.

De VBI, de SICAV en FCP zullen niet als inwoner van het verdrag worden aangemerkt; zij komen dan dus niet voor de verdragsvoordelen in aanmerking. Wel wordt een bronheffingrecht in het wijzigingsprotocol vastgelegd over uitkeringen van deze entiteiten.

Beleidsmatig sluit dit aan bij de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011. Maar anders dan daarin is uiteengezet, worden dus niet *per definitie* alle vrijgestelde entiteiten verdragsinwoner gemaakt, maar alleen *concreet* de groep charitatieve instellingen en pensioenfondsen. Aangesloten wordt bij een door Zwitserland vaak gebruikte omschrijving (die ook in veel Nederlandse verdragen is terug te vinden). De overweging is dat het volgen van de Zwitserse aanpak de ratificatie in Zwitserland makkelijker maakt.

Ook zal in het wijzigingsprotocol worden geregeld dat de dividenduitkeringen *door* een FBI niet meer onder de vrijstelling van bronbelasting op dividenden kunnen vallen. Deze vrijstelling is immers niet bedoeld voor beleggingsdividenden. Deze wijziging sluit overigens aan bij een BEPS-voorstel onder Actiepunt 6 (zie hieronder).

5.1.2a

2. BEPS

Op 5 oktober 2015 zijn de definitieve actierapporten van het project *Addressing Base Erosion & Profit Shifting* (hierna: "BEPS-project") gepubliceerd. In het rapport van Actiepunt 6 (Het tegengaan van verdragsmisbruik) worden de volgende minimum standaardvoorwaarden voorgesteld:

1. Expliciet in de titel en preambule van het verdrag vermelden dat de verdragsluitende staten belastingontwijking wensen tegen te gaan en in het bijzonder het creëren van mogelijkheden tot treaty shopping willen vermijden;
2. Het opnemen van een *Principal Purposes Test* (hierna: "PPT") of het opnemen van een *Limitation on benefits* (hierna: "LOB") bepaling aangevuld met een PPT of een bepaling tegen doorstroom arrangementen.

Om het wijzigingsprotocol in overeenstemming te brengen met de minimum standaardvoorwaarden, wordt in het wijzigingsprotocol de titel en de preambule van het Verdrag aangepast en een PPT opgenomen (de huidige *Main Purpose Test* die alleen op dividenden ziet, komt te vervallen). Het opnemen van een PPT is tevens in lijn met de aanbeveling van de Europese Commissie van 28 januari 2016 over de implementatie van maatregelen om misbruik van belastingverdragen tegen te gaan. Daarnaast zal met de bevoegde autoriteit van Zwitserland worden bezien in hoeverre de andere actiepunten van het BEPS-project in het wijzigingsprotocol kunnen worden meegenomen.

Het wijzigingsprotocol is bijgevoegd als bijlage 2.

TER ONDERTEKENING

Aan
de Staatssecretaris

5.1.2e

9/3

0

notitie

Wijzigingsprotocol belastingverdrag Duitsland - advies
Raad van State

Via
5.1.2.e
Fiscale Zaken

Via
de secretaris-generaal

5.1.2.e

7/3

1
mooi

Inleiding

Op 2 maart jl. heeft de Raad van State advies uitgebracht over het protocol tot wijziging van het bilaterale belastingverdrag met Duitsland.

Hiermee wordt in het bijzonder het heffingsrecht herzien voor piloten die in Nederland wonen en voor een Duitse luchtvaartmaatschappij werken. Dit naar aanleiding van de parlementaire behandeling van het belastingverdrag met Duitsland (2012).

De Raad van State heeft geen inhoudelijke opmerkingen ("blanco advies").

Verzoek

U wordt verzocht de bijgevoegde toelichtende nota's (in tweevoud) te ondertekenen op pagina 4 (zie post-its).

Toelichting

De Raad onderschrijft de goedkeuring van het onderhavige wijzigingsprotocol en heeft blanco advies uitgebracht. Dat betekent dat de toelichtende nota niet inhoudelijk hoeft te worden aangepast. Wel zijn ondershands enkele opmerkingen verstrekt, de zogeheten potloodaantekeningen. Deze opmerkingen hebben geleid tot enkele (tekstuele) aanpassingen in de toelichtende nota.

Het wijzigingsprotocol zal (door Buitenlandse Zaken) voor stilzwijgende goedkeuring aan het Parlement worden aangeboden.

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

dhr. mr. 5.1.2.e

T 070- 5.1.2.e
F 070- 5.1.2.e

5.1.2.e @minfin.nl

5.1.2.e

T 070- 5.1.2.e
F 070- 5.1.2.e

5.1.2.e @minfin.nl

Datum

4 maart 2016

Notitienummer

IZV/2016/228

Rubriek

Totstandkoming
verdragen\Directe
belastingen_Europa: BRD

Auteur

5.1.2.e

Van

5.1.2.e
Zaken en Ver

5.1.2.e

Kopie aan

de Minister, 5.1.2.e
Algemene Fiscale Politiek, 5.1.2.e
(2x), 5.1.2.e (IZV)

Bijlagen

Toelichtende nota (2x)
Advies Raad van State

5.1.2.e

12V/2016/225

uiterlijk vrijdag 15 april retour sup

Ministerie van Financiën

Notitie van Minister (Circ)
d.d. 15/4
Procedegedacht:

TER BESLISSING

Aan

de Staatssecretaris

**Directie Internationale Zaken
en Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

5.1.2.e
T 070 5.1.2.e
F 070 5.1.2.e @minfin.nl

Datum

13 april 2016

Notitienummer

IZV/2016/340 +

Rubriek

Belastingverdragen EUR; BRD

notitie

Wijzigingsprotocol belastingverdrag met Duitsland –
schriftelijke vragen Kamer

Paraaf
de Staatssecretaris

5.1.2.e

Via

5.1.2.e

Via

5.1.2.e

voor Fiscale Zaken

5.1.2.e

Medeparaaf

5.1.2.e

Communicatie

5.1.2.e

Auteur

5.1.2.e

Van

5.1.2.e Intern
Zaken en Verbru

5.1.2.e

Kopie aan

Minister

5.1.2.e

5.1.2.e (DGBel)

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief
- Conceptbeantwoording
- Wijzigingsprot. + toelichting
- Verslag commissie Financiën
(de gestelde vragen)

Aanleiding

Op 7 april jl. zijn de schriftelijke vragen ontvangen over het wijzigingsprotocol bij het Verdrag met Duitsland van 2012. Met dat wijzigingsprotocol wordt uitvoering gegeven aan een brede wens in de Kamer ten aanzien van de fiscale positie van Nederlandse piloten in dienst van een Duitse luchtvaartmaatschappij. Dit wijzigingsprotocol ligt ter stilzwijgende goedkeuring in de Kamer en met een beantwoording binnen de gestelde termijn, proberen wij de procedure niet te doorbreken.

Beslispunt

Indien u akkoord gaat met de inhoud van de beantwoording van de gestelde vragen wilt u dan de twee bijgevoegde documenten (aanbiedingsbrief en de antwoorden) ondertekenen?

Toelichting

- Aanleiding voor het wijzigingsprotocol is de "pilotenkwestie" geweest. Tijdens de parlementaire behandeling van het nieuwe verdrag met Duitsland is bediscussieerd dat bij een deel van de werknemers aan boord van vliegtuigen - die in dienst zijn van in Duitsland gevestigde luchtvaartmaatschappijen maar die woonachtig zijn in Nederland (hierna: "piloten") - door het nieuwe Verdrag aanzienlijke negatieve inkomenseffecten zouden kunnen optreden. Immers, de belastingheffing in Nederland pakt voor de groep die het betreft fors hoger uit dan de Duitse

belastingheffing. Omdat dit in de Kamer¹ als onwenselijk werd ervaren, is een wijzigingsprotocol toegezegd om het heffingsrecht "terug te draaien".

Hoe zat het ook al weer?

- Op grond van het nieuwe Verdrag (2012) kwam het heffingsrecht over het salaris van piloten aanvankelijk toe aan het land waarvan de werknemer inwoner is, in dit geval dus Nederland, terwijl op basis van het oude Verdrag (1959)² het heffingsrecht over deze inkomsten was toegewezen aan het land waarin de luchtvaartonderneming wordt geleid, in dit geval dus Duitsland.
- Het voorliggende wijzigingsprotocol draait de verdeling van de heffingsbevoegdheid met betrekking tot piloten weer terug. Dit geldt ook voor (het heffingsrecht over het salaris genoten door) zeevarenden; in internationaal verband worden werknemers aan boord van schepen in internationaal verkeer immers hetzelfde behandeld als werknemers aan boord van vliegtuigen.
- De regeling voor piloten en zeevarenden in het wijzigingsprotocol stemt overeen met de tekst van het OESO-modelverdrag: piloten en zeevarenden worden door dit wijzigingsprotocol weer belast in de staat waar de werkelijke leiding van de lucht- of scheepvaartonderneming is gelegen. In grote lijnen stemt dit overeen met het oude Verdrag uit 1959.
- Het nieuwe Verdrag is reeds per 1 januari 2016 van toepassing geworden, maar aangezien piloten nog voor één jaar overgangsrecht kunnen opteren hoeft dat voor hen geen "kwalijske" gevolgen te hebben, mits het wijzigingsprotocol per 1 januari 2017 toepassing zal vinden - normaal gesproken mag dit qua "timing" echter geen probleem zijn.

Korte inhoud verslag/beantwoording

- Piloten c.a.

- Veel van de - soms kritische - vragen gaan over de kwestie van de piloten (al dan niet in samenhang met de zeevarenden). De PVV is het meest kritisch, en vindt dat een specifieke groep (piloten) een voordeeltje wordt gegeven. De wijziging van het heffingsrecht ten behoeve van de piloten is echter de wens van diverse fracties in de Kamer (o.a. D66, VVD, CDA), die zorgen hadden over de gevolgen van het nieuwe Verdrag voor deze groep.
- In het bijzonder de VVD en de PVV willen weten om hoeveel mensen het precies gaat en wat de budgettaire kosten zijn die met het terugdraaien van het heffingsrecht zijn gemoeid. Helaas kan hier geen duidelijk antwoord op worden gegeven, omdat het exacte aantal personen niet bekend is. Het enige concrete wat gezegd kan worden, is dat het volgens de sector om zo'n 100 à 200 piloten zou gaan, maar de salarisbedragen in die groep zijn niet bekend. Bovendien zijn er ook geen gegevens over het aantal stewardessen, zeevarenden en werknemers in de binnenvaart waar het wijzigingsprotocol eveneens op ingrijpt (voor de uitvoering van de heffingswetten is dit immers geen relevante informatie). Omdat het echter naar verwachting om een beperkte groep gaat, wordt in de beantwoording van de vragen wel aangegeven dat de budgettaire consequenties beperkt lijken.

- Overige vragen (grensarbeidersproblematiek)

- Het CDA vraagt om een oplossing voor het gegeven dat het nieuwe Verdrag kan meebrengen dat een aantal belastingfaciliteiten vervalst van inwoners van Nederland die niet langer onbeperkt binnenlands belastingplichtig zijn in Duitsland. Dit als gevolg van het feit dat de belastingheffing over Duitse

¹ Fracties van (in ieder geval) D66, VVD en CDA.

² Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland tot het vermijden van dubbele belasting op het gebied van belastingen van het inkomen en van het vermogen alsmede verscheidene andere belastingen en tot het regelen van andere aangelegenheden op belastinggebied van 16 juni 1959, Trb. 1958, 85.

socialezekerheidsuitkeringen in die situatie is toegewezen aan Nederland, indien deze uitkeringen € 15.000 niet overschrijden. Dit kan meebrengen dat deze personen dan niet meer voldoen aan de 90%-toets in Duitsland, als vereiste om in aanmerking te komen voor de Duitse (persoonlijke) fiscale tegemoetkomingen. Deze problematiek - waarvan het CDA de omvang (aantal getroffen personen?) overigens niet heeft duidelijk gemaakt - is alleen op te lossen door een gehele of gedeeltelijke heronderhandeling van het pensioenartikel in het nieuwe Verdrag. In de conceptbeantwoording wordt daarom afhoudend gereageerd. (Overigens had het CDA over deze problematiek bij de behandeling van de goedkeuringswet ook al een motie ingediend, die toen echter is verworpen.)

let op!

Dubbel met pagina's 6-8 ID 1702328

Dubbel met pagina's 6-8 ID 1702328

Dubbel met pagina's 6-8 ID 1702328

Dubbel met pagina's 6-8 ID 1702328

Dubbel met pagina's 6-8 ID 1702328

Dubbel met pagina's 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina's 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina's 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina's 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina's 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina's 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina's 9-16 van ID 1702328

Dubbel met pagina's 9-16 van ID 1702328

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

2

Directoraat-Generaal
voor Fiscale ZakenMinisterie van
FinanciënMinute
Formulier

(in te vullen door de Algemene Secretarie) naar werkvb.		daglijstnr.	getypt	gecoll.	UITERSTE VERZENDDATUM (alleen bij spoedbehandeling)	
naar postk.	verzonden	15 APR. 2016	classificatienr.	in circulatie		
onderdeel, subonderdeel			redacteur, datum en par		5.1.2.e	13-4-16
Dir. Internationale Zaken en Verbruiksbelastingen			rubricering		vertalen in het	
AAN			geldelijk bezwaar (in te vullen door Centr. dir. FEZ.)			
Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Postbus 20018 2500 EA 'S-GRAVENHAGE			jaar	artikel	post	bedrag
			vorige stukken / geraadpleegde stukken Dossiernummer: 34 438			
kenmerk afzender	datum referte	correspondentiernr.	doorkiesnr.	datum		
		IZV/2016/341	8816			
onderwerp Protocol belastingverdrag Duitsland; beantwoording van vragen gesteld tijdens schriftelijk overleg						

wijzigingen, aantekeningen
in terne aanwijzingen

tekst met daaronder afschriften voor

In deze minute is een brief aan de Tweede Kamer opgenomen ter
aanbieding van de beantwoording van vragen gesteld tijdens schriftelijk
overleg

Afschriften bestemd voor:

5.1.2e

TREFWOORD:**VERDRAG DUITSLAND**

M.F. 15

te tekenen door	bijlagen	functionaris	5.1.2e	IZV
Stas	1	datum en paraaf	5.1.2.e	4/4
onderdeel c.q. functionaris	SG	Stas		
datum en paraaf	meteparaaf	eindparaaf	5.1.2.e	
	5.1.2.e		5.1.2.e	4/4

Ministerie van Financiën

KOPIE

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

**Directie Internationale
Fiscale Zaken**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

mw. 5.1.2.e

T 070 5.1.2.e

F 070 5.1.2.e @minfin.nl

Datum **15 APR. 2016**

Betreft Protocol belastingverdrag Duitsland; beantwoording van vragen gesteld
tijdens schriftelijk overleg

Ons kenmerk
IZV/2016/341

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
1

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, de
beantwoording van vragen gesteld tijdens schriftelijk overleg aan met betrekking
tot het voorstel van wet tot stilzwijgende goedkeuring van het Protocol tot
wijziging van het Verdrag van 12 april 2012 tussen het Koninkrijk der Nederlanden
en de Bondsrepubliek Duitsland tot het vermijden van dubbele belasting en het
voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het
inkomen; Berlijn, 11 januari 2016 (Trb. 2016, 19).

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën

5.1.2.e

Eric Wiebes

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Aan
de Staatssecretaris

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

dhr. 5.1.2.e

T 070- 5.1.2.e

5.1.2.e @minfin.nl

Datum

17 mei 2016

Notitienummer

DGB/2016/1619

Auteur

dhr. 5.1.2.e

Van

5.1.2.e

fiscaliteit

5.1.2.e

notitie

Voorkomingsmethode Bahrein

Paraaf
de Staatssecretaris

5.1.2.e

Via
de secretaris-generaal

5.1.2.e

Via
Belastingdienst

5.1.2.e

5.1.2.e

Via
Fiscale Zaken

5.1.2.e

Medeparaaf
Raad van Bestuur
Belastingdienst

5.1.2.e

Medeparaaf
IZV

5.1.2.e

Aanleiding

Er is een burgerbrief van een inwoner van Nederland die in Bahrein bij een lokale werkgever werkzaam is. Zijn salaris is op grond van het bilaterale belastingverdrag ter heffing aan Bahrein toegewezen. Nederland moet daarom voorkoming van dubbele belasting verlenen. Voor loon uit dienstbetrekking is de verrekeningsmethode opgenomen in plaats van de gebruikelijke vrijstellingsmethode. Omdat Bahrein over dergelijke inkomsten geen belasting heft, wordt er feitelijk niets verrekend en moet betrokkene in Nederland het volledige bedrag aan belasting bijbetalen. Belastingplichtige heeft daardoor een veel lager nettoloon dan zijn collega's die wel in Bahrein wonen. Hij verzoekt om de vrijstellingsmethode toe te passen.

Beslissing

Het voorstel is om, vooruitlopend op het uitbrengen van een beleidsbesluit hierover, goed te keuren dat belastingplichtige de vrijstellingsmethode mag toepassen. Stemt u hiermee in?

Gaat u er mee akkoord dat de uiteindelijke goedkeuring in het beleidsbesluit voor inkomsten uit zowel Bahrein als Oman gaat gelden?

Toelichting

- Het is uitzonderlijk dat in de verdragen met Bahrein en Oman de verrekeningsmethode is opgenomen voor o.a. loon uit dienstbetrekking en pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen.
- In de toelichtende nota op het verdrag is de reden hiervan op geen enkele wijze toegelicht; ook niet in relatie tot het ontbreken van belastingheffing in die landen. De onderhandelaars die betrokken waren bij VAE, Saoedie Arabië en Qatar, ook landen waar over dat soort

inkomsten geen belasting wordt geheven, waren zich bewust van de keuze voor de verrekeningsmethode die hun voorgangers bij de onderhandelingen met Bahrein en Oman hadden gemaakt. Zij kozen desondanks voor de vrijstellingsmethode, maar realiseerden zich dat als iemand zich op de onderlinge verschillen zou beroepen het voor de hand zou liggen om ook met Bahrein en Oman alsnog de vrijstellingsmethode toe te gaan passen. Nu is er dus zo'n situatie.

- Het toepassen van de verrekeningsmethode betekent dat belastingplichtigen hun belasting moeten betalen naar het niveau van de Nederlandse belastingheffing.
- Voor actieve inkomsten (inkomsten uit activiteiten zoals werkzaamheden in dienstbetrekking of winst uit onderneming) hanteert Nederland vrijwel altijd de vrijstellingsmethode. De vrijstellingsmethode brengt mee dat belasting wordt betaald naar het niveau van de buitenlandse belastingheffing.
- Nederlandse werknemers en ondernemingen hebben daardoor op de buitenlandse markt een gelijk speelveld hebben ten opzichte van lokale werknemers en ondernemingen.
- Naast de gebruikelijke wens om een gelijk speelveld te creëren voor diegenen die activiteiten ontplooiën in dergelijke landen, zouden belastingplichtigen zonder een belastingverdrag vaak gunstiger uit zijn. Als zij in dienstbetrekking zouden staan van een NL'se of EU/EER-werkgever zouden zij namelijk op grond van de onderworpenheidsfictie (art. 38, lid 2 AWR) wel de vrijstellingsmethode hebben gehad.
- Die ongerijmdheid doet zich in deze casus niet voor. Het gaat in deze casus immers om een lokale werkgever, dus men zou in een verdragsloze situatie geen voorkoming van dubbele belasting hebben gehad en dus naar Nederlands niveau belasting hebben moeten betalen.
- Omdat er geen relevante belastingheffing is in Bahrein betekent het gaan hanteren van de vrijstellingsmethode wel dat de inkomsten volledig belastingvrij zijn. Dat kan vragen vanuit de politiek oproepen waarom Nederland in relatie tot deze landen de vrijstellingsmethode gaat hanteren.
- Toch zijn er voldoende argumenten waarom wij voorstellen de vrijstellingsmethode voor o.a. loon uit dienstbetrekking toe te passen: de ongelijkheid met VAE, Saoedi Arabië en Qatar, het nadeel ten opzichte van een verdragsloze situatie als iemand werkzaam is voor een NL'se werkgever en het creëren van een gelijk speelveld ten opzichte van lokale werknemers en ondernemingen.

TER BESLISSING EN ONDERTEKENING

Aan
de staatssecretaris

5.1.2e

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

mw. 5.1.2.e

T 070- 5.1.2.e
F 070- 5.1.2.e

5.1.2e@minfin.nl

Datum

29 augustus 2017

Notitienummer

2017-0000176562

Auteur

mw. 5.1.2.e

Van

5.1.2.e Internationale
Zaken en Verbruiksbelastingen

Bijlagen

3

notitie

Toepassing vrijstellingsmethode in de belastingverdragen met de Golfstaten voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking

Aanleiding

In een brief van 26 mei 2016 (zie bijlage 1) heeft u goedkeuring verleend, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2015, voor de toepassing van de vrijstellingsmethode ter voorkoming van dubbele belasting voor inwoners van Nederland, met inkomsten uit dienstbetrekking in de zin van artikel 14 van het Verdrag met Bahrein onderscheidenlijk artikel 15 van het Verdrag met Oman. Daarnaast heeft u goedgekeurd dit een algemene werking te geven door middel van publicatie van een beleidsbesluit (zie notitie in bijlage 2).

Besispunt

Indien u akkoord bent met publicatie van het bijgevoegde beleidsbesluit vragen wij u deze te ondertekenen (bijlage 3).

Algemeen

- U staatssecretaris stelt dit begunstigend beleid vast. Daarna wordt het besluit in de Staatscourant geplaatst. Het besluit behoeft geen parlementaire goedkeuring.
- We hebben dit beleidsbesluit aangegrepen om de methode ter voorkoming van dubbele belasting voor inkomsten uit dienstbetrekking gelijk te trekken in de regio, zodat voor elk type inkomen uit dienstbetrekking in de verdragen met de Golfstaten de vrijstellingsmethode gaat gelden (zie nadere toelichting onderaan).
- In het beleidsbesluit is terugwerkende kracht opgenomen tot 1 januari 2015 omdat vanaf dat moment het begunstigende beleid is goedgekeurd in individuele gevallen.
- De lastenrelevante budgettaire derving is €2 mln per jaar. Vanwege de terugwerkende kracht is er ook €6 mln derving over de jaren 2015-2017. Deze budgettaire derving is gedekt binnen het Belastingplan.

Toelichting

- In de verdragen met Bahrein en Oman wordt nu door Nederland voor inkomsten uit dienstbetrekking voorkoming van dubbele belasting verleend door middel van de verrekeningsmethode.
- Bij de verrekeningsmethode kan belastingplichtige de in de werkstaat betaalde belasting verrekenen met de verschuldigde belasting in de woonstaat.
- Voor inwoners van Nederland die inkomen genieten uit landen die geen belasting op inkomen heffen zoals bijv. Bahrein en Oman, komt dit neer op heffen tot het niveau van de Nederlandse tarieven.

Oh

- Voor deze inkomsten hanteert Nederland conform het Nederlands verdragsbeleid vrijwel altijd de vrijstellingsmethode, waardoor het inkomen effectief niet in de Nederlandse belastingheffing wordt betrokken. Op die manier wordt de hoogte van de belastingheffing bepaald door het niveau van de belastingheffing in de werkstaat. Inwoners van Nederland die werkzaam zijn in Bahrein en Oman zullen zich in zo'n geval in dezelfde belastingpositie bevinden als de lokale werknemers. Dat is op dit moment niet het geval door toepassing van de verrekeningsmethode.
- In de belastingverdragen met, Koeweit, Qatar, Saoedi-Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten is conform het verdragsbeleid de vrijstellingsmethode gehanteerd voor inkomsten uit dienstbetrekking in het algemeen. Bij nadere bestudering voor het opstellen van dit beleidsbesluit bleek echter dat de in de verdragen opgenomen methoden ter voorkoming van dubbele belasting ten aanzien van specifieke typen inkomsten uit dienstbetrekking afwijkt van het verdragsbeleid en ook onderling verschilt. Dit heeft betrekking op inkomsten uit dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig dat in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd en inkomsten uit dienstbetrekking in verband met werkzaamheden buitengaats (offshore-activiteiten op het continentale plat). Er is gekozen middels dit besluit ook deze verdragen op dit punt conform verdragsbeleid aan te passen.

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Financiën

Staatssecretaris
Secretaris-generaal
DG Fiscale Zaken
c.c. Minister
c.c. **DB**

Aan de staatssecretaris van Financiën
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Plaats en datum: Den Haag, 3 oktober 2017
Betreft: Reactie UM - FdR n.a.v. publicatie besluit over vermijding van dubbele belasting door toepassing van de vrijstellingsmethode voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met Golfstaten in Staatscourant d.d. 12 september 2017
Ons kenmerk: 2017Z12107/2017D27682

De vaste commissie voor Financiën heeft een brief ontvangen van Universiteit Maastricht (UM) - Faculteit der Rechtsgeleerdheid (FdR) te Maastricht d.d. 14 september 2017 inzake een reactie op een publicatie inzake het besluit over vermijding van dubbele belasting door toepassing van de vrijstellingsmethode voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met Golfstaten.

De commissie ontvangt graag uw reactie op deze brief.

Hoogachtend,

5.1.2.e

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-**5.1.2.e**
E. **5.1.2.e**@tweedekamer.nl

Van: [5.1.2.e] (BELASTR) [5.1.2e]@maastrichtuniversity.nl]

Verzonden: donderdag 14 september 2017 9:59

Aan: Commissie Financien

Onderwerp: Vrijstelling t.b.v. salaris uit Golfstaten?

Geachte leden van de commissie Financien,

In de Staatscourant van 12 september jl. is besluit van Staatssecretaris Wiebes met nummer IZV 2017-0000015971 van 7 september 2017 gepubliceerd. In het besluit wordt aangekondigd dat voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met enkele Golfstaten niet langer de verrekening methode maar de vrijstellingsmethode zal worden toegepast.

Dit heeft verschillende pennen in beweging gezet, zoals die van [5.1.2e] (Universiteit Maastricht; <https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/blog/2017/09/een-fiscaal-sprookje-uit-duizend-en-%C3%A9%C3%A9n-nacht>) en Tax Live (<http://taxlive.nl/-/vrijstellingsmethode-voor-salaris-uit-golfstaat-is-meten-met-twee-maten>). Belangrijkste pijnpunt lijkt te zijn dat de meeste Golfstaten zelf geen belasting op dergelijke inkomsten heffen, waardoor toepassing van de vrijstellingsmethode resulteert in dubbele niet-belasting. Dat is een doelbewuste keuze. In de Vennootschapsbelasting is de (internationale) trend juist dat dubbele niet-belasting moet worden voorkomen of tegengegaan.

Mijn vraag is hoe beide te rijmen zijn. Het enkel verwijzen naar het verdragsbeleid om daarmee doelbewust de niet-heffing te rechtvaardigen lijkt mij onvoldoende.

Ik hoop dat u hier iets mee (of tegen) kan doen.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2.e]

[5.1.2.e]

Faculty of Law, Department of Tax Law,

[5.1.2e]@maastrichtuniversity.nl
www.maastrichtuniversity.nl

[5.1.2e]

Bouillonstraat 1-3, 6211LH Maastricht
P.O. Box 616, 6200 MD Maastricht, The Netherlands

T [5.1.2.e]

TER TEKENING

Aan
de staatssecretaris

5.1.2e

notitie

Verzoek vaste Cie Financiën over beleidsbesluit
vrijstellingsmethode ter voorkoming van dubbele
belasting Golfstaten

Aanleiding

De griffier van de vaste commissie voor Financiën heeft op 3 oktober verzocht om een reactie op de e-mail van Universiteit Maastricht (UM) - Faculteit der Rechtsgelerdheid (FdR) ten aanzien van het goedkeurend besluit dat u heeft genomen en dat op 14 september j.l. in de Staatscourant is gepubliceerd over vermindering van dubbele belasting door toepassing van de vrijstellingsmethode voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met Golfstaten (zie desbetreffende notitie en het gepubliceerde besluit in de bijlagen).

Beslispunt

Indien u akkoord bent met de reactie aan de Vaste Commissie Financiën van de Tweede Kamer (bijlage 1) vragen wij u deze brief te ondertekenen.

Toelichting

- Een medewerker van de Universiteit Maastricht (UM) - Faculteit der Rechtsgelerdheid (FdR) vraagt in een e-mail waarom is besloten de vrijstellingsmethode goed te keuren terwijl de meeste Golfstaten geen belasting heffen over inkomsten uit dienstbetrekking.
- De reactie is dat hiervoor is gekozen om een gelijk speelveld te creëren voor Nederlandse inwoners die aldaar werkzaam zijn ten opzichte van lokale werknemers.
- Vervolgens wordt uitgelegd waarom de vrijstellingsmethode in plaats van de verrekeningsmethode hiertoe noodzakelijk is. De vrijstellingsmethode is overigens het Nederlandse verdragsbeleid ten aanzien van de inkomsten uit dienstbetrekking waar het in het besluit om gaat.
- Daarnaast wordt toegelicht dat de verdragen in de regio onderling ook verschillen op dit punt. Dat deze verschillen waren niet beoogd. En bovendien in situaties zonder verdrag, middels het Besluit Voorkoming Dubbele Belasting, ook de vrijstellingsmethode geldt.
- Dat sprake is van dubbele niet-belasting is in dit geval niet problematisch omdat er duidelijk activiteiten zijn in het land dat heeft besloten daar niet over te heffen (soevereiniteit).

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

mw. 5.1.2.e

T 070- 5.1.2.e
F 070-

5.1.2e@minfin.nl

Datum

11 oktober 2017

Notitienummer

2017-0000200771

Auteur

mw. 5.1.2.e

Van

5.1.2.e Internationale
Zaken en Verbruiksbelastingen

Bijlagen

- Te ondertekenen reactiebrief aan de Vaste Cie Financiën
- Verzoek vaste Cie Fin
- Notitie besluit Golfstaten
- Het gepubliceerde besluit in de Staatscourant

Reeds openbaar

Reeds openbaar

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

5.1.2e
T 070-
F 070- 5.1.2e
5.1.2e @minfin.nl

Datum
6 november 2017

Notitienummer
2017-0000213203

Auteur
5.1.2e

Van
5.1.2e Internationale
Zaken en Verbruiksbelastingen

notitie

Protocolonderhandelingen met Zwitserland (13-14
november 2017 in Bern)

Aanleiding

Op 13 en 14 november 2017 zullen in Bern onderhandelingen plaatsvinden over een wijzigingsprotocol bij het belastingverdrag tussen Nederland en Zwitserland (hierna: 'het Verdrag') en over een Competent Authority Agreement ('CAA'). De delegatie zal bestaan uit 5.1.2e en 5.1.2e

Kern

- Nieuwe wens en hard punt van Nederland is (volledige) bronstaatheffing voor pensioenen. In het huidige Verdrag is de hoofdregel een woonstaatheffing voor pensioenen. Naar Zwitserland gaat een relatief hoog bedrag in Nederland opgebouwde pensioenbetalingen, o.a. van voormalig DGA's.
- Nederland wil om budgettaire redenen daarbij geen overgangsrecht. Inwoners van Zwitserland met een substantieel pensioen uit Nederland zullen dan te maken krijgen met een Nederlandse belastingheffing die hoger is dan de huidige Zwitserse belasting. Dit is verdedigbaar, maar kritiek hierop zal zeker bij TK-leden worden ingestoken door deze groep.
- Duidelijker wordt afgebakend welke type beleggingsvehikels en pensioenfondsen toegang tot welke verdragsvoordelen hebben. De impact daarvan is beperkt en materieel in lijn met het Nederlandse verdragsbeleid.

5.1.2a

- In de CAA wil Nederland regelen dat open beleggingsfondsen ('FBI's') in Nederland zelf een beroep op het verlaagde dividendtarief kunnen doen. Nu eist de Zwitserse belastingdienst dat de achterliggende beleggers zelf de voordelen claimen, wat onwerkbaar is.

5.1.2a

Beslispunt

Gaat u akkoord met het mandaat zoals hieronder beschreven?

Ja

Toelichting

1. Aanleiding

Sinds het huidige verdrag (2010) hebben allerlei ontwikkelingen plaatsgevonden die een wijziging van het Verdrag noodzakelijk maken. In de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid uit 2011 is als Nederlands verdragsbeleid een bronstaatheffing voor pensioenen opgenomen. Daarnaast is in de afgelopen jaren erg veel discussie geweest over de fiscale beleggingsinstelling ('FBI') tussen de bevoegde autoriteiten van Zwitserland en Nederland. Verder vloeien er antimisbruikbepalingen (o.a. minimum standaard) uit het BEPS-project.

2. Bronstaatheffing voor pensioenen

In het huidige verdragsbeleid en op uitdrukkelijk verzoek van de TK streeft Nederland naar een *bronstaatheffing* voor pensioenen zonder nadere cumulatieve voorwaarden en ongeacht de heffing in het andere land. Recent is een protocol tussen Zwitserland en België inwerking getreden met volledige bronstaatheffing. In het huidige Verdrag met Zwitserland geldt als hoofdregel een woonstaatheffing voor pensioenen (inclusief sociale zekerheid). Bronstaatheffing is alleen toegestaan als het fiscaal gefaciliteerde pensioenen (jaarlijks > €20.000) in de woonstaat aan een voor dat land verlaagd tarief is onderworpen. Aan die laatste voorwaarde wordt zelden voldaan.

Nederland heeft een duidelijk budgettair belang aangezien de pensioen- en AOW-uitvoer naar Zwitserland van ca €60 mln in de top 10 staat (na landen als Frankrijk, België en Spanje). Voor de omgekeerde situatie (in Nederland woonachtige Zwitsers) zijn helaas geen cijfers beschikbaar, maar die bedragen zijn waarschijnlijk lager.

Bij een akkoord in deze ronde zal op zijn vroegst in 2020 worden overgestapt naar een bronstaatheffing. Inwoners van Zwitserland met een substantieel pensioen zullen dan negatieve inkomenseffecten ervaren omdat de Zwitserse tarieven (inclusief de kantonale belastingen) onder het Nederlandse (top)tarief ligt. De verwachting is dat inwoners van Nederland met een pensioen uit Zwitserland in veel gevallen positieve inkomenseffecten zullen ervaren.

5.1.2a

3. Positie van pensioenfondsen en andere vrijgestelde entiteiten

De wijzigingen in het protocol leiden er toe dat:

- Pensioenfondsen specifiek worden omschreven en als Zwitserland wordt bediend de PPI geen aanspraak meer kan maken op het 0%-tarief voor dividenden;
- De FBI's geen gebruik kunnen maken van het 0%-tarief voor deelnemingsdividenden. Dat zou ook onbedoeld zijn en de belastinggrondslag in Nederland kunnen schaden.
- Voor de VBI, de SICAV, de FCP en de LP¹ wordt een bronheffingsrecht vastgelegd over uitkeringen van deze entiteiten;
- Charitatieve instellingen krijgen ook toegang tot de verdragsvoordelen (met name het verlaagde brontarief voor dividenden).

5.1.2a

5.1.2a

4. Premie pensioeninstelling ('PPI')

5.1.2a

In het wijzigingsprotocol tussen Zwitserland en België, dat recent is ingegaan, is de Belgische PPI niet uitgesloten in de definitie van pensioenfonds. De Belgische PPI was ten tijde van de onderhandelingen tussen Zwitserland en België in het jaar 2013 niet bekend bij de Zwitserse verdragsonderhandelaars.

¹ Zwitserse Société d'Investissement à Capital Variable, Fonds Commun de Placement, Société en commandite de placement collectifs

5.1.2a

Bij nader onderzoek blijkt dat van de 10 Nederlandse PPI's er maar 3 zijn vrijgesteld voor de Nederlandse vennootschapsbelasting ('Vpb'). 7 PPI's zijn normaal belast voor de Nederlandse Vpb. De vergelijking met een pensioenfonds lijkt alleen op te gaan voor de 3 vrijgestelde PPI's.

5.1.2a

5. BEPS en MLI

Op 5 oktober 2015 zijn de definitieve actierapporten van het BEPS-project gepubliceerd. Het verdrag tussen Nederland en Zwitserland zal in lijn gebracht worden met de minimum standaard. Belangrijkste daarbij is de opname van een algemene antimisbruikbepaling: de *Principal Purposes Test* ('PPT').

5.1.2a

5.1.2a

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretari

5.1.2e

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

5.1.2e

T 070-

F 070-

5.1.2e

5.1.2e@minfin.nl

Datum

20 november 2017

Notitienummer

2017-0000219473

Auteur

5.1.2e

Van

5.1.2e Internationale

Zaken en Verbruiksbelastingen

notitie

Kort verslag Protocolonderhandelingen met Zwitserland
(13-14 november 2017 in Bern)

Aanleiding

Op 13 en 14 november 2017 hebben er in Bern onderhandelingen plaatsgevonden over een wijzigingsprotocol bij het belastingverdrag tussen Nederland en Zwitserland ('het Verdrag') en over een Competent Authority Agreement ('CAA'). De delegatie bestond uit 5.1.2e en 5.1.2e

Kern

- Er is een principeakkoord over het wijzigingsprotocol bereikt. De Zwitsers dienen de tekst nog af te stemmen met de kantons.
- In het huidige Verdrag is de hoofdregel een woonstaatheffing voor pensioenen. Dit zal worden gewijzigd in een beperkte bronstaatheffing van 15% voor periodieke pensioenen (inclusief sociale zekerheid en overheidspensioenen) en een volledige bronstaatheffing voor afkoop van pensioenen (zogenoemde 'lump sums'). Voor de systeemwijziging zal géén eerbiedigende werking worden toegepast.
- Duidelijker wordt afgebakend welke type beleggingsvehikels en pensioenfondsen toegang tot welke verdragsvoordelen hebben. De impact daarvan is beperkt en materieel in lijn met het Nederlandse verdragsbeleid.
- De premie pensioeninstelling ('PPI') krijgt een vrijstelling van bronbelasting op uit Zwitserland ontvangen dividenden, voor zover de PPI zelf vrijgesteld is van vennootschapsbelasting en het pensioenplan betrekking heeft op een werkgever die inwoner van Nederland is. Voor de overige situaties geldt voor de PPI het verdragstarief van 15%.
- In de CAA wordt een praktische oplossing gegeven voor beursgenoteerde fiscale beleggingsinstellingen ('FBI's') om verdragstoepassing in Zwitserland te kunnen claimen. De tegemoetkoming geldt alleen voor Nederlandse investeerders in een FBI en niet voor investeerders uit derdelanden.
- In lijn met het project Addressing Base Erosion & Profit Shifting ('BEPS') wordt o.a. een *Principal Purposes Test* ('PPT') opgenomen. Daarnaast worden de afspraken van het Multilateral Instrument ('MLI') in het wijzigingsprotocol opgenomen.

Toelichting

De onderhandelingen zijn in een plezierige en constructieve sfeer verlopen. Hieronder wordt nader toelichting gegeven en wordt per onderwerp de belangrijkste resultaten van de onderhandelingen weergegeven.

1. Algemeen

Er is een principeakkoord over het wijzigingsprotocol bereikt. De Zwitsers dienen de tekst van het wijzigingsprotocol nog af te stemmen met de kantons. Vanuit Nederlandse zijde zal ook nog kritisch naar de protocoltekst worden gekeken. De verwachting is dat de consultering aan beide zijden in het eerste of tweede kwartaal van 2018 zal zijn afgerond.

2. Wijzigingsprotocol

Bronstaatheffing pensioenen

Met Zwitserland zijn verschillende opties voor het pensioenartikel besproken. De volgende opties zijn met Zwitserland besproken:

- i. Het behouden van een woonstaatheffing voor pensioenen;
- ii. Een volledige bronstaatheffing voor pensioenen;
- iii. Een woonstaatheffing voor sociale zekerheid en een bronstaatheffing voor pensioenen;
- iv. Een beperkte bronstaatheffing voor pensioenen (inclusief sociale zekerheid en overheidspensioenen).

5.1.2a

Na bediscussiering van de verschillende opties is een beperkte bronstaatheffing van 15% voor periodieke pensioenen (inclusief sociale zekerheid en overheidspensioenen) en een volledige bronstaatheffing voor afkoop van pensioenen (zogenoemde 'lump sums') overeengekomen. Voor de systeemwijziging zal geen eerbiedigende werking worden toegepast.

De pensioen- en sociale zekerheidsuitkeringen naar Zwitserland zijn 10 keer zo groot als de pensioen- en sociale zekerheidsuitkeringen naar Nederland. Bij invoering van de bronstaatheffing voor pensioenen (inclusief sociale zekerheid en overheidspensioenen) verwachten wij nauwelijks inkomenseffecten. Nederland zal waarschijnlijk grotendeels kunnen heffen met 15%-grens.

Beleggingsvehikels en pensioenfondsen

De wijzigingen in het protocol leiden er toe dat:

- Een uitgebreide definitie van pensioenfondsen wordt opgenomen.
- De premie pensioeninstelling ('PPI') een vrijstelling van bronbelasting krijgt op uit Zwitserland ontvangen dividenden, voor zover de PPI zelf vrijgesteld is van vennootschapsbelasting en het pensioenplan

betrekking heeft op een werkgever die inwoner van Nederland is. Voor de overige situaties geldt voor de PPI het verdragstarief van 15%.

- De FBI's geen gebruik kunnen maken van het 0%-tarief voor deelnemingsdividenden. Dat zou ook onbedoeld zijn en de belastinggrondslag in Nederland kunnen schaden.
- Voor de VBI, de SICAV, de FCP en de LP¹ wordt een bronheffingsrecht vastgelegd over uitkeringen van deze entiteiten;
- Charitatieve instellingen krijgen ook toegang tot de verdragsvoordelen (met name het verlaagde brontarief voor dividenden).

Multilateral Instrument (MLI)-bepalingen

Op basis van de zogenoemde 'matching exercise' onder het MLI is tussen Nederland en Zwitserland de volgende match uitgekomen:

- Artikel 5 MLI: opname van een bepaling om geen vrijstelling op grond van het Verdrag te verlenen in geval het andere land het inkomen niet belast;
- Artikel 6 MLI: aanpassing Preambule van het Verdrag;
- Artikel 7 MLI: opname van een principal purposes test ('PPT');
- Artikel 16 MLI: aanpassing onderling overlegartikel dat belastingplichtigen voortaan een verzoek voor onderlinge overlegprocedure in beide landen kunnen indienen.

Voor Zwitserland was het noodzakelijk om de MLI-bepalingen in het wijzingsprotocol op te nemen. Nederland is in de onderhandeling aan de wens van Zwitserland tegemoet gekomen.

3. CAA inzake de FBI, FCP en SICAV

De invulling van de verdragstoepassing van door Nederlandse en Zwitserse beleggingsvehikels ontvangen dividenden zijn in zogenoemde Competent Authority Agreements ('CAA's') geregeld². De CAA voor de FBI, de SICAV en de FCP zal op punten worden herzien i.v.m. de tracering van de uiteindelijke gerechtigden in deze beleggingsvehikels. Op dit moment krijgen Nederlandse FBI's geen verdragstoepassing, waardoor door Nederlandse FBI's ontvangen Zwitserse dividenden worden belast tegen een bronbelasting van 35% i.p.v. het verdragstarief van 15%. De CAA moet ervoor zorgen dat Nederlandse FBI's de verdragstoepassing krijgen.

De nieuwe afspraak is dat een FBI *gepoolde* informatie mag aanleveren m.b.t. de Nederlandse investeerders in een FBI.

	5.1.2a
5.1.2a	

De herziene CAA zal betrekking hebben op lopende en toekomstige claims.

¹ Zwitserse Société d'Investissement à Capital Variable, Fonds Commun de Placement, Société en commandite de placement collectifs

² Stcrt, 8 juni 2016, nr. 28969 (besloten FGR en LP) en nr. 28972 (FBI, SICAV en FCP)

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris

5.1.2e

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen
mw. 5.1.2.e

T 070 5.1.2.e
F 070 5.1.2.e
5.1.2e@minfin.nl

Datum
27 maart 2018

Notitienummer
2018-0000055863

Auteurs
mw. 5.1.2.e

Bijlagen
1

notitie

Antwoorden Kamervragen naar aanleiding van het besluit over vermindering van dubbele belasting door toepassing van de vrijstellingsmethode voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met de Golfstaten.

Aanleiding

De vaste commissie van Financiën heeft op 30 november 2017 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd over de brief van uw voorganger van 19 oktober 2017 met zijn gevraagde reactie op een brief van de Universiteit van Maastricht daarover. Deze brief heeft betrekking op het besluit van 7 september 2017 (Stcrt. 2017- nr. 52188) over vermindering van dubbele belasting door toepassing van de vrijstellingsmethode voor bepaalde inkomsten uit dienstbetrekking onder belastingverdragen met de Golfstaten. Naar aanleiding hiervan hebben enkele fracties (CDA en SP) kritische vragen gesteld over de dubbele niet-heffing, doordat de Golfstaten geen belasting heffen op arbeidsinkomsten.

Beslispunt

Indien u akkoord bent met de beantwoording van de Kamervragen (bijlage 1) vragen wij u de aanbiedingsbrief te ondertekenen. De beantwoording van deze Kamervragen is mede namens het Ministerie van Buitenlandse Zaken, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Belastingdienst en is reeds met hen afgestemd.

Toelichting

- Voor inkomsten uit dienstbetrekking is het Nederlands verdragsbeleid om dubbele belasting te vermijden door middel van de vrijstellingsmethode. In de belastingverdragen met de Golfstaten is dit verdragsbeleid niet ten volle tot uitdrukking gekomen.
- In de belastingverdragen met Koeweit, Qatar, Saoedi-Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten is conform het verdragsbeleid de vrijstellingsmethode gehanteerd voor reguliere inkomsten uit dienstbetrekking. In de verdragen met Bahrein en Oman wordt echter onder het huidige verdrag door Nederland voor inkomsten uit dienstbetrekking voorkoming van dubbele belasting verleend door middel van de verrekeningsmethode. Bij de verrekeningsmethode wordt belasting bij geheven tot het Nederlandse belastingniveau.
- Bij nadere bestudering bleek ook dat de in de verdragen met de Golfstaten opgenomen methoden ter voorkoming van dubbele belasting inkomsten uit dienstbetrekking bij offshore werkzaamheden (o.a.

baggerwerkzaamheden) afwijkt van het verdragsbeleid en ook onderling verschilt. Er is gekozen middels dit besluit deze verdragen op dit punt conform verdragsbeleid aan te passen.

- Voorts is in het besluit goedgekeurd dat onder de verdragen met de Golfstaten de vrijstellingsmethode wordt toegepast voor loon ter zake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een zee- of luchtvaartuig in het internationale verkeer in plaats van de in de verdragen voorgeschreven verrekeningsmethode. Anders dan bij het overige actieve inkomsten uit arbeid wordt daarmee afgeweken van hetgeen is voorgeschreven in het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001. In het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 geldt namelijk een afwijkende bepaling die verrekening voorschrijft op inkomsten uit dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig dat in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd. Nu het toepassingsgebied beperkt is tot medewerkers van internationale vervoersondernemingen, is besloten om deze gevallen niet te benoemen in de beantwoording van de Kamervragen.
- Er zijn geen aanknopingspunten voor een bewuste keuze om van dit beleid bij de totstandkoming van deze verdragen af te wijken, door voor deze inkomsten in plaats van de vrijstellingsmethode de verrekeningsmethode voor te schrijven. Daarom is, gelet ook op de redactie van de vergelijkbare verdragen met de andere Golfstaten, de redactie van de bepaling in de verdragen met Bahrein en Oman over de door Nederland te verlenen vermindering ter vermijding van dubbele belasting aangemerkt als een verschrijving dat heeft geleid tot een niet beoogd gevolg.
- Zoals in paragraaf 1.3.2. van Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011 (Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 7) is aangegeven, is het Nederlandse verdragsbeleid er met het oog op de concurrentiepositie van Nederlandse werknemers op gericht zoveel mogelijk volgens het principe van kapitaalimportneutraliteit voor actieve inkomsten, zoals inkomsten uit dienstbetrekking uit te gaan van het niveau van de lokale belastingheffing en derhalve een vermindering ter vermijding van dubbele belasting te verlenen door middel van de vrijstellingsmethode.
- Uw voorganger heeft op 7 september 2017 goedgekeurd een besluit uit te vaardigen waarin hij met terugwerkende kracht tot 1 januari 2015 instemt met de toepassing van de vrijstellingsmethode in plaats van de verrekeningsmethode voor inkomsten uit dienstbetrekking in de verdragen met Bahrein en Oman.
- De leden van de SP-fractie vragen waarom dit besluit niet is voorgelegd aan de Tweede Kamer. De reactie is dat het beleidsbesluit in lijn is met het Nederlandse verdragsbeleid en het daarom niet nodig is geacht om dit beleidsbesluit voor te leggen aan het parlement. Fiscale beleidsbesluiten worden immers in het algemeen niet voorafgaand voorgelegd aan de Tweede Kamer. Het kabinet is uiteraard bereid om het Nederlandse fiscale verdragsbeleid met de Tweede Kamer te bespreken.
- Overigens zou in de meeste situaties ook zonder verdrag, op grond van het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001, in samenhang met artikel 38, tweede lid, Algemene wet inzake rijksbelastingen, bij

inkomsten uit dienstbetrekking de vrijstellingsmethode worden toegepast.

- Het besluit ziet op inkomsten voor reële activiteiten die Nederlandse werknemers verrichten in de genoemde landen voor aldaar actieve bedrijven. Dat er sprake is van dubbele niet-belasting is in dit geval niet problematisch omdat er duidelijke activiteiten zijn in het land dat heeft besloten daar niet over te heffen (sovereiniteit).
- Het BEPS-project (Base Erosion and Profit Shifting Action Plan) van de OESO ziet op kunstmatige verschuiving en grondslaguitholling met als voornaamste doel belasting te ontgaan of te ontwijken. Daarvan is in de door het besluit bestreken gevallen geen sprake. Arbeid die ter plaatste moet worden verricht is een veel minder mobiele productiefactor dan waar in het BEPS-project om gaat.
- Het budgettaire beslag van het besluit wordt geraamd op ongeveer € 2 miljoen per jaar aan inkomstenbelasting en is reeds gedekt binnen het Belastingplan.

5.1.2e

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretar

5.1.2e

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen
5.1.2e

T 070 5.1.2e
F 070 5.1.2e @minfin.nl

Datum
4 juni 2018

Notitienummer
2018-0000081350

Auteurs
5.1.2e

Van
5.1.2e Internationale
Zaken en Verbruiksbelastingen

notitie

Opzet brief fiscaal verdragsbeleid

Aanleiding

In de brief 'Aanpak belastingontwijking en ontduiking' van 23 februari jl. heeft u aangekondigd in de tweede helft van 2018 een brief over het fiscaal verdragsbeleid aan de Eerste en Tweede Kamer te zullen sturen. U heeft aangegeven in de brief te zullen ingaan op de veranderingen in het fiscaal verdragsbeleid sinds het publiceren van de Notitie fiscaal verdragsbeleid 2011.

Kern

- Er wordt voorgesteld om in de brief in te gaan op **alle veranderingen** in het fiscaal verdragsbeleid sinds het verschijnen van de Notitie fiscaal verdragsbeleid 2011 (NFV2011).
- Verwacht wordt dat de **politieke gevoeligheden** met name zullen liggen op het terrein van **nieuw beleid** (waaronder verdragsbeleid in het kader van de conditionele bronbelastingen en de EU-lijst van non-coöperatieve jurisdicties en verdragsbeleid met betrekking tot ontwikkelingslanden). Overige, op het oog kleinere, wijzigingen kunnen tot gedetailleerd commentaar van de adviespraktijk (oa via NOB) en de wetenschap leiden.
- Het beleid dat in een eerder stadium na NFV2011 al met de Kamer is afgestemd wordt gecodificeerd met deze brief (waaronder veranderingen naar aanleiding van het BEPS-project). Uiteraard is niet uitgesloten dat dit alsnog of weer tot vragen leidt.
- Ten aanzien van dit nieuw beleid, wordt voorgesteld te kiezen voor **publieke consultatie**.
- De brief wordt erg **omvangrijk** en de genoemde tijdsplanning om de brief in de week van maandag 12 november 2018 te versturen is dan ook slechts een **eerste indicatie**.

Beslispunten

1. Gaat u akkoord met de voorgestelde opzet van de brief, de te behandelen (deel)onderwerpen en het tijdspad voor schrijven en versturen?

Wij adviseren u hiermee akkoord te gaan.

2. Wenst u door middel van (publieke) consultatie input van externen te vragen met betrekking tot bepaalde (deel)onderwerpen?

*Waarom niet
maken al kennis
van begin 2019?*

ja

Wij adviseren u door middel van consultatie input van externen te vragen over de (deel)onderwerpen, zo mogelijk ontwikkelingslanden, conditionele bronbelastingen en de lijst met low tax jurisdictions. Bij het laatste onderwerp is overigens de vraag of dat mogelijk is in relatie tot het tijdpad voor het opstellen van de lijst. Wij adviseren hierbij te kiezen voor een publieke consultatie (en niet een consultatie binnen een selecte groep).

sk

Toelichting

Opzet, (deel)onderwerpen en tijdpad

Opzet van de brief:

- In de brief zal een 'algemeen deel' worden opgenomen, waarin onder meer kan worden aangegeven wat het belang is van een uitgebreid netwerk van verdragen voor het vestigingsklimaat, wat de invloed is van het netwerk op de investeringsstromen, waarom het belangrijk is om verdragsmisbruik tegen te gaan en hoe het Multilateraal Verdrag doorwerkt in de Nederlandse verdragen.
- Wij stellen voor om vervolgens specifiek in te gaan op **alle veranderingen** in het fiscaal verdragsbeleid sinds het verschijnen van de Notitie fiscaal verdragsbeleid 2011, **ook als deze veranderingen in eerdere correspondentie met de Eerste en Tweede Kamer al aan de orde zijn geweest**.
 - De wijzigingen van het verdragsbeleid t.o.v. de Notitie fiscaal verdragsbeleid 2011 die betrekking hebben op de BEPS-maatregelen zijn afgelopen jaren reeds uitgebreid toegelicht richting de Kamer in verschillende documenten (waaronder toelichtende nota's bij verdragen en reacties op Kamervragen).
 - Voor het hebben van een goed overzicht stellen we voor om alle relevante veranderingen in het fiscaal verdragsbeleid ten opzicht van 2011 in één zelfstandig leesbaar document te zetten.
 - Tegelijkertijd hoeft geen informatie te worden opgenomen over beleid dat sinds 2011 ongewijzigd is gebleven. Er wordt voorkomen dat de nadruk van de brief en een eventueel daaropvolgende discussie met de Kamers onbedoeld teveel op ongewijzigd beleid komt te liggen.
- Wij stellen voor om in de hoofdtekst van de brief de Nederlandse beleidskeuzes en onderhandelingsinzet te beschrijven. Een eventuele technische toelichting kan, waar nodig, in een bijlage bij de brief worden opgenomen.
- Ook stellen wij voor om in de tekst per (deel)onderwerp aan te geven of het nieuw beleid betreft of dat het beleid is dat in een eerder stadium met de Kamer is afgestemd (bijvoorbeeld in de toelichting bij een verdrag).
- Daarnaast zal worden gekeken naar de mogelijkheid om een Nederlands Modelverdrag met de Kamer te delen (eventueel nadat de brief is verschenen).

(Deel)onderwerpen:

- In de bijlage treft u een eerste overzicht van voorgestelde (deel)onderwerpen aan. Wij adviseren u om deze (deel)onderwerpen in de volgende drie blokken te behandelen:
 1. **Antimisbruik**, waaronder:
 - Verdragsbeleid in het kader van de *conditionele bronbelastingen en de EU-lijst van non-coöperatieve jurisdicties*.
 - Veranderingen in het fiscaal verdragsbeleid naar aanleiding van het *BEPS-project*.
 2. Verdragsbeleid met betrekking tot **ontwikkelingslanden**.
 3. **Overige wijzigingen**, waaronder de verdragsgevolgen van afschaffing dividendbelasting en actualisering van protocolbepalingen.
- Voor een aantal (deel)onderwerpen bestaat nog geen afgestemd beleid. Dit geldt in ieder geval voor het verdragsbeleid in het kader van de conditionele bronbelastingen en de EU-lijst en voor het verdragsbeleid met ontwikkelingslanden. Hierover zult u aparte notities ontvangen.

Tijdpad:

- U heeft toegezegd om de brief in de tweede helft van 2018 te sturen. Wij stellen voor om de brief te versturen op een in overleg met Communicatie te bepalen moment na het herfstreces (19 oktober t/m 29 oktober 2018).
- Voor onze planning gaan wij voorlopig uit van verzending in **de week van maandag 12 november 2018**.
- Omdat de brief erg omvangrijk wordt, is de bovengenoemde **tijdsplanning erg ambitieus**. De mogelijkheid bestaat daarom dat de er meer tijd nodig zal zijn om de brief af te ronden.
- Indien wordt gekozen voor (publieke) consultatie (beslispunt 2), kan deze in de zomermaanden plaatsvinden.

zouden we
kunnen
verplaatsen
naar begin 2019?

Consultatie

Voor het schrijven van de Notitie fiscaal verdragsbeleid 2011 heeft een consultatie plaatsgevonden waarbij externen input konden leveren op het te formuleren beleid. Ook voor het schrijven van deze brief kan voor consultatie worden gekozen. Dit kan een publieke consultatie zijn of een consultatie binnen een selecte groep belanghebbenden. Ook kan worden gekozen tussen een open consultatie (d.w.z. op alle onderwerpen) of een specifieke consultatie op een aantal vastgestelde onderwerpen.

Wij adviseren u te kiezen voor publieke consultatie op een aantal vastgestelde (deel)onderwerpen.

- Verwacht kan worden dat, met name over de onderwerpen waar nieuw beleid wordt geformuleerd, belanghebbenden actief zullen reageren. Door te kiezen voor een consultatie tijdens het schrijffproces, kunnen de ingebrachte standpunten van belanghebbenden worden meegewogen bij het formuleren van het beleid dat in de brief met de Kamer wordt gedeeld.

- Door te kiezen voor een publieke consultatie kan een brede groep belanghebbenden en andere geïnteresseerden worden gehoord. Het proces is transparanter en geïnteresseerden kunnen niet het gevoel hebben ten onrechte niet de mogelijkheid te hebben gehad om input te leveren.
- We raden daarbij wel aan het aantal onderwerpen waarop we specifiek input vragen te beperken om het consultatieproces werkbaar te houden en onnodige nieuwe discussies over al vastgesteld beleid zoveel mogelijk te voorkomen.

Daarnaast wordt momenteel reeds 3 keer per jaar een Ronde Tafeloverleg georganiseerd in overleg met het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking en het maatschappelijk middenveld waarbij de internationale fiscale actualiteiten met betrekking tot ontwikkelingslanden worden besproken. Bij eerstvolgende Ronde Tafeloverleg worden onderwerpen van de onderhavige brief, waaronder verdragsbeleid met betrekking tot ontwikkelingslanden, geagendeerd.

Bijlage – Voorlopig overzicht van (deel)onderwerpen

Hieronder treft u een voorlopig overzicht van (deel)onderwerpen voor een uitgebreide brief aan:

0. Algemeen deel

1. Antimisbruik

1.1 Verdragsbeleid in het kader van de conditionele bronbelastingen en de EU-lijst van non-coöperatieve jurisdicties

- 1.1.1** Heroverwegen van belastingverdragen met landen op de EU-lijst van non-coöperatieve jurisdicties (Motie Groot/Schouten);
- 1.1.2** Bepalingen in verdragen met laagbelaste landen om de conditionele bronbelastingen naar deze landen te kunnen effectueren;
- 1.1.3** Het effectueren van de conditionele bronbelasting in misbruiksituaties in relatie tot niet-laagbelaste verdragslanden (*principal purposes test* – deels verwijzing naar 1.2 over BEPS-maatregelen).

1.2 Veranderingen in het fiscaal verdragsbeleid naar aanleiding van het BEPS-project

- 1.2.1** Implementatie minimumstandaard door middel van Multilateraal Verdrag
- 1.2.2** Implementatie minimumstandaard door middel van bilaterale verdragen (en aangeven in welke gevallen Nederland pro-actief bilaterale onderhandelingen aangaat om de minimumstandaarden in een verdrag te krijgen).
- 1.2.3** Specifieke bepalingen
 - 1.2.3.1** *Principal purposes test*
 - 1.2.3.2** Corporate tie-breaker
 - 1.2.3.3** Vaste inrichting
 - 1.2.3.4** CFC (en ingaan op eerder voorbehoud)
 - 1.2.3.5** Hybride entiteiten (en ingaan op eerder voorbehoud partnershipreport)

2. Ontwikkelingslanden

- 2.1.** Diensten (diensten-vi en brutobronstaathetfing op betalingen voor technische diensten)
- 2.2.** Vermogenswinsten op aandelen
- 2.3.** Bronstaathetfing bij lucht- en scheepvaart

3. Overige wijzigingen

3.1 Afschaffing dividendbelasting [*kan eventueel ook worden gecombineerd met het blok over de conditionele bronbelastingen*]

- 3.1.1** Onderhandelingspositie van Nederland door afschaffen dividendbelasting (toezegging staatssecretaris aan Van Rooijen (50PLUS))
- 3.1.2** Algemene Nederlandse inzet dividendartikel na afschaffing dividendbelasting
- 3.1.3** Verdragstoegang FBI

- 3.2 Offshorebepaling en arbeid
- 3.3 Lucht- en scheepvaart
- 3.4 Bronstaatheffingen op betalingen aan pensioenfondsen
- 3.5 Jurisprudentie afkoop pensioen
- 3.6 Definitie lijfrente
- 3.7 Voorkomingsbeleid
- 3.8 Doelmatigheidsgrens bij bijstand bij invordering
- 3.9 Driehoekssituaties
- 3.10 Ficties
- 3.11 Beleggingsinstellingen
- 3.12 Sporters en artiesten regeling

Een aantal protocolbepalingen wordt momenteel heroverwogen. Als deze heroverweging leidt tot een advies om bepaalde protocolbepalingen te schrappen of aan te passen, kunnen extra deelonderwerpen aan de overige wijzigingen (onderwerp 3.) worden toegevoegd.

Dubbel met pagina 5

Dubbel met pagina 6

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretar

5.1.2.e

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

mw. mr. 5.1.2.e

T 070- 5.1.2.e

F 070- 5.1.2.e
5.1.2.e@minfin.nl

Datum

7 juni 2018

Notitienummer

2018-0000098269

Auteur

mw. mr. 5.1.2.e

Van

5.1.2.e Internationale
Zaken en Verbruiksbelastingen

Bijlagen

3

notitie

Oplegnotitie toestemming ondertekening en starten
goedkeuringsprocedure belastingverdrag met Ierland

Aanleiding

Nederland en Ierland hebben ambtelijk overeenstemming bereikt over een Nieuw! vernieuwd belastingverdrag. In de MR van 22 juni wordt gevraagd machtiging te verlenen voor ondertekening van dit belastingverdrag en voor het starten van de stilzwijgende goedkeuringsprocedure door het toezenden van het belastingverdrag en de toelichtende nota naar de Raad van State voor advies.

Beslispunt

Gaat u ermee akkoord dat de minister van Buitenlandse Zaken in de ministerraad van 22 juni mede namens u toestemming vraagt voor ondertekening van het bijgevoegde belastingverdrag en het starten van de goedkeuringsprocedure?

Zo ja, dan wordt bijgevoegde toelichtende nota aan het ministerraadformulier toegevoegd.

5.1.2.e

abraham

Kern

Naast de BEPS-verdragsgerelateerde aanpassingen, waaronder de opname van een algemene anti-misbruikbepaling ('*principal purposes test*'), zijn de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van het oude verdrag met Ierland van 1969:

- bronstaatheffing over substantiële pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen;
- een beperkte bronheffing op vermogenswinsten behaald met vervreemding van aandelen in onroerendzakenlichamen;
- 0% bronbelasting op dividenden ontvangen door pensioenfondsen;
- regeling over verdragstoepassing bij beleggingsfondsen;
- aanmerkelijkbelangvoorbehoud in het dividendenartikel;
- aparte toewijzingsbepaling voor werkzaamheden buitengaats;
- arbitrage als sluitstuk van geschilbeslechting;
- geactualiseerde bepalingen over informatie-uitwisselingen;
- bepaling over de bijstand bij invordering.

Politieke gevoeligheid

Mogelijk zal de vraag opkomen of dit verdrag constructies tussen Ierland en Nederland

5.1.5

5.1.5

tegengaat. Dit nieuwe OESO-conforme verdrag bevat recente anti

BEPS-maatregelen, waaronder een algemene anti-misbruikbepaling. Verdragsmisbruik door fiscale constructies is zodoende beter te bestrijden. Voorts is de befaamde double Irish-Dutch belastingstructuur sinds 2015 niet meer mogelijk voor nieuwe gevallen en vanaf 2020 voor bestaande gevallen door aanpassing van Ierse nationale wet.

Toelichting

Het bestaande belastingverdrag met Ierland stamt uit 1969 en is verouderd ten opzichte van het actuele verdragsbeleid van beide landen en ten opzichte van de actuele internationale ontwikkelingen op het gebied van het tegengaan van het verdragsmisbruik. Na vier onderhandelingsrondes is overeenstemming bereikt over een nieuw belastingverdrag met Ierland dat recht doet aan het verdragsbeleid van beide landen.

- Antimisbruikbepaling: In het belastingverdrag wordt de '*Principal Purposes Test* (PPT) opgenomen die is ontwikkeld in het kader van het BEPS-project. Deze bepaling is het belangrijkste element van de minimumstandaard van het BEPS-project tegen verdragsmisbruik. Verder wordt de preambule aangepast in lijn met de minimumstandaard, waardoor deze nu ook tot uitdrukking brengt dat het verdrag niet bedoeld is om mogelijkheden te creëren voor dubbele niet heffing of verlaagde heffing door belastingontduiking of belastingontwijking.
- Pensioenen: Met deze wijziging wordt een bronstaatheffing voor pensioenen en lijfrenten in het belastingverdrag opgenomen. Om kleinere pensioenen te ontsien is een drempel van € 25.000 (totaal pensioen inclusief AOW) opgenomen. Daarnaast blijft voor bestaande gevallen het oude verdrag van toepassing, tenzij gekozen wordt voor toepassing van het nieuwe verdrag.
- Vermogenswinsten op aandelen in onroerendezaaklichamen: In het kader van een finaal compromis heeft Nederland ingestemd met een bronstaatheffing op vervreemdingswinsten op aandelen, waarbij de waarde van de aandelen voor ten minste 75% wordt ontleend aan de in de bronstaat gelegen onroerende zaken. Hierbij is op verzoek van Nederland een aantal uitzonderingen opgenomen voor belangen gehouden door pensioenfondsen, voor onroerende zaken waarin een onderneming wordt gedreven, in geval een vervreemder minder dan 50% van de aandelen in het onroerendezaaklichaam bezit en als sprake is van reorganisaties.
- Vrijstelling bronheffing op dividenden voor pensioenfondsen: Ierland is akkoord gegaan met vrijstelling van bronbelasting voor dividenden betaald aan pensioenfondsen.
- Bijzondere regimes: In lijn met de nota fiscaal verdragsbeleid 2011 en de motie-Omtzigt/Van Vliet¹ worden vrijgestelde beleggingsinstellingen expliciet uitgesloten van verdragsvoordelen.

¹ Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 13.

- Vaste inrichting: Het begrip 'vaste inrichting' is in overeenstemming gebracht met het OESO Modelverdrag. Daarnaast zal de bepaling voor werkzaamheden buitengaats voortaan van toepassing zijn.
- Bindende arbitrage: Conform het OESO-modelverdrag is verplichte bindende arbitrage overeengekomen waarbij het initiatief voor arbitrage voortaan bij de belastingplichtige wordt gelegd.
- Informatie-uitwisseling en administratieve bijstand bij invordering en uitbreiding toeslagen:
Overeenstemming is bereikt over het actualiseren van de bepaling inzake informatie-uitwisseling en de bepaling inzake bijstand bij invordering conform de laatste ontwikkelingen binnen de OESO.

Per saldo zijn de budgettaire gevolgen van de aanpassing van het belastingverdrag verwaarloosbaar.

TER BESLISSING

Aan
Staatssecretar

5.1.2e

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

dhr. 5.1.2e

T 5.1.2e

F 5.1.2e @minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

13 september 2018

Notitienummer

2018-0000156648

Auteur

5.1.2e

notitie

Internetconsultatie brief fiscaal verdragsbeleid en
buiten verzoek

Aanleiding

In de brief 'Aanpak belastingontwijking en ontduiking' van 23 februari jl. heeft u aangekondigd een brief over het fiscaal verdragsbeleid te zullen sturen. Door middel van publieke consultatie zal een inbreng van derden worden gevraagd (zie notitie 2018-81350).

buiten verzoek

buiten verzoek

Van

5.1.2e Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Bijlagen

1. Consultatiedocument
2. Bijlage 1
Consultatiedocument
3. Bijlage 2
Consultatiedocument
4. Notitie 81350

Kern

1) Brief fiscaal verdragsbeleid

- Ten aanzien van de brief fiscaal verdragsbeleid zal inbreng worden gevraagd op nieuw verdragsbeleid over:
 - i) de invoering van een bronbelasting op dividenden, interest en royalty's;
 - ii) de verdragsrelatie met ontwikkelingslanden;
- Daarnaast wordt belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om op overige onderdelen van het verdragsbeleid te reageren.
- Om de bronbelasting te kunnen effectueren zal Nederland de verdragspartners die op de lijst aangewezen staten worden opgenomen benaderen. In lijn met de discussie met EZ zal hierbij worden gekeken of situaties van reële aanwezigheid kunnen worden ontzien door de opname van een anti-misbruikbepaling in het verdrag. Dit zal mogelijk verschillende kritieken kunnen oproepen in de consultatie.

buiten verzoek

Omdat er in de bijgevoegde stukken wordt verwezen naar documenten die pas met Prinsjesdag worden gepubliceerd, zal de consultatie na Prinsjesdag plaats vinden.

Beslispunt

Gaat u akkoord met de bijgevoegde stukken over de brief fiscaal verdragsbeleid

buiten verzoek

Wij adviseren u akkoord te gaan.

ok.

Toelichting

Brief fiscaal verdragsbeleid:

- Sinds het verschijnen van de NFV 2011 is het fiscaal verdragsbeleid op een aantal punten gewijzigd.
- Met de brief die aan de Kamer zal worden gestuurd zullen de reeds doorgevoerde en gepubliceerde wijzigingen in het fiscaal verdragsbeleid beter inzichtelijk worden gemaakt. Daarnaast zal in de brief worden ingegaan op nieuw geformuleerd verdragsbeleid.
- Met de voorgenomen consultatie zal belangstellenden worden gevraagd te reageren op nieuw te formuleren verdragsbeleid met het oog op de voorgestelde invoering van een bronbelasting op dividenden, interest en royalty's. Om de bronbelasting te kunnen effectueren zal Nederland de verdragspartners die op de lijst aangewezen staten worden opgenomen benaderen. Hierbij zal worden gekeken of situaties van reële aanwezigheid kunnen worden ontzien door de opname van een anti-misbruikbepaling in het verdrag.
- Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor het verdragsbeleid in relatie tot ontwikkelingslanden, met name ten aanzien van een bronstaatheffing voor winsten behaald met de internationale scheepvaart (artikel 8B van het VN-Modelverdrag), een bronstaatheffing op vergoedingen voor technische diensten (artikel 12a van het VN-Modelverdrag) en een bronstaatheffing voor vervreemdingswinsten op aandelen in het algemeen (artikel 13 van het VN-Modelverdrag).

buiten verzoek

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretar

5.1.2.e

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

mw. mr. 5.1.2.e

T 070- 5.1.2.e
F 070- 5.1.2.e

5.1.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
4 juni 2019

Notitienummer
2019-000091607

Auteur
mw. mr. 5.1.2.e

Van
5.1.2.e Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Kopie aan

notitie

Ondertekening belastingverdrag met Ierland

Aanleiding

Op 13 juni tijdens het staatsbezoek aan Ierland zal de ondertekening van het nieuwe belastingverdrag met Ierland plaatsvinden. Namens Nederland zal Minister Blok het verdrag ondertekenen. Namens Ierland zal het verdrag waarschijnlijk worden ondertekend door "Minister of State" D'Arcy. In de MR van 22 juni 2018 is toestemming verleend voor ondertekening van dit belastingverdrag door Nederland en voor het starten van de (stilzwijgende) goedkeuringsprocedure. In Ierland is de toestemmingsprocedure voor de ondertekening van het verdrag vertraging ondervonden vanwege de drukte rondom de Brexit.

Inhoud van het nieuwe belastingverdrag

Naast de BEPS-verdragsgerelateerde aanpassingen, waaronder de opname van een algemene anti-misbruikbepaling ('*principal purposes test*'), zijn de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van het oude verdrag met Ierland van 1969:

- bronstaatheffing over substantiële pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen;
- een beperkte bronheffing op vermogenswinsten behaald met vervreemding van aandelen in onroerendzakenlichamen;
- 0% bronbelasting op dividenden ontvangen door pensioenfondsen;
- regeling over verdragstoepassing bij beleggingsfondsen;
- aanmerkelijkbelangvoorbehoud in het dividendenartikel;
- aparte toewijzingsbepaling voor werkzaamheden buitengaats;
- arbitrage als sluitstuk van geschilbeslechtiging;
- geactualiseerde bepalingen over informatie-uitwisselingen;
- bepaling over de bijstand bij invordering.

Politieke gevoeligheid

Mogelijk zal de vraag opkomen of dit verdrag constructies tussen Ierland en Nederland

5.1.5

5.1.5 tegengaat. Aangezien het vernieuwde verdrag OESO-conform is en ook in lijn is met recente anti BEPS-maatregelen, waaronder een algemene anti-misbruikbepaling, is het goed verdedigbaar dat het verdrag de fiscale constructies tegengaat. Aanvullende maatregelen zijn dan ook niet nodig. Voorts is de befaamde double Irish-Dutch belastingstructuur sinds 2015 niet meer mogelijk voor nieuwe gevallen en vanaf 2020 voor bestaande gevallen door aanpassing van Ierse nationale wet.

Toelichting inhoud van het nieuwe belastingverdrag

Het bestaande belastingverdrag met Ierland stamt uit 1969 en is verouderd ten opzichte van het actuele verdragsbeleid van beide landen en ten opzichte van de actuele internationale ontwikkelingen op het gebied van het tegengaan van het verdragsmisbruik. Na 4 onderhandelingsrondes is overeenstemming bereikt over een nieuw belastingverdrag met Ierland dat recht doet aan het verdragsbeleid van beide landen.

- Antimisbruikbepaling: In het belastingverdrag wordt (*principal purposes test*) opgenomen die is ontwikkeld in het kader van het BEPS-project. Verder wordt het verdrag in lijn gebracht met de minimumstandaard van het BEPS-project tegen verdragsmisbruik en voor het verbeteren van geschilbeslechting. Dit betekent dat de preambule wordt aangepast waardoor deze nu ook tot uitdrukking brengt dat het verdrag niet bedoeld is om mogelijkheden te creëren voor dubbele niet heffing of verlaagde heffing door belastingontduiking of belastingontwijking.
- Pensioenen: Met deze wijziging wordt een bronstaatheffing voor pensioenen en lijfrenten in het belastingverdrag opgenomen als de bronstaat bij opbouw van de pensioen een aftrek heeft verleend. Om kleinere pensioen te ontzien is een drempel van € 25.000 (totaal pensioen inclusief AOW) opgenomen. Daarnaast kunnen belastingplichtigen die een pensioen ontvangen ervoor kiezen om toch het oude verdrag toe te passen.
- Vermogenswinsten op aandelen in onroerendezaaklichamen: In het kader van een finaal compromis heeft Nederland ingestemd met een bronstaatheffing op vervreemdingswinsten op aandelen, waarbij de waarde van de aandelen voor ten minste 75% wordt ontleend aan de in de bronstaat gelegen onroerende zaken. Hierbij is op verzoek van Nederland een aantal uitzonderingen opgenomen voor belangen gehouden door pensioenfondsen, voor onroerende zaken waarin een onderneming wordt gedreven, in geval een vervreemder minder dan 50% van de aandelen in het onroerendezaaklichaam bezit en als sprake is van reorganisaties.
- Vrijstelling bronheffing op dividenden voor pensioenfondsen: Ierland is akkoord gegaan met vrijstelling van bronbelasting voor dividenden betaald aan pensioenfondsen.
- Bijzondere regimes: In lijn met de NFV 2011 en de motie-Omtzigt/Van Vliet¹ worden vrijgestelde beleggingsinstelling expliciet uitgesloten van verdragsvoordelen.
- Vaste inrichting: Het begrip 'vaste inrichting' in overeenstemming gebracht met het OESO Modelverdrag. Daarnaast zal de bepaling voor werkzaamheden buitengaats voortaan van toepassing zijn.
- Bindende arbitrage: Conform het OESO-modelverdrag is verplichte bindende arbitrage overeengekomen waarbij het initiatief voor arbitrage voortaan bij de belastingplichtige wordt gelegd. Daarnaast is in overeenstemming met de minimum standaardvoorwaarden van het G20/OESO BEPS-project het voortaan mogelijk dat belastingplichtigen in beide verdragsluitende staten kunnen vragen een onderling overlegprocedure op te starten in plaats van alleen in de staat waarvan de belastingplichtige inwoner is.

¹ Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 13.

- Informatie-uitwisseling en administratieve bijstand bij invordering en uitbreiding toeslagen:
Overeenstemming bereikt over het actualiseren van de bepaling inzake informatie-uitwisseling en de bepaling inzake bijstand bij invordering conform de laatste ontwikkelingen binnen de OESO.

Eventuele budgettaire gevolgen van het nieuwe belastingverdrag zijn naar verwachting gering en werken tegen elkaar in. Per saldo zijn de budgettaire gevolgen verwaarloosbaar.

Ministerie van Financiën

wo 12/6 - 12⁰⁰u

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretar

5.1.2e

CC

Aan

de minister

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

5.1.2e

T 070- 5.1.2e

F 070- 5.1.2e @minfin.nl

www.minfin.nl

Direct contact

5.1.2e

M 06- 5.1.2e

notitie

Oplegnotitie ondertekening wijzigingsprotocol
Zwitserland

Aanleiding

Op woensdag 12 juni 2019 van 12.00-12.30 uur zal u (staatssecretaris) het wijzigingsprotocol bij het belastingverdrag tussen Nederland en Zwitserland ondertekenen. Van Zwitserse zijde zal de dhr. 5.1.2e

5.1.2e van Zwitserland het wijzigingsprotocol tekenen. Hij zal worden vergezeld door dhr. 5.1.2e

Datum

6 juni 2019

Notitienummer

2019-0000092486

Auteur

Diverse medewerkers MinFin

Van

5.1.2e Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Bijlagen

- 1) Spreekpunten
- 2) CV

Kern

- Met het wijzigingsprotocol worden de zogenoemde OESO/G20 BEPS-minimumstandaarden overeengekomen. Hiermee kan oneigenlijk gebruik van het belastingverdrag worden tegengegaan.
- Daarnaast wordt de heffingsrechtverdeling over pensioenen meer in overeenstemming gebracht met het Nederlands verdragsbeleid; de voorwaarden voor de bronstaatheffing in het huidige verdrag vervallen en het heffingsrecht wordt beperkt tot maximaal 15%.
- Tot slot wordt met het wijzigingsprotocol de positie van beleggingsinstellingen en pensioenfondsen verduidelijkt en wordt het belastingverdrag op een aantal technische punten aangepast.

buiten verzoek

- Voorts treft u in Bijlage 1 spreekpunten voor uw gesprek met dhr. 5.1.2e 5.1.2e en in Bijlage 2 is zijn CV bijgevoegd.

Beslispunt

Graag horen we of u een voorbespreking wenst om het ondertekenen van het wijzigingsprotocol 5.1.2e buiten verzoek door te nemen.

Toelichting

1. Wijzigingsprotocol bij het belastingverdrag met Zwitserland

In het wijzigingsprotocol tussen Nederland en Zwitserland is overeenstemming bereikt over de volgende punten.

1. **Anti-misbruikbepaling:** Allereerst worden in het kader van de minimumstandaard van het BEPS-project de titel en de preambule aangepast en wordt een zogenoemde *principal purposes test* in het Verdrag opgenomen. Daarnaast wordt de toegang tot de onderlinge overlegprocedure in het Verdrag verruimd doordat een inwoner bij de aangewezen bevoegde autoriteit in een van de verdragsluitende staten om een onderlinge overlegprocedure kan verzoeken (en niet meer alleen bij de aangewezen bevoegde autoriteit van zijn woonstaat).
2. **Verdragstoegang en vrijgestelde beleggingsinstelling ('VBI'):** Nader wordt bepaald welke vrijgestelde instellingen als inwoner onder het Verdrag worden aangemerkt. Hierbij worden vrijgestelde beleggingsinstellingen in de zin van artikel 6a Wet op de vennootschapsbelasting 1969 expliciet uitgesloten van verdragsvoordelen. Dit is in lijn met de NFV 2011 en hiermee is tevens uitvoering gegeven aan de motie-Omtzigt/Van Vliet.¹
3. **Fiscale beleggingsinstelling ('FBI'):** Nader wordt bepaald dat op dividenden die worden ontvangen of betaald door een FBI de bronstaatvrijstelling voor deelnemingsdividenden niet van toepassing is. De FBI wordt wel als een inwoner van het Verdrag beschouwd en kan als zodanig een beroep doen op de verdragsvoordelen (zoals het verlaagde bronstaatheffingsstarief dat van toepassing is op portfoliodividenden).
4. **Pensioenfondsen:** Een nadere omschrijving wordt gegeven van welke pensioenfondsen onder de verdragsuitdrukking "pensioenfondsen" vallen. Hiermee wordt verduidelijkt wie er een beroep kan doen op de bronstaatvrijstelling voor dividenden ontvangen door pensioenfondsen. Daarnaast wordt aangegeven dat deze bronstaatvrijstelling onder voorwaarden (geheel of gedeeltelijk) ook geldt voor een premiepensioeninstelling ('PPI').
5. **Heffingsrechtverdeling pensioenen:** De bronstaatheffing voor pensioenen wordt aangepast en vereenvoudigd. Hierbij vervallen de voorwaarden voor de bronstaatheffing in het huidige Verdrag en wordt het heffingsrecht beperkt tot maximaal 15% over het brutobedrag van de pensioen- en socialezekerheidsuitkeringen.
6. **Vermijden van dubbele belasting:** De bepaling inzake het vermijden van dubbele belasting wordt met dit wijzigingsprotocol geactualiseerd als gevolg van de vernummering die dit Wijzigingsprotocol tot gevolg heeft. Daarnaast is (overeenkomstig het BEPS-project) toegevoegd dat een land de vrijstellingsmethode niet toepast ingeval het andere land de verdragsbepalingen zodanig toepast dat inkomsten ook in dat land zijn vrijgesteld.
7. **Non-discriminatiebepaling:** De bepaling inzake non-discriminatie wordt op het punt van pensioenpremieaftrek op een aantal punten geactualiseerd. Er zijn hiermee geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

buiten verzoek

¹ Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 13.

TER BESLISSING
Aan
de Staatssecretaris

5.1.2e

4
6

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

5.1.2e

T 070 5.1.2e
F 070

5.1.2e @minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

18 juni 2019

Notitienummer

2019-0000098998

Auteur

5.1.2e

Van

5.1.2e Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Bijlagen

1. Notitie 6 juni 2019
2. Brief aan TK
3. Toelichtende nota (2x)
4. Wijzigingsprotocol
Zwitserland

notitie

Ondertekening TN wijzigingsprotocol Zwitserland voor
verzending RvS & Brief aan TK

Inleiding

Op 12 juni 2019 heeft u het wijzigingsprotocol met Zwitserland ondertekend in Den Haag. Zie bijlage 1 voor de notitie van 6 juni 2019 (ref. 2019-92486). Het wijzigingsprotocol kan nu – na ondertekening van de bijgaande toelichtende nota – voor advies aan de Afdeling advisering van de Raad van State worden voorgelegd.

Daarnaast dient conform een toezegging aan de Kamer het wijzigingsprotocol ook ter vertrouwelijke kennisneming aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te worden gezonden.¹ Deze procedure stelt de Kamer in de gelegenheid om, voordat het verdrag officieel ter goedkeuring wordt voorgelegd, vragen te stellen c.q. overleg te voeren zonder de stilzwijgende goedkeuring te hoeven doorbreken.

Beslispunten

1. Wij adviseren u de bijgaande aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer te ondertekenen. (Zie bijlage 2)
2. Wij adviseren u de bijgaande toelichtende nota over het wijzigingsprotocol met Zwitserland (in tweevoud) te ondertekenen. (Zie bijlage 3)

oh.

¹ Kamerstukken II 1986/87, 19 614, nr. 6.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

- VERTROUWELIJK

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

5.1.2e

T 070- 5.1.2e
F 070- 5.1.2e

5.1.2e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
Betreft Wijzigingsprotocol met Zwitserland

Ons kenmerk
G 2019 / 154

Geachte Voorzitter,

Bijlagen
- Tekst wijzigingsprotocol
met Zwitserland, met
bijbehorende toelichtende
nota

Gevolg gevend aan de toezegging gedaan tijdens de mondelinge behandeling van het herziene belastingverdrag met Canada op 20 november 1986 in uw Commissie Financiën (Kamerstukken II 1986/87, 19 614, nr. 6) zend ik u hierbij, vooruitlopend op de officiële indiening, ter vertrouwelijke kennisneming een afschrift van de tekst van en de toelichtende nota bij het Protocol tot wijziging van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Zwitserse Bondsstaat tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, met protocol, ondertekend op 26 februari 2010. Dit wijzigingsprotocol wordt bij de Afdeling advisering van de Raad van State voor advies aanhangig gemaakt.

In verband met de toezegging bij dezelfde gelegenheid zoveel mogelijk inzicht te verschaffen in de financiële gevolgen van verdragen, merk ik op dat de financiële gevolgen van dit wijzigingsprotocol naar verwachting per saldo gering zullen zijn.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Financiën,

5.1.2e

Menno Snel

- VERTROUWELIJK -

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

Dubbel met pagina 3 t/m 20

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretar

5.1.2.e

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

mw. mr. 5.1.2.e

T 070- 5.1.2.e
F 070- 5.1.2.e

5.1.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

19 juni 2019

Notitienummer

2019-0000100283

Auteur

mw. mr. 5.1.2.e

Van

5.1.2.e Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Kopie aan

Bijlagen

4 (Notitie van 4 juni 2019,
Brief aan TK, Toelichtende
Nota (2*), verdrag)

notitie

Ondertekening TN belastingverdrag Ierland voor
verzending RvS & Brief aan TK

Inleiding

Op 13 juni 2019 tijdens het staatsbezoek aan Ierland heeft de ondertekening van het nieuwe belastingverdrag met Ierland plaatsgevonden. Zie bijlage 1 voor de notitie van 4 juni 2019 over de inhoud van het belastingverdrag. Het belastingverdrag kan nu – na ondertekening van de bijgaande toelichtende nota – voor advies aan de Afdeling advisering van de Raad van State worden voorgelegd.

Daarnaast dient conform een toezegging aan de Kamer het wijzigingsprotocol ook ter vertrouwelijke kennisneming aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te worden gezonden.¹ Deze procedure stelt de Kamer in de gelegenheid om, voordat het verdrag officieel ter goedkeuring wordt voorgelegd, vragen te stellen c.q. overleg te voeren zonder de stilzwijgende goedkeuring te hoeven doorbreken.

Beslispunten

1. Wij adviseren u de bijgaande aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer te ondertekenen.
2. Wij adviseren u de bijgaande toelichtende nota bij het belastingverdrag met Ierland (in tweevoud) te ondertekenen.

oh.

¹ Kamerstukken II 1986/87, 19 614, nr. 6.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

- VERTROUWELIJK

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

mw. mr. 5.1.2.e

T 070 5.1.2.e
F 070 5.1.2.e

5.1.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk
G2019 / 155

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

Tekst belastingverdrag met
Ierland, met bijbehorende
toelichtende nota

Datum
Betreft Belastingverdrag met Ierland

Geachte Voorzitter,

Gevolg gevend aan de toezegging gedaan tijdens de mondelinge behandeling van het herziene belastingverdrag met Canada op 20 november 1986 in uw Commissie Financiën (Kamerstukken II 1986/87, 19 614, nr. 6) zend ik u hierbij, vooruitlopend op de officiële indiening, ter vertrouwelijke kennisneming een afschrift van de tekst van en de toelichtende nota bij het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Ierland tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en vermogenswinsten en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting, met Protocol; ondertekend in Dublin op 13 juni 2019. Dit verdrag wordt bij de Afdeling advisering van de Raad van State voor advies aanhangig gemaakt.

In verband met de toezegging bij dezelfde gelegenheid zoveel mogelijk inzicht te verschaffen in de financiële gevolgen van verdragen, merk ik op dat de financiële gevolgen van dit wijzigingsprotocol naar verwachting per saldo neutraal zullen zijn.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Financiën,

5.1.2.e

Menno Smeets

- VERTROUWELIJK -

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

Dubbel met p. 3 t/m p. 41

TER INFORMATIE
Aan
de Staatssecretar

5.1.2e

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

mw. 5.1.2e

T 070- 5.1.2e
F 070- 5.1.2e

5.1.2e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
28 augustus 2019

Notitienummer
2019-0000143530

Auteur
mw. 5.1.2e

Van
Kopie aan

notitie

Wijzigingsprotocol Zwitserland en Toelichtende Nota naar
de Kamer

Inleiding

De Raad van State heeft een blanco advies gegeven en het wijzigingsprotocol met Zwitserland en de toelichtende nota kan nu – na machtiging van het Kabinet van de Koning - voor (stilzwijgende) goedkeuring aan het Parlement worden aangeboden.

Kern

- Op 12 juni 2019 heeft u het wijzigingsprotocol met Zwitserland ondertekend in Den Haag.
- Met dit wijzigingsprotocol worden de zogenoemde OESO/G20 BEPS-minimumstandaarden overeengekomen en de heffingsrechtverdeling over pensioenen meer in overeenstemming gebracht met het Nederlands verdragsbeleid. Voorts wordt met het wijzigingsprotocol de positie van beleggingsinstellingen en pensioenfondsen verduidelijkt en wordt het belastingverdrag op een aantal technische punten aangepast.
- De Raad van State heeft een blanco advies gegeven wat betekent dat er geen inhoudelijke opmerkingen zijn.
- Nadat het Kabinet van de Koning een machtiging heeft verleend tot indiening, zal het wijzigingsprotocol en de toelichtende nota ter stilzwijgende goedkeuring aan het Parlement worden aangeboden.

Toelichting

Wijzigingsprotocol bij het belastingverdrag met Zwitserland

In het wijzigingsprotocol tussen Nederland en Zwitserland is overeenstemming bereikt over de volgende punten.

1. **Anti-misbruikbepaling:** Allereerst worden in het kader van de minimumstandaard van het BEPS-project de titel en de preambule aangepast en wordt een zogenoemde *principal purposes test* in het Verdrag opgenomen. Daarnaast wordt de toegang tot de onderlinge overlegprocedure in het Verdrag verruimd doordat een inwoner bij de aangewezen bevoegde autoriteit in een van de verdragsluitende staten om een onderlinge overlegprocedure kan verzoeken (en niet meer alleen bij de aangewezen bevoegde autoriteit van zijn woonstaat).
2. **Verdragstoegang en vrijgestelde beleggingsinstelling ('VBI'):** Bepaald wordt welke vrijgestelde instellingen als inwoner onder het Verdrag worden aangemerkt. Hierbij worden vrijgestelde beleggingsinstellingen in de zin van artikel 6a Wet op de vennootschapsbelasting 1969 expliciet uitgesloten van verdragsvoordelen. Dit is in lijn met de NFV 2011 en hiermee is tevens uitvoering gegeven aan de motie-Omtzigt/Van Vliet.¹
3. **Fiscale beleggingsinstelling ('FBI'):** Nader wordt bepaald dat op dividenden die worden ontvangen of betaald door een FBI de bronstaatvrijstelling voor deelnemingsdividenden niet van toepassing is. De FBI wordt wel als een inwoner van het Verdrag beschouwd en kan als zodanig een beroep doen op de andere verdragsvoordelen (zoals het verlaagde bronstaatheffingsstarief dat van toepassing is op portfoliodividenden).
4. **Pensioenfondsen:** Een nadere omschrijving wordt gegeven van welke pensioenfondsen onder de verdragsuitdrukking "pensioenfondsen" vallen. Hiermee wordt verduidelijkt wie er een beroep kan doen op de bronstaatvrijstelling voor dividenden ontvangen door pensioenfondsen. Daarnaast wordt aangegeven dat deze bronstaatvrijstelling onder voorwaarden (geheel of gedeeltelijk) ook geldt voor een premiepensioeninstelling ('PPI').
5. **Heffingsrechtverdeling pensioenen:** De bronstaatheffing voor pensioenen wordt aangepast en vereenvoudigd. Momenteel geldt alleen een bronstaatheffing als de opbouw van het pensioen of de socialezekerheidsuitkeringen in de bronstaat fiscaal is gefacilieerd, deze inkomsten in de woonstaat niet regulier worden belast en deze inkomsten in een kalenderjaar meer bedragen dan € 20.000. Met het wijzigingsprotocol vervallen deze voorwaarden voor de bronstaatheffing in het huidige Verdrag en wordt het heffingsrecht beperkt tot maximaal 15% over het brutobedrag van de pensioen- en socialezekerheidsuitkeringen.
6. **Vermijden van dubbele belasting:** Overeenkomstig het BEPS-project is toegevoegd dat een land de vrijstellingsmethode niet toepast ingeval het andere land de verdragsbepalingen zodanig toepast dat inkomsten ook in dat land zijn vrijgesteld. Daarmee wordt dubbele vrijstelling voorkomen.
7. **Non-discriminatiebepaling:** De bepaling inzake non-discriminatie wordt op het punt van pensioenpremieaftrek op een aantal punten geactualiseerd. Er zijn hiermee geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

¹ Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 13.

TER INFORMATIE

Aan
de staatssecretar

5.1.2.e

danh.

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

mw. mr. 5.1.2.e

T 070 5.1.2.e
F 070 5.1.2.e

5.1.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
7 oktober 2019

Notitienummer
2019-0000165967

Auteur
mw. mr. 5.1.2.e

Van
5.1.2.e Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Bijlage
Advies RvS

notitie

Belastingverdrag met Ierland verzending voor
(stilzwijgende) goedkeuring naar het Parlement

Aanleiding

De Raad van State heeft een blanco advies gegeven ten aanzien van het op 13 juni jl. ondertekende nieuwe belastingverdrag met Ierland.

Het belastingverdrag en de ongewijzigde toelichtende nota zullen binnenkort voor (stilzwijgende) goedkeuring aan het Parlement worden aangeboden. We streven naar de inwerkingtreding van het nieuwe belastingverdrag met Ierland per 1-1-2020.

Inhoud van het nieuwe belastingverdrag

Naast de BEPS-verdragsgerelateerde aanpassingen, waaronder de opname van een algemene anti-misbruikbepaling ('*principal purposes test*'), zijn de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van het oude verdrag met Ierland van 1969:

- bronstaatheffing over substantiële pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen;
- een beperkte bronheffing op vermogenswinsten behaald met vervreemding van aandelen in onroerendzakenlichamen;
- 0% bronbelasting op dividenden ontvangen door pensioenfondsen;
- regeling over verdragstoepassing bij beleggingsfondsen;
- aanmerkelijkbelangvoorbehoud in het dividendenartikel;
- aparte toewijzingsbepaling voor werkzaamheden buitengaats;
- arbitrage als sluitstuk van geschilbeslechting;
- geactualiseerde bepalingen over informatie-uitwisselingen;
- bepaling over de bijstand bij invordering.

Politieke gevoeligheid

Mogelijk zal de vraag opkomen of dit verdrag constructies tussen Ierland en Nederland

5.1.5

5.1.5

Aangezien het vernieuwde verdrag OESO-conform is en ook in lijn is met recente anti BEPS-maatregelen, waaronder een algemene anti-misbruikbepaling, zullen fiscale constructies met dit verdrag effectief kunnen worden bestreden. Aanvullende maatregelen zijn dan ook niet nodig. Voorts is de befaamde double Irish-Dutch belastingstructuur sinds 2015 niet meer mogelijk voor nieuwe gevallen en vanaf 2020 voor bestaande gevallen door aanpassing van Ierse nationale wet.

Toelichting inhoud van het nieuwe belastingverdrag

Het bestaande belastingverdrag met Ierland stamt uit 1969 en is verouderd ten opzichte van het actuele verdragsbeleid van beide landen en ten opzichte van de actuele internationale ontwikkelingen op het gebied van het tegengaan van het verdragsmisbruik. Na 4 onderhandelingsrondes is overeenstemming bereikt over een nieuw belastingverdrag met Ierland dat recht doet aan het verdragsbeleid van beide landen.

- Antimisbruikbepaling: In het belastingverdrag wordt (*principal purposes test*) opgenomen die is ontwikkeld in het kader van het BEPS-project. Verder wordt het verdrag in lijn gebracht met de minimumstandaard van het BEPS-project tegen verdragsmisbruik en voor het verbeteren van geschilbeslechting. Dit betekent dat de preambule wordt aangepast waardoor deze nu ook tot uitdrukking brengt dat het verdrag niet bedoeld is om mogelijkheden te creëren voor dubbele niet heffing of verlaagde heffing door belastingontduiking of belastingontwijking.
- Pensioenen: Met deze wijziging wordt een bronstaatheffing voor pensioenen en lijfrenten in het belastingverdrag opgenomen als de bronstaat bij opbouw van de pensioen een aftrek heeft verleend. Om kleinere pensioen te ontzien is een drempel van € 25.000 (totaal pensioen inclusief AOW) opgenomen. Daarnaast kunnen belastingplichtigen die een pensioen ontvangen ervoor kiezen om toch het oude verdrag to te passen.
- Vermogenswinsten op aandelen in onroerendezaaklichamen: In het kader van een finaal compromis heeft Nederland ingestemd met een bronstaatheffing op vervreemdingswinsten op aandelen, waarbij de waarde van de aandelen voor ten minste 75% wordt ontleend aan de in de bronstaat gelegen onroerende zaken. Hierbij is op verzoek van Nederland een aantal uitzonderingen opgenomen voor belangen gehouden door pensioenfondsen, voor onroerende zaken waarin een onderneming wordt gedreven, in geval een vervreemder minder dan 50% van de aandelen in het onroerendezaaklichaam bezit en als sprake is van reorganisaties.
- Vrijstelling bronheffing op dividenden voor pensioenfondsen: Ierland is akkoord gegaan met vrijstelling van bronbelasting voor dividenden betaald aan pensioenfondsen.
- Bijzondere regimes: In lijn met de NFV 2011 en de motie-Omtzigt/Van Vliet¹ worden vrijgestelde beleggingsinstelling expliciet uitgesloten van verdragsvoordelen.
- Vaste inrichting: Het begrip 'vaste inrichting' in overeenstemming gebracht met het OESO Modelverdrag. Daarnaast zal de bepaling voor werkzaamheden buitengaats voortaan van toepassing zijn.
- Bindende arbitrage: Conform het OESO-modelverdrag is verplichte bindende arbitrage overeengekomen waarbij het initiatief voor arbitrage voortaan bij de belastingplichtige wordt gelegd. Daarnaast is in overeenstemming met de minimum standaardvoorwaarden van het G20/OESO BEPS-project het voortaan mogelijk dat belastingplichtigen in beide verdragsluitende staten kunnen vragen een onderling overlegprocedure op te starten in plaats van alleen in de staat waarvan de belastingplichtige inwoner is.

¹ Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 13.

- Informatie-uitwisseling en administratieve bijstand bij invordering en uitbreiding toeslagen:

Overeenstemming bereikt over het actualiseren van de bepaling inzake informatie-uitwisseling en de bepaling inzake bijstand bij invordering conform de laatste ontwikkelingen binnen de OESO.

Eventuele budgettaire gevolgen van het nieuwe belastingverdrag zijn naar verwachting gering en werken tegen elkaar in. Per saldo zijn de budgettaire gevolgen verwaarloosbaar.

Reeds openbaar

**TERSTOND
TER BESLISSING**

Aan

de staatssecretar

5.1.2.e

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

mw. mr. 5.1.2.e

T 070- 5.1.2.e

F 070- 5.1.2.e

5.1.2.e@minfin.nl

www.minfin.nl

Datum

12 november 2019

Notitienummer

2019-0000190812

Auteur

mw. mr. 5.1.2.e

notitie

Antwoorden Kamervragen SO Belastingverdrag met
Ierland

Aanleiding

In het kader van de stilzwijgende goedkeuringsprocedure van het nieuwe belastingverdrag met Ierland heeft de vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd (door middel van een schriftelijk overleg d.d. 8 november 2019). Omdat de termijn van de stilzwijgende procedure verloopt na 17 november jl. en het niet mogelijk is deze wettelijke termijn te verlengen heeft de Tweede Kamer verzocht deze vragen uiterlijk **13 november** te beantwoorden.

Kern

- De fracties van de VVD, GL en SP hebben vragen gesteld over het belastingverdrag Ierland. Wij vinden het verstandig om aan de wens van de Tweede Kamer te voldoen en de Kamervragen uiterlijk **13 november** te beantwoorden. Hiermee proberen we de ratificatieprocedure van het verdrag met Ierland zo snel mogelijk af te ronden en te voorkomen dat het verdrag wordt onderworpen aan een uitdrukkelijke goedkeuringsprocedure.
- De antwoorden bevatten geen nieuwe standpunten en/of beleidsgevoelige zaken. Het betreft vooral toelichting met betrekking tot het verdrag en bestaand beleid conform de toelichtende nota respectievelijk eerdere beleidsbrieven. Mogelijk slaat men wel aan op de beantwoording van de vragen van GroenLinks over de inkomensstromen van en naar Ierland. Er zijn namelijk geen openbare statistieken beschikbaar met betrekking tot de inkomensstromen van en naar Ierland. Een uitsplitsing in rente, royalty's, dividend en andere vormen van geldstromen is daardoor evenmin beschikbaar. Uit onderzoek van het CPB kan wel afgeleid worden dat Ierland een substantieel aandeel heeft in met name de stroom van inkomende royalty's en daarnaast in inkomende en uitgaande renten. In 2018 werd volgens het CBS uit de totale uitvoer van 26,5 miljard per saldo € 21,1 miljard aan royalty's betaald van Ierland naar Nederland.
- Verder hebben de meeste vragen betrekking op de verschillen tussen het oude en het nieuwe verdrag, de verschillen tussen de afspraken in het verdrag en de gemaakte keuzes in de MLI alsmede de argumentatie van de gemaakte keuzes en de gevolgen daarvan. Daarnaast wordt gevraagd

of er in het verdrag voldoende maatregelen worden genomen om belastingontwijking en verdragsmisbruik tegen te gaan.

- Het onderhavige verdrag is op gezamenlijk initiatief tot stand gekomen om het aan te passen aan internationale ontwikkelingen op het gebied van het tegengaan van verdragsmisbruik. Om oneigenlijk gebruik van afspraken over de verdeling van heffingsrechten tegen te gaan, zijn (BEPS-)maatregelen opgenomen in het Verdrag. Naast de minimum standaard maatregelen (waaronder de PPT) die in het kader van het BEPS-project zijn ontwikkeld bevat het verdrag een aantal MLI-maatregelen om belastingontwijking tegen te gaan. Het gaat onder andere om een specifieke bepaling voor hybride entiteiten, de corporate tie-breaker, de "anti-fragmentatiebepaling" bij het vaststellen van een vaste inrichting, en de in artikel 13 opgenomen bepaling over de vervreemding van aandelen in zogenoemde onroerendezaaklichamen. Verder is het verdrag in grote lijnen in overeenstemming met het huidige verdragsbeleid.

Beslispunt

Gaat u akkoord met bijgaande beantwoording van de gestelde Kamervragen?

Zo ja, wilt u bijgaande aanbiedingsbrief tekenen?

Wij adviseren u akkoord te gaan en de aanbiedingsbrief te tekenen

5.1.2e

Reeds openbaar

26/11-10.00 uur

**HEDEN
TER BESLISSING**

Aan
de staatssecretaris

5.1.2e

bespreken, vooral timing is issue
en ook afstemming met practies.

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen

Inlichtingen

5.1.2e

T 070- 5.1.2e
F 070-

5.1.2e @minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

22 november 2019

Notitienummer
2019-0000196781

Auteur

5.1.2e

Van

5.1.2e IZV

Kopie aan

DGBD

notitie

Aanbieding Nota Fiscaal Verdragsbeleid aan CDIA

Aanleiding

Met het oog op de verzending van de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid (NFV) naar de Tweede Kamer treft u hierbij het concept aan zoals dat zal worden verzonden naar het ambtelijk voorportaal de Commissie voor Defensie en Internationale Aangelegenheden (CDIA) alvorens het zal worden aangeboden aan de ministerraad. Tevens is het aanbiedingsformulier voor de ministerraad bijgevoegd.

Planning

Hoewel eerder is toegezegd de NFV nog dit jaar aan de kamer te zenden, heeft het in verband met de publiciteit niet de voorkeur om dit vlak voor het kerstreces te doen. Wij streven er wel naar om het in te brengen in de eerstvolgende CDIA op 3 december a.s. waarna de NFV bijvoorbeeld voor in januari in de MR kan worden geagendeerd. De NFV kan dan in dezelfde periode aan de kamer worden aangeboden als de brief over de monitoring van financiële stromen en het rapport van de commissie Ter Haar.

Beslispunten

- Bent u akkoord met verzending van de concept-NFV?

Toelichting

Naar aanleiding van opmerkingen en suggesties van binnen en buiten (ambtelijk EZK en BHOS) Financiën hebben wij de tekst op een aantal punten verduidelijkt. Met ambtelijk EZK hebben wij nog een geschilpunt:

Samenloop met de brief monitoring financiële stromen / dividendbelasting bij laagbelastende jurisdicties

- AFP bereidt een Kamerbrief voor over het monitoren van financiële stromen naar laagbelastende jurisdicties. Deze stromen worden in overleg met DNB in kaart gebracht. In dat kader onderzoeken AFP en DB momenteel de dividendstromen richting laagbelastende jurisdicties.
- Deze dividendstromen zijn relevant voor het onderzoek dat wij momenteel uitvoeren naar de wenselijkheid van integratie van de dividendbelasting en een eventueel in te voeren conditionele bronbelasting op dividenden. Dat onderzoek naar de wenselijkheid van de invoering van de conditionele bronbelasting op dividenden was aangekondigd in verband met het niet afschaffen van de

dividendbelasting is aangekondigd in de Kamerbrief Heroverweging pakket vestigingsklimaat van 15 oktober 2018.

- In de NFV willen wij de mogelijkheid openhouden om in de relatie met laagbelastende verdragslanden belasting te kunnen heffen op vanuit Nederland uitgekeerde deelnemingsdividenden, zoals destijds ook in de (niet ingevoerde) conditionele bronheffing op dividenden werd beoogd. Dit in het kader van de integratie van de bestaande dividendbelasting met een mogelijke conditionele bronbelasting op dividenden naar laagbelastende jurisdicties.
- EZK is tegen ons voorstel hoewel het destijds wel met dat principe heeft ingestemd bij het voorstel voor de conditionele bronheffing op dividenden, onder het voorbehoud dat voor verdragslanden wordt bekeken of in reële situaties een reductie van de Nederlandse heffing mogelijk is. Dat voorbehoud is meegenomen in de NFV.
- Toen is echter niet de eis gesteld dat in reële situaties de ontvanger ook onderworpen moet zijn aan voldoende belastingheffing. Die omstandigheid willen we nu (in ieder geval bij rente- en royalty's) wel meewegen.
- Tot slot is deze afspraak tot stand gekomen in andere omstandigheden. Immers, de conditionele bronbelasting op dividend moet in samenhang worden gezien met de eerder voorgenomen afschaffing van de dividendbelasting.

Heronderhandelen verdragen met laagbelastende jurisdicties

- In de relatie met de laagbelastende jurisdicties is de inzet om het verdrag zodanig aan te passen dat de bronbelasting op rente- en royaltybetalingen aan laagbelastende jurisdicties in misbruiksituaties volledig kan worden geëffectueerd. In reële situaties kan in het verdrag maatwerk worden geboden.
- In het vorige concept was opgenomen dat: *"In reële situaties het de inzet is om een minimumbelastingniveau op de betreffende rente- en royaltystromen te kunnen waarborgen. Dit kan bijvoorbeeld door een gereduceerd bronbelastingtarief overeen te komen dat van toepassing is als er sprake is van reële aanwezigheid in de laagbelastende jurisdictie en de rente- of royaltybetaling (effectief) onderworpen is aan belasting naar de winst."*
- In de NnavV bij de Wet Bronbelasting 2021 is deze lijn eveneens uitgedragen.
- Indien u deze tekst wilt handhaven, is politiek overleg nodig met de minister van EZK. EZK wil de werking van de Wet bronbelasting (op rente en royalty) onder verdragen beperken tot misbruiksituaties (dat wil zeggen: geen bronbelasting in reële situaties, ook niet als in de verdragslanden de rente- of royalty niet onderworpen is aan belasting).
- 5.1.2i
- 5.1.2i
- Om tot een vergelijk te komen hebben wij met ambtelijk EZK de volgende compromistekst afgestemd: *"Desalniettemin kan het gepast zijn om bij reële (zakelijke) situaties minder of geen bronstaatheffing na*

te streven, ook bij laagbelastende staten. Voor dergelijke reële situaties zijn verschillende opties denkbaar voor een gereduceerd tarief of eventueel een exclusieve woonstaatheffing. Zo kunnen eisen worden gesteld aan de aard en omvang van de activiteiten van de ontvanger van de rente- of royaltybetaling en aan de mate van (effectieve) onderworpenheid van de betalingen of de ontvanger.”

- Hoewel 0% bronheffing in niet-misbruiksituaties niet in lijn zou zijn met de doelstelling van de Wet bronbelasting 2021, kunnen wij leven met deze compromistekst omdat die ons in de verdragsonderhandelingen nog voldoende ruimte biedt om een beperkte bronheffing overeen te komen.
- In deze compromistekst kunnen beide standpunten worden gelezen. Dit kan ertoe leiden dat later in het proces alsnog, bijvoorbeeld bij Kamervragen, geëscaleerd moet worden tot het politieke niveau om overeenstemming te bereiken.

De overige aandachtspunten zijn:

Inkomsten uit niet-zelfstandige arbeid (loon uit dienstbetrekking)

- In het vervolg op de vorige notitie en de bespreking op 16 oktober jl. adviseren wij u om in de NFV 2019 geen beleidswijziging aan te kondigen ten aanzien van de belastingheffing van werknemers die zijn uitgezonden naar niet- of laagbelastende landen (lees: de Golfstaten).
- Dat betekent dat inkomsten genoten in die landen onbelast blijven. Met het schriftelijk overleg in 2018 over het Golfstatenbesluit is deze discussie (voorlopig) afgesloten. Wij adviseren u deze discussie niet opnieuw zelf op te starten. Mocht de kamer hierover beginnen, dan zou u nog altijd kunnen toezeggen het beleid op dit punt te heroverwegen.

Uitvoerbaarheid

- De beleidswijzigingen kunnen, afhankelijk van de maatvoering en vormgeving, substantiële gevolgen voor de uitvoering en naleefbaarheid hebben. De uitvoeringsaspecten van een belastingverdrag voor de Belastingdienst en de belastingplichtigen zullen worden meegewogen bij de onderhandelingen over een belastingverdrag.
- Dit is met name een aandachtspunt waar de Nederlandse verdragsinzet afwijkt van het OESO-modelverdrag en waar dan vaak met een ander land naar een compromis moet worden gezocht om tot overeenstemming te kunnen komen, waardoor Nederland slechts partieel de eigen wetgeving kan toepassen.
- DGBD en DGFZ zullen voor de toekomst bezien of en in welke gevallen en in welke vorm een uitvoeringstoets een toegevoegde waarde kan hebben bij belastingverdragen.

*Dak. let op, timing laatste naar!
Hoe 5.1.2e bij goed aangesloten*

**HEDEN
TER BESLISSING**

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

5.1.2e

8/13

**Directie Directe
Belastingen**

Inlichtingen

5.1.2e

T 070

F 070

5.1.2e

5.1.2e

minfin.nl

www.minfin.nl

Datum

5 maart 2020

Notitienummer

2020-0000048008

Auteur

5.1.2e

Van

Kopie aan

Bijlagen

4

notitie

Beslismemo (politieke) vijfhoek - buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

en Notitie Fiscaal

Verdragsbeleid

Aanleiding

buiten verzoek

Beslispunt:

Stemt u ermee in dat het beslismemo in bijlage A, met de drie daarbij behorende stukken (bijlagen B1, B2 en B3), worden aangeboden aan de politieke vijfhoek?

Omwille van de tijd dienen we de aan u voorgelegde versie van het memo met de daarbij behorende stukken voor de politieke vijfhoek uiterlijk maandag 9 maart met ambtelijk AZ, EZK, SZW en BZ (BHOS) te delen ten behoeve van de ambtelijke vijfhoek.

Toelichting

•

buiten verzoek

• Daarnaast wordt de vijfhoek gevraagd om in te stemmen met buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

en de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid (bijlage B3). Conceptversies van deze stukken zijn met betrekking tot dit onderwerp eerder met u op grote lijnen besproken.

*Eerst sonder
na ambtelijk
5-hoek.*

*1) Ambtelijk 5-hoek
ok.*

*2) Daarna politiek
sonder → 5.1.2e*

*3) Ik ben mogelijk
niet aanwezig op
17/3 (Brx!) in
5-hoek.*

- De conceptversie van de NFV is uitgebreider met uw ambtsvoorganger besproken. De NFV zit in uw leesmap in verband met de samenloop met genoemde beide brieven. Deze samenloop is kort bij u aangestipt."
- BZ (BHOS) is ook uitgenodigd voor de vijfhoek (i.o.m. AZ), m.n. vanwege de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid (die niet eerder in een onderraad is behandeld).
- Op maandag 9/3 vindt in voorbereiding op de ambtelijke vijfhoek ambtelijke afstemming plaats met AZ, EZK, BZ (BHOS) en SZW.
- Politieke sondering over de aankondiging van deze aanvullende maatregelen binnen de coalitie zou kunnen plaatsvinden tussen de behandeling in de vijfhoek en het versturen van de brief (op z'n vroegst na MR van 20 maart of zoveel later).

*te laat, te son-
dering / politiek
5-hoek*

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

**Directie Directe
Belastingen**

Inlichtingen

5.1.2e

T 070

F 070

5.1.2e

5.1.2e

@minfin.nl

www.minfin.nl

Datum

13 mei 2020

Notitienummer

2020-0000091878

Auteur

5.1.2e

Van

5.1.2e

Directe Belastingen

Kopie aan

Bijlagen

7

notitie

Kamerbrieven aanvullende dividendmaatregel,
monitoring belastingontwijking en Notitie Fiscaal
Verdragsbeleid 2020

Aanleiding

Bijgaand treft u aan:

buiten verzoek

3. de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid (NFV) 2020 (bijlage 3c) en de daarbij behorende aanbiedingsbrief (bijlage 3b).

De ambtelijke vijfhoek van 12 maart 2020 is akkoord gegaan met deze documenten waarna ze zijn gesondeerd bij de coalitiefracties. Na uw goedkeuring kunnen ze aan de ministerraad worden voorgelegd ter verzending aan de kamer.

Beslispunt

Wij adviseren u akkoord te gaan en de stukken aan te bieden aan de MR. Wij vragen u de brieven (bijlage 1b, 2b en 3b) en de aanbiedingsformulieren voor de MR (bijlage 1a, 2a en 3a) te ondertekenen. De stukken worden dan op de agenda van de MR van vrijdag 29 mei gezet en zullen na akkoord van de MR op die dag naar de Kamer worden verzonden.

Kernpunten

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

Notitie Fiscaal Verdragsbeleid (NFV)

- Uw ambtsvoorganger had aangekondigd de nieuwe NFV in 2019 aan te bieden aan de kamer. Omwille van de samenloop van het fiscale verdragsbeleid met

de bijgevoegde brieven over financiële stromen, met name waar het gaat om dividenden naar laagbelastende landen (waaronder een aantal verdragslanden), is dat niet gebeurd.

- In uw oplegbrief aan de TK worden kort de belangrijkste punten uit de NFV aangestipt.
- De coronacrisis leidt tot vragen over de toepassing van verdragen in deze (hopelijk) uitzonderlijke situatie maar geeft geen aanleiding tot een wijziging van het verdragsbeleid. De nationale Corona-gerelateerde maatregelen zijn gericht op verlichting voor het bedrijfsleven. Belastingverdragen leiden niet tot meer lasten (in vergelijking met een verdragsloze situatie). Integendeel, omdat belastingverdragen geen heffingsrechten scheppen, maar deze verdelen (tussen landen), voorkomen ze juist dubbele belasting. Aangescherpte antiontgaansbepalingen in bestaande verdragen die dubbele niet-heffing moeten voorkomen, leiden overigens wel tot (beoogde) hogere afdrachten wereldwijd. Uitstel is o.i. niet aan de orde.
- Politiek gezien zijn de belangrijkste punten in de NFV: het beleid ten aanzien van ontwikkelingslanden, de bronheffingen op dividend, rente en royalty's aan laagbelastende landen, de belastingheffing van sporters en artiesten en de vrijstelling van arbeidsinkomsten genoten in laagbelastende landen.
- Nederland gunt ontwikkelingslanden meer heffingsrechten dan andere landen. In de NFV wil Nederland daar nog een stap verder in gaan, verder dan onze *peers*. In het algemeen staat het bedrijfsleven kritisch tegenover bepalingen in het VN-model (waar ontwikkelingslanden bij willen aanhaken). Dit in verband met de mogelijkheden tot niet verrekenbare belastingheffing en hogere administratieve lasten. NGO's daarentegen zijn van mening dat heffingsrechten voor ontwikkelingslanden zoveel mogelijk moeten uitgebreid en kunnen daarom van mening zijn dat Nederland niet ver genoeg gaat.
- In de relatie met de laagbelastende landen is de inzet om de bronbelasting op dividend-, rente- en royaltybetalingen in gelieerde verhoudingen ook in niet-misbruiksituaties te kunnen heffen. Op aandringen van EZK is wel de mogelijkheid opengelaten om in reële situaties 'maatwerk' te bieden.
- Vanwege de administratieve lastendruk zijn buitenlandse sporters en artiesten die hier optreden sinds 2007 niet meer aan de Nederlandse inkomstenbelasting onderworpen. Omwille van de wederkerigheid wordt voorgesteld om te onderzoeken of het mogelijk is om deze groep weer op een uitvoerbare wijze in de heffing te betrekken. 'Het veld' zal waarschijnlijk weer aandacht vragen voor de problemen met de belastingheffing van Nederlandse sporters en artiesten in het buitenland, maar daar kan Nederland weinig aan doen.
- Het inkomen dat Nederlandse werknemers in het buitenland genieten, wordt hier vrijgesteld. Dat betekent in de praktijk dat inkomen genoten in laag- of niet-belastende landen, zoals de Golfstaten, noch hier noch daar wordt belast. De rechtvaardiging hiervoor is de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven en werknemers actief in de Golfregio. De Tweede Kamer heeft zich over deze dubbele niet-heffing in het recente verleden kritisch uitgelaten. Hoewel dit punt niet uitdrukkelijk naar voren komt in de NFV, zou de kamer het weer op kunnen brengen.
- In de bijlage worden belangrijkste onderdelen van de NFV nader toegelicht.

Bijlage Notitie Fiscaal Verdragsbeleid

Opzet

- Belangrijk doel van de notitie is politiek draagvlak behouden bij de Tweede Kamer voor de onderhandelingsinzet bij verdragsonderhandelingen.
- Om het overleg met de TK hierover te faciliteren worden de politiek belangrijkste hoofdlijnen van het gehele fiscaal verdragsbeleid in één zelfstandig leesbaar document bij elkaar te brengen. De nieuwe conceptnotitie is beknopter en minder technisch dan de vorige notitie omdat meer wordt ingezoomd op de voor het politiek draagvlak belangrijkste punten.

Ontwikkelingslanden

- In de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011 is aangegeven dat Nederland in belastingverdragen rekening houdt met de bijzondere positie van ontwikkelingslanden door bereid te zijn "onderdelen van het VN-modelverdrag te accepteren, mits de belangen van Nederlandse belastingplichtigen daardoor niet onevenredig worden geschaad".
- In deze notitie wordt dit beleid met ontwikkelingslanden nader toegelicht door aan te geven:
 - dat Nederland bereid is een hogere bronheffing op dividenden, interest en royalty's te accepteren dan een ontwikkelingsland in belastingverdragen met Nederland vergelijkbare landen is overeengekomen, wanneer dat ontwikkelingsland aantoonbaar een nieuwe beleidslijn op dat punt te hebben.
 - dat Nederland bereid is om een zogenoemde 'diensten vaste inrichting' op te nemen met ontwikkelingslanden.
- Daarnaast gaat Nederland een stap verder door voortaan een bronstaatheffing op betalingen voor technische diensten toe te staan wanneer:
 - het gaat om belastingverdragen met de armste groep ontwikkelingslanden. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de eerste kolom van de DAC-lijst² van de OESO, welke lijst is gebaseerd op criteria die zijn opgesteld door de VN; en
 - een nexus-vereiste wordt opgenomen en een bronbelasting op betalingen voor technische diensten alleen is toegestaan op betalingen voor technische diensten die zijn verricht in de bronstaat.

Heronderhandelen verdragen met laagbelastende jurisdicties

- In de relatie met de laagbelastende jurisdicties is de inzet om het verdrag zodanig aan te passen dat de bronbelasting op rente- en royaltybetalingen aan laagbelastende jurisdicties ook in niet-misbruiksituaties kan worden geëffectueerd. In reële situaties kan in deze verdragen maatwerk worden geboden. Voor de heffing van dividendbelasting in deelnemings-/niet-misbruiksituaties geldt m.m. hetzelfde.
- EZK wil de werking van de Wet bronbelasting 2021 (op rente en royalty) onder verdragen beperken tot misbruiksituaties (dat wil zeggen: geen bronbelasting in reële situaties, ook niet als in de verdragslanden de rente- of royalty niet onderworpen is aan belasting).
- Om toch tot een vergelijk te komen hebben wij met ambtelijk EZK de volgende compromistekst afgestemd: *"Desalniettemin kan het gepast zijn om bij reële (zakelijke) situaties minder of geen bronstaatheffing na te streven, ook bij laagbelastende staten. Voor dergelijke reële situaties zijn verschillende opties denkbaar voor een gereduceerd tarief of eventueel een exclusieve woonstaatheffing. Zo kunnen eisen worden gesteld aan de aard en omvang van de activiteiten van de ontvanger van de rente- of royaltybetaling en aan*

² Voor 2018 en 2019 worden in de eerste kolom van de DAC-lijst de volgende landen genoemd: Afghanistan, Angola, Bangladesh, Benin, Bhutan, Burkina Faso, Burundi, Cambodja, Central African Republic, Chad, Comoros, Democratic Republic of the Congo, Djibouti, Eritrea, Ethiopië, Gambia, Guinea, Guinea-Bissau, Haiti, Kiribati, Lao People's Democratic Republic, Lesotho, Liberia, Madagascar, Malawi, Mali, Mauritania, Mozambique, Myanmar, Nepal, Niger, Rwanda, Sao Tome and Principe, Senegal, Sierra Leone, Solomon Islands, Somalia, South Sudan, Sudan, Tanzania, Timor-Leste, Togo, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Yemen, en Zambia.

de mate van (effectieve) onderworpenheid van de betalingen of de ontvanger.”

- Hoewel 0% bronheffing in niet-misbruiksituaties niet in lijn zou zijn met de doelstelling van de Wet bronbelasting 2021, kunnen wij leven met deze compromistekst omdat die ons nog voldoende ruimte biedt om een beperkte bronheffing overeen te komen.
- In deze compromistekst kunnen beide standpunten worden gelezen. Dit kan ertoe leiden dat later in het proces alsnog, bijvoorbeeld bij Kamervragen, geëscaleerd moet worden tot het politieke niveau om overeenstemming te bereiken.

Inkomsten uit niet-zelfstandige arbeid (dienstbetrekking)

- Voor inkomsten uit dienstbetrekking in het buitenland verleent Nederland een vrijstelling met progressievoorbehoud. De vrijstelling zorgt ervoor dat in Nederland wonende werknemers die inkomsten uit niet-zelfstandige arbeid genieten in het buitenland zich in dezelfde fiscale (concurrentie)positie bevinden als lokale werknemers.
- In de praktijk leidt dit ertoe dat inkomen genoten in laag- of niet-belastende landen, zoals de Golfstaten, noch hier noch daar wordt belast. Tot op heden is dit steeds gerechtvaardigd vanwege de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven en werknemers actief in de Golfregio.
- Hoewel er goede argumenten zijn om in dit soort gevallen over te gaan op de verrekeningsmethode (waarbij alleen de (al dan niet) in het buitenland betaalde belasting wordt verrekend met de Nederlandse belasting over het wereldinkomen) heeft uw ambtsvoorganger daarvan afgezien.
- Immers, dit zou een wijziging zijn ten opzichte van de beleidslijn die in april 2018 is uitgedragen. Werknemers werkzaam in de Golfregio zouden er aanzienlijk op achteruit kunnen gaan. EZK, het bedrijfsleven en de NOB zouden kunnen stellen dat onze concurrentiepositie hierdoor verslechtert en dat de overheid zich onbetrouwbaar opstelt.

Sporters en artiesten

- Met ingang van 2007 is de Nederlandse belastingplicht voor buitenlandse sporters en artiesten uit verdragslanden ingeperkt. De regeling zoals die vóór 2007 gold zorgde voor een hoge administratieve lastendruk voor sporters en artiesten uit het buitenland en was daarnaast ook complex in de handhaving voor de Belastingdienst.
- Op grond van de huidige nationale wetgeving is het daarom nu in de meeste gevallen niet mogelijk om buitenlandse sporters en artiesten afkomstig uit verdragslanden in Nederland aan belastingheffing te onderwerpen.
- Omdat gebleken is dat andere landen de inkomsten uit optredens aldaar wel willen belasten, ligt het voor de hand dat Nederland op grond van de nationale wetgeving ook het in verdragen toegewezen heffingsrecht over het inkomen van sporters en artiesten uit het buitenland dat in Nederland wordt verdiend, kan effectueren.
- Daarom wordt in de NFV 2020 toegezegd om te gaan onderzoeken of het mogelijk is om deze groep weer in Nederland in de belastingheffing te betrekken.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

5.1.2e

576

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

5.1.2e

T 070
F 070

5.1.2e

5.1.2e @minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
8 juni 2020

Notitienummer
2020-0000107775

Auteur
5.1.2e

Van
Kopie aan

notitie

Aanbieding EK Notitie Fiscaal Verdragsbeleid

Aanleiding

De griffie van de Eerste Kamer heeft verzocht om een afschrift van de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid (NFV) in het kader van toezegging T02821 over het tijdig betrekken van de Eerste Kamer bij discussies in OESO-verband. Overigens gaat de NFV niet in op deze discussies. Bijgaand treft u aan de aanbiedingsbrief ter ondertekening en de NFV.

Gevraagd besluit

U wordt verzocht om de NFV te ondertekenen.

5.1.2e

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteitsdienst

5.1.2e

5.1.2e

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

5.1.2e

T 070

F 070

5.1.2e

5.1.2e @minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

8 september 2020

Notitienummer

2020-0000168435

Auteur

5.1.2e

Van

Kopie aan

Bijlagen

3

notitie

IZV 166280 beantwoording vragen SO notitie fiscaal
verdragsbeleid

Aanleiding

Bijgaand treft u de antwoorden aan op de vragen die de Tweede Kamer op 25 juni heeft gesteld in het schriftelijk overleg over de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2020 (NFV 2020).

Beslispunt

Gaat u akkoord met verzending van deze antwoorden aan de Tweede Kamer? Zo ja, dan verzoeken wij u bijgaande aanbiedingsbrief te tekenen.

Kern

- De Tweede Kamer heeft ongeveer 300 vragen gesteld die niet allemaal betrekking hebben op de NFV 2020. De beantwoording is daarom vrij uitgebreid en beslaat 48 bladzijden.
- De beantwoording blijft binnen de lijnen van de NFV 2020 en is afgestemd met ambtelijk BHOS en EZK.
- Over het geheel bezien zitten er weinig politiek gevoelige of lastige vragen tussen.
- De meeste vragen gaan over de belastingheffing van sporters en artiesten, verdragen met ontwikkelingslanden en laagbelastende landen.

Toelichting

De voornaamste onderwerpen zijn:

- De SP vraagt om de voordelen van belastingverdragen te kwantificeren. Wij beschikken echter niet over cijfers om dat inzichtelijk te maken.
- Er zijn veel vragen gesteld over de grensoverschrijdende belastingheffing van sporters en artiesten, vermoedelijk omdat dit een invloedrijke groep belastingbetalers is. Nederland is geen voorstander van een heffingsrecht voor de staat waarin de sportbeoefening of het optreden plaatsvindt. Echter, dit is wel de internationale norm waar bijna alle landen aan vasthouden. De mogelijkheden voor Nederland om de problemen op te lossen waar Nederlandse sporters en artiesten in het buitenland tegenaan lopen, zijn daarom beperkt. Daarnaast zijn er zorgen geuit over het aangekondigde onderzoek naar een mogelijke belastingheffing van buitenlandse sporters en artiesten in Nederland (zoals tot 2007 het geval was).
- Met name de linkse fracties vragen of het kabinet bereid is om de verdragen met laagbelastende landen of "zwartelijstlanden" op te zeggen als deze landen niet bereid zijn om mee te werken aan de effectuering

van de bronbelasting op rente en royalty's (en dividenden) naar deze landen. In de beantwoording wordt dat afgehouden en benadrukt dat opzegging pas in allerlaatste instantie aan de orde komt.

- De linkse fracties vragen ook aandacht voor ontwikkelingslanden, onder andere:
 - Waarom we alleen jegens de armste groep ontwikkelingslanden een bronheffing op technische diensten overeen willen komen?
Antwoord: een (bruto)bronheffing op technische diensten kan tot dubbele heffing leiden; wij gaan hiermee al verder dan onze *peers* maar in een enkel geval zijn wij toch bereid tot het afspreken van zo'n heffing met relatief welvarendere ontwikkelingslanden in het kader van een totaalcompromis.
 - Waarom Nederland bij ontwikkelingslanden niet altijd het VN-model hanteert dat meer heffingsrechten aan die landen toekent?
Antwoord: het OESO-model komt op veruit de meeste onderdelen al overeen met het VN-model. Wij nemen het OESO-model als uitgangspunt. Bij ontwikkelingslanden zullen we zeker elementen uit het VN-model opnemen. Daarin willen we een stapje verder gaan dan onze *peers* maar het in die landen actieve Nederlandse bedrijfsleven niet te veel op achterstand zetten omdat het risico op dubbele belasting bij het VN-model groter is.
- Uit vragen van de kamer en onderzoeken van NGO's blijkt dat er wantrouwen is ten aanzien van de werkelijke inzet bij onderhandelingen met ontwikkelingslanden. De SP heeft onlangs vragen gesteld naar aanleiding van het SOMO-rapport waaruit zou blijken dat Nederland de voornemens uit de vorige NFV uit 2011 voor wat betreft de bronheffingen ten aanzien van ontwikkelingslanden niet in alle gevallen is nagekomen. U bent hierover eerder geïnformeerd. Daarbij heeft u geschreven dat u vooral benieuwd bent 'wat we hieraan gaan doen'. In de NFV 2020 is uiteengezet dat Nederland voor wat betreft de bronheffingen bereid is verder te gaan dan onze *peers* als het betreffende ontwikkelingsland aantoon op dit gebied een nieuwe beleidslijn te hebben.
- Sommige fracties vragen naar het democratische gehalte of de parlementaire betrokkenheid bij onderling-overlegprocedures en arbitrage. Uitgelegd wordt dat dit individuele zaken betreft en dat landen door middel van de gebruikelijk (democratische) procedures afspreken dat zaken door middel van arbitrage kunnen worden beslist als onderling overleg niet tot een oplossing leidt.
- Het CDA lijkt te pleiten voor hetzij een woonstaat- hetzij een bronstaatheffing over pensioenen maar geen combinatie daarvan in het kader een compromis. Nederland staat een bronstaatheffing voor, maar als dat niet mogelijk is, zijn wij bereid om hierover compromissen te sluiten.
- Er zijn geen kritische vragen gesteld over de aangekondigde wijziging van de voorkoming van dubbele belasting bij bestuurdersbeloningen (verrekening i.p.v. vrijstelling). Wij zijn voornemens het beleidsbesluit daartoe nog dit jaar aan u voor te leggen, met inwerkingtreding op 1 januari 2022.

5.1.2e

Reeds openbaar

buiten verzoek

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit

5.1.2e

tingdienst

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

5.1.2e

T 070-

F 070-

5.1.2e

5.1.2e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

8 december 2020

Notitienummer

2020-0000243345

Auteur

5.1.2e

Van

Kopie aan

Bijlagen

2

notitie

Vragen CDA-fractie EK over Notitie Fiscaal Verdragsbeleid

Aanleiding

De fractie van CDA in de Eerste Kamer heeft een aantal vragen gesteld naar aanleiding van de Nota Fiscaal Verdragsbeleid 2020 (NFV 2020). Bijgaand treft u de antwoorden en de oplegbrief aan.

Beslispunt

Indien u met deze antwoorden akkoord bent, verzoeken wij u bijgaande oplegbrief te tekenen.

Toelichting

- De antwoorden zijn deels dezelfde als vergelijkbare antwoorden aan de Tweede Kamer.
- De CDA-fractie vraagt daarnaast om toezending van 'het Nederlandse modelverdrag' voor verdragsonderhandelingen. Wij hebben echter geen vast model dat aansluit bij de NFV 2020 omdat de inzet per land verschilt.
- De CDA-fractie vraagt ook aandacht voor de bescherming van persoonsgegevens bij de gegevensuitwisseling met derde landen. In het antwoord staat dat Nederland alleen gegevens uitwisselt met landen die voldoen aan de standaarden van het Global Forum on Transparency and Exchange of Information bij de OESO.

5.1.2e

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

TER ADVISERING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscale Belastingdienst

5.1.2e

20/1

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

dhr. 5.1.2e

T 5.1.2e

F 5.1.2e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum

14 januari 2021

Notitienummer

2021-0000008327

Auteur

5.1.2e

Van

5.1.2e |zv

notitie

Inbreng 5.1.2e inzake fiscaal verdragsbeleid
sporters en artiesten i.h.k.v. het AO Belastingontwijking

Aanleiding

De heer 5.1.2e is belastingadviseur en treedt tevens op als vertegenwoordiger van Nederlandse sporters en artiesten. Hij en aantal andere belanghebbenden (orkesten etc..) die waarschijnlijk klant zijn van de heer 5.1.2e hebben de vaste Kamercommissie van Financiën meerdere malen aanschreven inzake in het fiscale verdragsbeleid ten aanzien van sporters en artiesten. Zij benoemen in hun brieven verschillende zaken waar sporters en artiesten tegen aanlopen als zij in het buitenland optreden. De Kamer heeft een reactie van uw zijde op deze brieven gevraagd voor het AO Belastingontwijking. De Kamer heeft de brief tevens als een apart agendapunt geagendeerd.

Het feit dat het AO Belastingontwijking is uitgesteld is voor ons geen aanleiding om de verzending van de brief eveneens uit te stellen.

Beslispunt

Gaat u akkoord met verzending van de brief (bijlage 1) naar de Tweede Kamer?

Indien u akkoord gaat, verzoeken wij u de brief te ondertekenen.

Kern

- In de kern geeft de heer 5.1.2e aan dat hij graag wil dat Nederland i) voorkomt dat sporters en artiesten in buitenland worden belast n.a.v. een optreden aldaar om daarmee gepaard gaande problemen te vermijden ii) sporters en artiesten meer ruimte biedt om buitenlandse bronbelasting te verrekenen iii) afziet van een (her)introdactie van een Nederlandse bronbelasting over inkomen van buitenlandse sporters en artiesten die in Nederland optreden.
- U reageert in uw op brief op bovenstaande als volgt:
 - i) U geeft in uw brief aan dat Nederland zich sinds de Notitie Fiscaal verdragsbeleid 2011 nadrukkelijk inspent voor sporters en artiesten. Nederland heeft zich als één van de weinige landen ook sterk gemaakt voor sporters en artiesten in internationaal verband (OESO). U geeft aan dat het beleid, zoals opgenomen in de NFV2020, in de praktijk meer kans van slagen heeft dan de vorige aanpak en is daarmee voor sporters en artiesten een stap voorwaarts.
 - ii) U geeft in de brief aan welke maatregelen al bestaan en welke u neemt om de verrekeningsproblematiek te adresseren. Dit zijn

oplossingen die door middel van verdragsonderhandelingen met andere landen zullen moeten worden gerealiseerd.

Een unilaterale oplossing door Nederland, bijvoorbeeld door de verrekeningsregels te verruimen, lijkt niet mogelijk. Nederland voorkomt in de huidige situatie al dat dubbele belasting over hetzelfde inkomen ontstaat. In situaties blijft buitenlandse belasting echter deels onverrekend, omdat in Nederland weinig belasting is verschuldigd. Dit kan komen doordat kosten mogen worden afgetrokken van het bruto-inkomen en/of doordat niet kan worden verrekend tegen de premie volksverzekeringen. Omdat de buitenlandse bronbelasting over het bruto-inkomen wordt geheven, kan dan een relatief hoog effectief tarief op het netto-inkomen ontstaan. Een verruiming van de verrekeningsmogelijkheden zou in feite echter neerkomen op het door Nederland terugbetalen van buitenlandse belasting. Dat ligt niet voor de hand. De inzet van Nederland is daarom op het in het verdrag beperken van de buitenlandse heffing.

Kort na het AO Belastingontwijking zal een gesprek plaatsvinden tussen 5.1.2e IZV en de heer 5.1.2e om de (verdrags)oplossingen verder door te exerceren.

- iii) Verder geeft u in uw brief aan dat het (her)introduceren van een Nederlandse bronbelasting kan bijdragen aan het verbeteren van de onderhandelingspositie van Nederland in bilaterale verdragsonderhandelingen. Nederland kan zo tot betere onderhandelingsresultaten komen voor Nederlandse sporters en artiesten die in het buitenland actief zijn. De aankondiging van dit onderzoek is slecht gevallen bij de evenementenbranche omdat men zich zal realiseren dat een eventuele (her)invoering van Nederlandse bronbelasting mogelijk hun zal raken. Dit is echter afhankelijk van de omstandigheid óf wordt overgegaan tot (her)invoering van de bronbelasting en tevens ook sterk afhankelijk van de vormgeving. U geeft aan dat u deze beleidsoptie wil onderzoeken waarbij alle belangen zorgvuldig zullen worden gewogen. Daarna volgt een besluit.

Toelichting

- In het najaar van 2018 heeft een internetconsultatie plaatsgevonden waarin input is gevraagd op het gehele Nederlandse fiscale verdragsbeleid, waaronder dus ook het beleid met betrekking tot sporters en artiesten. Verschillende belanghebbenden hebben van deze mogelijkheid gebruikgemaakt.
- In de kern is de complexiteit van de problematiek terug te voeren op de omstandigheid dat sporters en artiesten in het land van optreden worden belast. Deze wijze van belastingheffing is de internationale standaard en leidt voor sporters en artiesten tot administratieve verplichtingen en mogelijke dubbele belastingheffing.
- Naar aanleiding van de reacties op de internetconsultatie heeft onder meer een gesprek op het ministerie van Financiën plaatsgevonden met verschillende belanghebbenden waar gesproken is over (de gevolgen van) het huidige beleid en over de voorgenomen herziening van dit beleid
- Mede als gevolg hiervan wordt in de NFV 2020 een andere beleidslijn voorgesteld. Tevens zijn voorstellen van belanghebbenden onderdeel van het voorgestelde nieuwe beleid.

5.1.2e

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar

Reeds openbaar